

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัย
ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ผู้วิจัย นางจิตติมา กลิ่นทอง **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ชุตติมา สัจจนันท์ (2) รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา

ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ (2) ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ และ (3) รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

กลุ่มตัวอย่างคือ 1) อาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 192 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบจัดชั้น 2) บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 13 คน 3) ผู้บริหารระดับรองอธิการบดี วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา จำนวน 5 คน รวม 6 คน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า (1) อาจารย์และบรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือโดยรวมระดับมาก (2) บรรณารักษ์ให้ความร่วมมือได้น้อยกว่าความต้องการของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจารย์ให้ความร่วมมือได้น้อยกว่าความต้องการของบรรณารักษ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์คือ มีการบริหารจัดการระดับกลยุทธ์ ระดับการจัดการ และระดับปฏิบัติการ เกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับสูงกำหนดนโยบายให้มีความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ คณะกรรมการสำนักหอสมุดกลางส่งเสริมและติดตามนโยบายความร่วมมือ ผู้บริหารสำนักหอสมุดกลางกำหนดให้มีบรรณารักษ์ประสานงาน คณบดีส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด อาจารย์ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการห้องสมุด และบรรณารักษ์พัฒนาบทบาทและความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ภาษาต่างประเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คำสำคัญ ความร่วมมือ บริการห้องสมุด อาจารย์ บรรณารักษ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Thesis title: Faculty – Librarian Collaboration in Library Services at Silpakorn
University Sanam Chandra Palace Campus

Researcher: Mrs.Thitima Klinthong; **Degree:** Master of Arts (Information Science);
Thesis advisors: (1) Dr. Chutima Sacchanand, Associate Professor;
(2) Pawa Panmekha, Associate Professor; **Academic year:** 2006

ABSTRACT

The objectives of this research were to study: (1) instructors' desire for collaboration from librarians and librarians' desire for collaboration from instructors; (2) librarians' opinions on instructors' desire for collaboration and instructors' opinions on librarians' desire for collaboration ; and (3) an appropriate model for collaboration between instructors and librarians in managing the library at the Sanam Chandra Palace Campus of Silpakorn University.

The samples consisted of 192 instructors teaching at Silpakorn University, Sanam Chandra Palace Campus, chosen through stratified sampling; 13 librarians working at the Sanam Chandra Palace Library, under the Central Library Office, Silpakorn University; and 6 administrators of Silpakorn University, consisting of 1 vicedean and 5 deans chosen through purposive sampling. Data were collected using questionnaires and interview forms. Data were analyzed using percentage, means, standard deviation and t-test.

The results showed that (1) Overall, both instructors and librarians desired a high level of collaboration. (2) The collaboration given by librarians was less than that desired by instructors to a statistically significant degree (.05). The collaboration given by instructors was less than that desired by librarians to a statistically significant degree (.05). (3) An appropriate model for collaboration between instructors and librarians consists of strategic level, managerial level and practical level management. High-level administrators set a policy for collaboration between instructors and librarians, the Central Library's Committee supports and follows up on the collaboration, the Central Library's director appoints liason librarians, deans of each faculties encourage instructors use library for their instruction and study, instructors employ the teaching methods to encourage the students to use library services for their study and research, and librarians improve their roles and knowledge and abilities in item of research, foreign language and information technology.

Key words: collaboration, library services, faculty, librarian, Silpakorn University

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา สัจจามันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิด
ตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และรู้สึก
ซาบซึ้งใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
รองอธิการบดี วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ คณบดีคณะอักษรศาสตร์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
อุตสาหกรรม ที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ และคณาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์ บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม รวมถึง
ผู้เกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์กาญจนา สุคนธมณี (หัวหน้าหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์)
ที่ได้ให้คำชี้แนะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ คุณสมบุรณ์ กลิ่นทอง สามี และลูกทั้งสองผู้เป็นที่รักที่ให้การสนับสนุน
และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่เอื้อม พิทยบำรุง ที่ห่วงใยและให้กำลังใจเสมอมา

ชูติมา กลิ่นทอง

เมษายน 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์	8
ความหมายของความร่วมมือ	8
ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์	10
ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด	13
รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์	44
ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์	47
ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์	50
ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์	54
ความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับ บรรณารักษ์	57
รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์	59
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปการวิจัย	63
อภิปรายผล	67
ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	87
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสอบถาม	89
ข แบบสอบถาม	91
ค แบบสัมภาษณ์	108
ง แผนภูมิความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์	111
ประวัติผู้วิจัย	124

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
ตารางที่ 4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ตารางที่ 4.2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์.....	44
ตารางที่ 4.3 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์	47
ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือ ของอาจารย์	50
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือ ของบรรณารักษ์.....	54

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ต่อการรู้สารสนเทศ.....	12

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร 2530: 1) มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมและเกื้อหนุนต่อการพัฒนาประเทศ เป็นแหล่งผลิตกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถ มีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ความเป็นเลิศทางวิชาการ (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ 2530: 4) ห้องสมุดในฐานะ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพและบทบาทที่สามารถตอบสนองความคาดหวังของ ผู้ใช้บริการ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มีพันธกิจสำคัญในการส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีหน้าที่ 1) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา การค้นคว้า การเก็บรวบรวม ข้อมูล การให้บริการตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับอาจารย์ นิสิต นักศึกษาและผู้ ที่ประสงค์ศึกษาค้นคว้าวิจัย 2) สนองตอบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของการอุดมศึกษา เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาการของมหาวิทยาลัยที่จะ สร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องพัฒนาให้ทันสมัย และ 3) เป็น แหล่งเรียนรู้ของอาจารย์ นิสิต นักศึกษาและประชาชน ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และตลอดชีวิต (ทบวงมหาวิทยาลัย 2544: 2) โดยทั่วไปห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีงานหลัก ประกอบด้วย งานบริหาร งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ งานวิเคราะห์สารสนเทศ งานบริการ และเผยแพร่สารสนเทศ การสอนการรู้สารสนเทศ โดยกลุ่มผู้ใช้บริการที่สำคัญของห้องสมุดคือ อาจารย์และนิสิตนักศึกษา ผลการวิจัยของ ฉันทา สวัสดิสรพร (2522) นวลละอ ไชยมงคล (2522) และสุจิตรา เพ็ญวรรณ (2524) พบว่าห้องสมุดมีความสำคัญต่อการสอน การทำงานวิจัย และงานเขียนของอาจารย์

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ศิลปากร พ.ศ. 2530 มาตรา 8 วรรคสอง เป็นหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จัดแบ่งส่วนราชการ

ออกเป็น 3 หน่วยงาน คือ 1) สำนักงานเลขานุการ 2) หอสมุดสาขา วังท่าพระ 3) หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ (ส่วนหอสมุดวิชาเกษตรศาสตร์สหเทพชบุรี เป็นการแบ่งงานภายในตั้งแต่ พ.ศ. 2545) มีพันธกิจสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนและการวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดำเนินการและจัดบริการสารสนเทศทางวิชาการอย่างรวดเร็ว มีศักยภาพในทุกสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนและการวิจัยในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นศูนย์กลางการบริการด้านห้องสมุดและเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัยของอาจารย์ นักศึกษาและข้าราชการของมหาวิทยาลัยตลอดจนบุคคลภายนอก 2) เป็นแหล่งรวบรวมเก็บรักษา และให้บริการด้านข้อมูลเอกสาร วัสดุทัศนวัสดุที่มีความสำคัญและมีคุณค่า 3) เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อและข้อเสนอเทศทางด้านศิลปกรรมและวัฒนธรรมไทย 4) เพื่อขยายขอบเขตเครือข่ายและประสานงานกับมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นการเพิ่มคุณภาพด้านบริการวิชาการ และ 5) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและการสืบค้นข้อมูลงานบริหารและงานบริการของหอสมุด (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร 2544: 2)

การบริหารสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร มีคณะกรรมการประจำสำนักหอสมุดกลาง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางเป็นประธานกรรมการ รองผู้อำนวยการที่ผู้อำนวยการมอบหมาย 1 คน เป็นรองประธานกรรมการ หัวหน้าหอสมุด เป็นกรรมการ และมีอาจารย์ซึ่งเป็นผู้แทนจากคณะวิชา ผู้แทนจากสถาบัน สำนัก และศูนย์ ที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยการเสนอจากที่ประชุมคณบดี จำนวน 5 คน เป็นกรรมการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นเลขานุการ อธิการบดีโดยความเห็นชอบของที่ประชุมคณบดีอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกจำนวนไม่เกิน 1 ใน 3 ของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้นเป็นกรรมการด้วยก็ได้ กรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ 1) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักหอสมุดกลางเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยและให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักหอสมุดกลาง 2) พิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการวางระเบียบและออกข้อบังคับภายในสำนักหอสมุดกลางต่อมหาวิทยาลัย 3) ให้คำปรึกษา เสนอความเห็นแก่ผู้อำนวยการ 4) พิจารณาเสนอแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ ได้ตามภารกิจเฉพาะและตามความเหมาะสม 5) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานห้องสมุดและสารนิเทศ และ 6) ประสานงานห้องสมุดและสารนิเทศระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยศิลปากร 2535: 1-3)

การบริหารจัดการห้องสมุดให้บรรลุวัตถุประสงค์ การสร้างความเข้าใจอันดี ความร่วมมือและการสนับสนุนจากกลุ่มต่างๆ เป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งที่บรรณารักษ์จะดำเนินการกิจสู่ความเป็นเลิศของห้องสมุด (ชุตินา สัจจนันท์ 2541: 64) แนวคิดของความร่วมมือเป็นกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร การใช้สารสนเทศ ความรู้ การใช้ทรัพยากรเครื่องมือต่างๆ และบุคลากรร่วมกันเป็นปัจจัยส่งให้งานความร่วมมือเป็นผลสำเร็จ (Hardy, Philips and Lawrence 2003: 324-325) ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ช่วยพัฒนางานบริการห้องสมุดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (อมรรัตน์ ธิชัย 2542: 22) และความสำเร็จของห้องสมุดส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารและคณาจารย์ อันนำไปสู่บริการที่มีประสิทธิภาพ (Rader 1999) โดยความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์อาจเกิดจากความสมัครใจหรือการแต่งตั้งจากคณะวิชาให้มีตัวแทนคณะวิชาติดต่อกับห้องสมุดเกี่ยวกับการเสนอแนะ คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการหรือเกี่ยวข้องกับการบริการของห้องสมุด

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ปรากฏในกิจกรรมลักษณะต่างๆ เช่น การดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ โดยการสนับสนุนของคณบดีคณะวิชา หัวหน้าส่วนราชการนั้น โดยอาจารย์ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานห้องสมุด ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์มีความสำคัญในการคัดเลือก และจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ทำให้ห้องสมุดทราบว่า จะต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศใดมาส่งเสริมการเรียนการสอนตามที่อาจารย์ต้องการ ควรจัดบริการใดจึงจะส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าของนิสิต นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทำให้ห้องสมุดมีความทันสมัยมากขึ้น (วันชัย สิริชนะ 2540: 107) ได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและการเปลี่ยนแปลงของศาสตร์แต่ละสาขา สามารถใช้วางแผนหลักสูตรและการเปิดสอนวิชาใหม่ (Qobose 1999; Pinfield and Andrew 1999; Heller-Ross 1996; Walther 2003; White 2004) ช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ต้องการและใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น มีทักษะการค้นคว้าวิจัยและรู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Pinfield and Andrew 1999; Macauley and Jenny 1999; Houdyshell 2003; Holtze 2001)

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริการของห้องสมุดให้บรรลุวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ นโยบาย แผนงานและเป้าหมาย เพื่อสนับสนุนบทบาทของห้องสมุดต่อการเรียนการสอน สนองความต้องการ ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้งานวิจัยหลายเรื่องได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความร่วมมือของอาจารย์กับบรรณารักษ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศตรงกับความต้องการของอาจารย์และสอดคล้องกับ

หลักสูตรการเรียนการสอน (มุกดา มีลาก 2531; มาลินี ศรีพิสุทธิ์ 2532; ลักขณา บำรุงชูเกียรติ 2536; จุฑามาศ ถึงนาค 2539; อัมพร อุรัชตมาศ 2539; สุภัทราภรณ์ กุลภา 2547) ควรสำรวจ ทรัพยากรสารสนเทศก่อนการสอนและก่อนมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้า (สุธนา วงศ์ทอง สรรค์ 2538) เนื่องจากยังไม่มีงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับ บรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยโดยตรง และมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ มีการประสานงานระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชาโดยมีตัวแทนจากคณะวิชา ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ หรือข้าราชการที่ได้รับมอบหมายจากคณะวิชาให้ทำหน้าที่ประสานงาน การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพียงประการเดียว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความร่วมมือระหว่างอาจารย์ กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ด้านการบริหาร การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการของห้องสมุด อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการและ ส่งผลถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยรวม

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

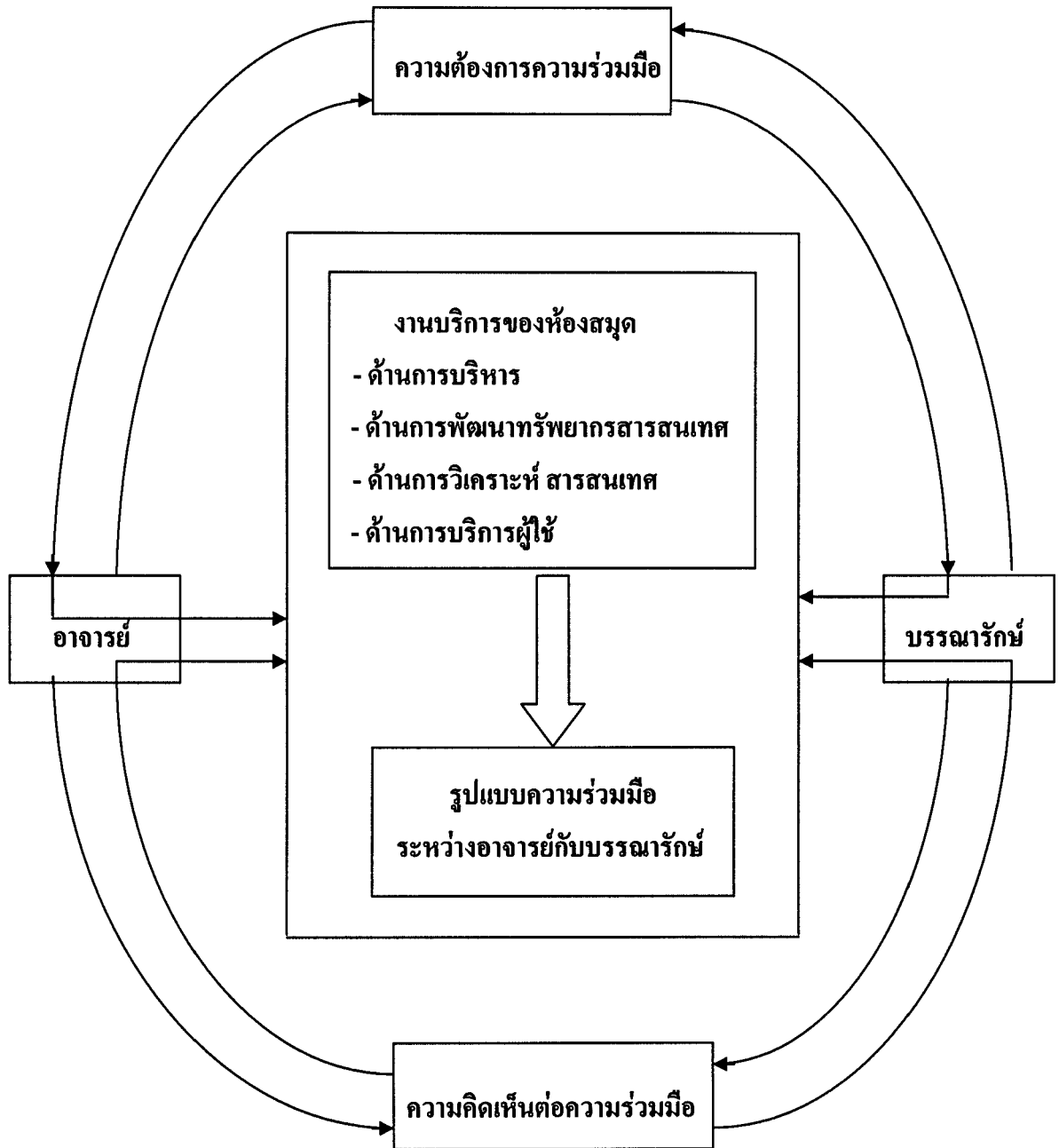
2.1 เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความ คิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความ คิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

2.3 เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์ กับบรรณารักษ์
ในการบริการห้องสมุด

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 การวิจัยนี้ศึกษาความต้องการ และความคิดเห็นต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ 5 คณะวิชา กับบรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

4.2 ผลการศึกษานำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ความร่วมมือในการบริการห้องสมุด หมายถึง การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ กับบรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานในหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ในด้านการบริหาร การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้

5.2 การบริการห้องสมุด หมายถึง งานด้านการบริหาร การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้ ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

5.3 รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด หมายถึง 1) ลักษณะความร่วมมือแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ 2) ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อความร่วมมือ ได้แก่ วิสัยทัศน์การเป็นผู้นำให้เกิดความร่วมมือ วัฒนธรรมความร่วมมือขององค์การ นโยบาย แผนกลยุทธ์และทรัพยากรดำเนินการ ผู้ใช้บริการสารสนเทศและบุคลากรทำงาน การจัดการความร่วมมือ การดำเนินการความร่วมมือ และ มาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับศักยภาพการทำงานของระบบ บริการและกิจกรรมต่างๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และ 3) องค์ประกอบของความร่วมมือ ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และบรรณารักษ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

งานวิจัยนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

6.1 ทราบความต้องการและความคิดเห็นของอาจารย์กับบรรณารักษ์อันจะเป็นแนวทางพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการบริการห้องสมุดที่ส่งผลถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยรวม

6.2 ได้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

6.3 เป็นแนวทางแก่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์
 - 1.1 ความหมายของความร่วมมือ
 - 1.2 ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์
2. ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด
 - 2.1 ด้านการบริหาร
 - 2.2 ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
 - 2.3 ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ
 - 2.4 ด้านการบริการผู้ใช้
3. รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด
 - 3.1 ระดับของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์
 - 3.2 ลักษณะของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์
 - 3.3 องค์ประกอบของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์
 - 3.4 ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศไทย
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

1.1 ความหมายของความร่วมมือ

ความร่วมมือเป็นกลยุทธ์ในการบริหารจัดการขององค์กรสมัยใหม่ เป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษาและการทำงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ความร่วมมือ” ไว้ในแง่มุมต่างๆ ดังนี้

การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือ 2 หน่วยงาน / องค์กร มีปฏิสัมพันธ์และร่วมปฏิบัติภารกิจ เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกันหรือต่างกัน ด้วยการระดมทรัพยากรร่วมกัน กำหนดแนวปฏิบัติและลงมือปฏิบัติ (Dubrion & Ireland 1993: 86-87 อ้างถึงใน ชีระพงษ์ แก้วหาญ 2541: 19)

เมื่อคนสองคนหรือมากกว่านั้นกระทำการร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (Johnson 1991: 63)

กระบวนการที่องค์กรได้ร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง มีการกระทำร่วมกัน เช่น การเจรจาแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและบริการต่างๆ การดึงหน่วยงานอื่นๆ มาร่วมด้วยการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน (นิตยา เงินประเสริฐศรี 2540: 274)

การกระทำกิจกรรมใดๆ ในลักษณะของการมีส่วนร่วม ริเริ่ม ประสานงานช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในกิจกรรมนั้นๆ (พัทธยา เนตรธรรานนท์ 2540: 10)

กล่าวโดยสรุป ความร่วมมือ หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือ 2 หน่วยงาน / 2 องค์กรขึ้นไปร่วมมือกันปฏิบัติงาน โดยกระทำกิจกรรมใดๆ ในลักษณะของการมีส่วนร่วม ริเริ่ม ประสานงานช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ระดมทรัพยากรร่วมกัน กำหนดแนวปฏิบัติและลงมือปฏิบัติเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ และบรรลุจุดมุ่งหมายในกิจกรรมนั้นๆ

คำว่า “ความร่วมมือ” มีคำอื่นในภาษาอังกฤษที่ใช้ในความหมายใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกันอยู่หลายคำ เช่น หุ้นส่วน พันธมิตร การประสานงาน การทำงานเป็นทีม ภาติ และเครือข่าย ดังนี้

หุ้นส่วน (partnership) หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในฐานะหุ้นส่วนแม้ว่าไม่มีความผูกพันหรือพันธะสัญญามาก่อน หุ้นส่วนแต่ละฝ่ายต่างมีสิทธิหรือความรับผิดชอบเหมือนกัน มีความเสมอภาคและมีการพัฒนาไปพร้อมกันของหุ้นส่วน (Gordon 1996 อ้างถึงใน พยุงศักดิ์ จันทรสุนทร 2543: 42)

พันธมิตร (alliance) หมายถึง การปฏิบัติงานในลักษณะการรวมตัวกันโดยมีพื้นฐานเชื่อมโยงความผูกพันหรือพันธะสัญญา เป็นความภาคภูมิใจส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นจากคุณลักษณะและคุณสมบัติที่สืบสานพัฒนาาร่วมกันมาเป็นความร่วมมือที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ และจะเป็นความร่วมมือที่ยั่งยืน (ยุคา รักไทย และสุภาวดี วิทยะประพันธ์ 2544: 35)

การประสานงาน (coordination) หมายถึง การจัดระเบียบการทำงานเพื่อให้งาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ร่วมมือปฏิบัติงาน ไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้งานดำเนินไปตาม นโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ (สมชาติ กิจบรรจง 2544: 92)

การทำงานเป็นทีม (teamwork) หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือประสานงานกันเพื่อดำเนินการให้บรรลุงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเพื่อที่จะหาทางพัฒนา กิจกรรมนั้นๆ ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ (Davis 1981: 466)

ภาคี (consortium) คือ กลยุทธ์การจัดการในการสร้างพันธมิตรการทำงานให้สำเร็จ โดยร่วมกันทำงานเพื่อขยายขีดความสามารถในการแข่งขัน และการมีส่วนร่วมในการตลาด มีการ ตกลงร่วมกันในเรื่องพันธะและความคาดหวัง แบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน (Lambert 2003: 234)

เครือข่าย (network) หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบัน ใดๆ ได้ตกลงที่จะประสาน เชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่ง ร่วมกันอย่างเป็นระบบ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ 2543: 28)

1.2 ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

ความร่วมมือเป็นหัวใจการบริหารงานขององค์กร เป็นความสัมพันธ์ทั้งทางตรง และทางอ้อม ระหว่างบุคคลหนึ่งกับบุคคลอื่นๆ และอีกหลายๆ คน เป็นมิติของการจัดโครงสร้าง ทางสังคมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่มคนในสังคม ที่มีต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน หรือภาคสังคมเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา หรือกระทำการบางอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการระดมทรัพยากร กระบวนการ ความรู้และวิธีการต่างๆ ให้ได้มาซึ่งความสำเร็จจากความร่วมมือ (เสถียร จิรรังสีมันต์ 2549) ความร่วมมือทำให้หุ้นส่วน พันธมิตร มีพลังขับเคลื่อนการเรียนรู้และทักษะการทำงาน ร่วมกันอันจะทำให้ความร่วมมือขององค์กรเป็นผลสำเร็จ (Hardy, Philips and Lawrence 2003: 324-325)

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์มีความสำคัญต่องานห้องสมุด ดังนี้

1.2.1 ด้านการบริหาร ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์มีผลต่อการ สนับสนุนให้ห้องสมุดได้รับงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศและการกำหนดสัดส่วน ของงบประมาณอย่างเหมาะสม (ลักษณะ บำรุงชูเกียรติ 2536 ; สุภัทรภรณ์ กุลภา 2547)

1.2.2 ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับ บรรณารักษ์ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศจะทำให้ห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่มี คุณภาพและสอดคล้องกับนโยบายการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การเปลี่ยนแปลง ของศาสตร์แต่ละสาขา การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการเปิดสอนวิชาใหม่ และเพียงพอกับ

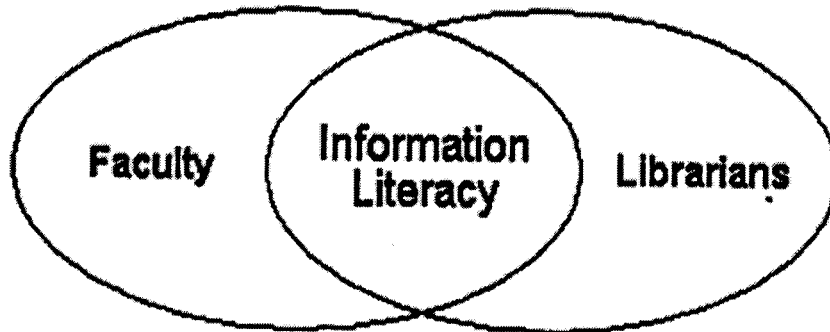
ความต้องการของผู้ใช้บริการ (ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ 2546 ; สุภัทราภรณ์ ฤทธิภา 2547 ; Qobose, 2000 ; Heller-Ross, Holly, 1996 ; Walther 2003 ; White 2004) ทำให้อาจารย์ได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา (Baker 1996) ผลการวิจัยพบว่าทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์คัดเลือกมีความถี่การใช้มากกว่าทรัพยากรสารสนเทศที่คัดเลือกโดยบุคลากรกลุ่มอื่น (Bingham 1980)

1.2.3 ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ การให้คำปรึกษาเพื่อกำหนดหัวข้อเรื่อง คำค้น คำสำคัญในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญในบางรายการที่บรรณารักษ์ไม่แน่ใจ โดยอาจารย์สรุปหัวข้อหรือเนื้อหาวิชาให้บรรณารักษ์ (บงกช ศิริวัฒนมงคล 2547) ช่วยให้การวิเคราะห์สารสนเทศและการค้นคืนสารสนเทศเป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

1.2.4 ด้านการบริการ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์นำไปสู่การบริการที่มีประสิทธิภาพ (Rader 1999) ทราบว่าควรจัดบริการอะไรจึงจะส่งเสริม สนับสนุน การศึกษาค้นคว้าของนิสิต นักศึกษา (วันชัย ศิริชนะ 2540: 107) และส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการศึกษาดังนี้

1) ผลต่อการสอน การสอนในปัจจุบันเป็นการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ปัจจุบันเน้นการเรียนรู้โดยอาศัยแหล่งการเรียนรู้เป็นฐาน (resource-based learning) แหล่งการเรียนรู้เป็นแหล่งสารสนเทศ ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หน่วยงานและองค์กรต่างๆ บุคคลที่เป็นผู้รู้ในเรื่องนั้นๆ โดยสารสนเทศอาจบันทึกในรูปของหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ อินเทอร์เน็ตและอื่นๆ การเรียนรู้โดยอาศัยแหล่งการเรียนรู้เป็นฐาน เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบผลสำเร็จทั้งในด้านการเป็นผู้มีความรู้ในเนื้อหาและการเป็นผู้รู้สารสนเทศด้วยการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ ผู้สอนเป็นเพียงผู้ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องนั้นๆ (กุลธิดา ท่วมสุข 2545) การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางควบคู่กับการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจารย์พบว่าการทำงานร่วมกับบรรณารักษ์ทำให้พบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการสอนของอาจารย์สำหรับกำหนดงานให้นักศึกษาค้นคว้า (Baker 1996) โดยบรรณารักษ์กับอาจารย์ผู้สอนสำรวจทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดก่อนมอบหมายงานให้นักศึกษา ทำให้นักศึกษามีทักษะการค้นคว้าวิจัยดีกว่าเดิม สามารถค้นข้อมูลได้เร็วขึ้นและตรงต่อความต้องการของนักศึกษา (Young 1995 ; Macauley and Jenny 1999 ; Rader 2001 ; Walter 2000 ; Lippincott 2003)

2) ผลต่อการรู้สารสนเทศ (information literacy) การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคคลในการเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้และการใช้สารสนเทศจากแหล่งต่างๆ (ชุดิมา สัจจามันท์ 2544: 51) การสอนปัจจุบันเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์และสอนให้ใช้สารสนเทศเป็น (Spitzer, Eisenberg and Lowe 1998) โดยบรรณารักษ์ร่วมกับอาจารย์ในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาแบบเป็นทางการ เช่น การสอนในรายวิชา หรือการสอนแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นบทบาทของบรรณารักษ์ เช่น แนะนำการค้นสารสนเทศ แนะนำการใช้ห้องสมุด และแนะนำการใช้ฐานข้อมูล เป็นต้น

ภาพที่ 2.1 ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ต่อการรู้สารสนเทศ

ที่มา: Davis, B. Schwartz. (2007?) "Faculty/Librarian Collaboration." Long Island University, C.W. Post Campus. Retrieved May 8, 2007, from <http://www.liu.edu/cwis/CWP/library/instruct/collabor.htm>

3) ผลต่อนักศึกษา อาจารย์และบรรณารักษ์ที่ร่วมมือกันทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและประสบผลสำเร็จในการค้นคว้าวิจัย (Houdyshell 2003) บรรณารักษ์มีบทบาทร่วมกับอาจารย์ด้วยการช่วยนักศึกษาค้นสารสนเทศและให้คำแนะนำการเลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Pinfield and Hampson 1999; Young 1995) มีทักษะการค้นข้อมูลได้เร็วขึ้นและตรงต่อความต้องการของนักศึกษา (Macauley and Jenny 1999) สามารถใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้การค้นคว้าวิจัยและการเขียนรายงานของนักศึกษามีคุณภาพดี มีผลให้ได้รับคะแนนสูงขึ้น (Green 2001)

2. ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยเริ่มต้นตั้งแต่ต้นทศวรรษ 1960 บรรณารักษ์มีบทบาทร่วมกับอาจารย์ในการสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยนักศึกษาค้นหาสารสนเทศและให้คำแนะนำในการเลือกแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม (Pinfield and Hampson 1999) ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ช่วยให้การบริหาร การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้ของห้องสมุดเกิดประโยชน์สูงสุดและสัมฤทธิ์ผล ดังนี้

2.1 ด้านการบริหาร ความร่วมมือจะสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยการสนับสนุนจากผู้บริหาร (ชูดิมา สัจจามันท์ 2546: 11; ดวงสุตา พิมพ์อึ้ง 2546; Fraser 1997) ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับติดตาม ดูแลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมสัมมนาการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละฝ่าย (ดวงสุตา พิมพ์อึ้ง 2546) มีคณะกรรมการห้องสมุด ประกอบด้วยผู้บริหารของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ โดยการสนับสนุนของคณบดีคณะวิชา หัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ ร่วมด้วย (ลักขณา บำรุงชูเกียรติ 2536 ; Qobose 2000)

2.2 ด้านงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาเฉพาะ มีความรู้ในศาสตร์และวรรณกรรมแต่ละสาขา ทำให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (Walden 1990) เช่น ร่วมกันพิจารณาขอบข่ายวารสารที่มีการใช้น้อยและบอกรับวารสารที่มีการใช้มาก กอปรกับทรัพยากรสารสนเทศโดยเฉพาะฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีราคาสูง บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องทำงานร่วมกับอาจารย์อย่างใกล้ชิดเพื่อการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนและคุ้มค่ากับงบประมาณ (มุกดา มีลาภ 2531 ; สุพิน อุดมผล 2536 ; สมสิริ เบญจวรรณ 2539 ; โสภี อุดมรุต 2541 ; Pinfield and Hampson 1999 ; Walther 2003 ; Ducas 2004) อาจารย์แจ้งรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้บรรณารักษ์ทราบล่วงหน้าเพื่อจะได้จัดหาไว้บริการ (ดรุณี ทาดวงตา 2529) และจัดส่งเอกสารผลงานทางวิชาการให้ห้องสมุด (มาลินี ศรีพิสุทธิ 2532) โดยบรรณารักษ์ส่งเสริมให้อาจารย์มีความร่วมมือในการเสนอแนะ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน (พุลสุข น้ำสุนีย์ 2527; ดรุณี ทาดวงตา 2529; มุกดา มีลาภ 2531; มาลินี ศรีพิสุทธิ 2532; ศิริกุล ถาวรคุณ 2533; นิตยา สุขศิริสันต์ 2535; ลักขณา บำรุงชูเกียรติ 2536; จุฑามาศ ถึงนาค 2539; อัมพร อัฐชตมาศ 2539; อธิธิ โทะชาละ 2542; บงกช ศิริพัฒนามงคล 2547; สุภัทราภรณ์ กุลภา 2547)

2.3 ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ อาจารย์สามารถให้ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการให้คำปรึกษาเพื่อการกำหนดหัวเรื่อง คำค้น คำสำคัญในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะบางรายการที่บรรณารักษ์ไม่แน่ใจ โดยการสรุปหัวข้อหรือเนื้อหาวิชาให้บรรณารักษ์ (บงกชศิริวัฒน์มงคล 2547) จะทำให้การวิเคราะห์สารสนเทศและการค้นคืนสารสนเทศเป็นไปอย่างถูกต้องรวดเร็ว

2.4 ด้านการบริการผู้ใช้ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ทำให้ห้องสมุดทราบว่าจะต้องจัดบริการแบบใดจึงจะส่งเสริมการเรียนการสอนตามที่อาจารย์ต้องการ (อมรรัตน์ธิชัย 2542: 22) สามารถจัดบริการสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ โดยมีเป้าหมายสู่การบริการที่มีประสิทธิภาพ (วันชัย ศิริชนะ 2540: 107 ; Rader 1999) อันจะส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการดำเนินงานห้องสมุดและการเรียนการสอน อันวยความสะดวก สนองความต้องการของผู้ใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์และได้รับประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะผู้ใช้บริการหลักของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ได้แก่ อาจารย์และนิสิตนักศึกษา การที่อาจารย์ใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเพื่อการสอน การผลิตผลงานวิชาการและงานวิจัย ตลอดจนเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดตามบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ ห้องสมุดจำเป็นต้องรู้ความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้บริการและจัดบริการเพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้เท่าหรือมากกว่าที่ผู้ใช้บริการคาดหวัง ช่วยให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ครบถ้วนตามต้องการ การบริการห้องสมุดถ้าสามารถตอบสนองความต้องการและความร่วมมือจากอาจารย์ได้มากเท่าใดก็จะทำให้การใช้บริการของห้องสมุดเป็นประโยชน์ได้มากเท่านั้น เช่น อาจารย์แจ้งหัวข้อเรื่องที่ต้องการในโครงการวิจัย ตลอดจนรายวิชาที่สอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพิจารณาจัดและปรับปรุงการบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ (สุพิน อุคผล 2536) อาจารย์ส่งเสริมและสนับสนุนนิสิตให้อ่านเรื่องจากวารสารต่างประเทศ (โสภี อุณรุท 2541) ส่งเสริมและมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศจากห้องสมุด (Kunkel, Weaver & Cook, 1996) และมีส่วนร่วมสอนการใช้ห้องสมุดเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการสืบค้นและเลือกใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง (สุธนา วงศ์ทองสรรค์ 2538; Kunkel, Weaver & Cook, 1996)

3. รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ จำแนกได้ดังนี้

3.1 ระดับของความร่วมมือ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ แบ่งได้ 3 ระดับ คือ 1) ระดับกลยุทธ์ โดยผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้วางนโยบาย และแผนการดำเนินงาน

2) ระดับการจัดการ โดยมีผู้บริหารระดับกลางเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานวางแผนปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของความร่วมมือ ให้การสนับสนุนการบริหารจัดการ มีการติดตามและประเมินผลความร่วมมือ 3) ระดับปฏิบัติการ เป็นผู้นำนโยบายความร่วมมือสู่การปฏิบัติ ทำงานให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อให้บริการห้องสมุดบรรณวิเทศ (น้ำทิพย์ วิภาวิน 2548: 97)

3.2 ลักษณะของความร่วมมือ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ แบ่งได้เป็นความร่วมมือแบบเป็นทางการ และความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ (Raspa 2000: 7) ดังนี้

3.2.1 ความร่วมมือแบบเป็นทางการ (*formal communication*) ทำได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1) การแต่งตั้งอาจารย์จากคณะ ภาควิชา ทำหน้าที่เป็นตัวแทนเลือกหนังสือของภาคหรือสาขาวิชา คัดหนังสือออกและงานอื่นๆ ตั้งแต่การเสนอแนะ คัดเลือก จัดหาสารสนเทศที่ต้องการในรูปของคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (Yang 1990: 5 ; Walden 1990: 41) โดยได้รับมอบหมายจากภาคหรือสาขาวิชา ผลการวิจัยรูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ของโอบอส (Qobose 2000) พบว่าการติดต่ออย่างเป็นทางการระหว่างอาจารย์คณะวิชา กับบรรณารักษ์ทำให้ทราบความต้องการอย่างแท้จริงของการบริการ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานด้วยการสนับสนุนของคณบดี คณะวิชา หัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ

2) การแต่งตั้งบรรณารักษ์ประสานงาน (*liaison librarian*) แนวคิดเรื่องบรรณารักษ์ประสานงานเป็นการทำงานเชิงรุกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริการผู้ใช้ โดยห้องสมุดแต่งตั้งให้มีบรรณารักษ์ประสานงาน ทำหน้าที่สื่อสาร ประสานงานกับคณะและภาควิชาต่างๆ เพื่อประมวลความต้องการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษา การสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศ การสอนการใช้ห้องสมุด การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา (Thomas 2000; 1) โดยห้องสมุดควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

บทบาทของบรรณารักษ์ประสานงานมีการกำหนดไว้ชัดเจน เช่น มหาวิทยาลัยบอตสวานา (University of Botswana) กำหนดบทบาทของบรรณารักษ์ประสานงานไว้ดังนี้ 1) พัฒนาและดูแลการติดต่อสื่อสารโดยตรงอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชาในทุกเรื่องด้านการบริการของห้องสมุด 2) จัดเตรียมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดคือ พัฒนาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศ จัดเตรียมข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา จัดเตรียมหนังสืออ้างอิงและบริการข้อมูลข่าวสารสำหรับผู้ใช้บริการ บรราน (Brown 1997 อ้างถึงใน Qobose 2000) อธิบายว่า การติดต่อประสานงานกับคณะวิชาคือการเพิ่มภาระงานมากขึ้นจนอาจไม่ได้ทำงานด้านอื่นๆ แต่ถ้าทำงานนี้แล้วประสบความสำเร็จ อาจเป็นกิจกรรมเดียวที่

มีค่ามากที่สุดที่บรรณารักษ์สามารถทำได้โดยบรรณารักษ์ไปพบอาจารย์ที่คณะวิชาไม่ต้องรอให้ อาจารย์มาพบบรรณารักษ์ที่ห้องสมุด และอาจารย์จะเกิดความประทับใจเมื่อบรรณารักษ์ได้ไปเยี่ยม อาจารย์ถึงคณะวิชา ผลสำเร็จจะเกิดขึ้นทันทีที่บรรณารักษ์เสนอตนให้บริการห้องสมุดแก่อาจารย์ ถึงคณะวิชา การติดต่อครั้งแรกอาจผ่านทางโทรศัพท์ บันทึกสั้นๆ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประสานงาน อาจมีทั้งที่เป็นอาจารย์ (faculty liaison) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา (subject specialist) หรือนักบรรณานุกรมเฉพาะวิชา (subject bibliographer)

3.2.2 ความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ (informal communication) เป็นการ ติดต่อสื่อสารที่มีลักษณะเป็นการส่วนตัวระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล การสื่อสารแบบไม่เป็น ทางการ ทำให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เกิดมิตรภาพและการช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน (สุมน อยู่สิน 2545: 10) ความร่วมมือนี้อาจเป็นข้อเสนอแนะเรื่องทั่วไป เช่น การเสนอแนะ คัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สนใจและต้องการให้ห้องสมุดจัดซื้อ หรือบรรณารักษ์ขอคำแนะนำเพื่อประกอบการตัดสินใจจัดซื้อหนังสือบางรายการที่อาจารย์สามารถ ร่วมตัดสินใจและให้คำตอบได้ดี (สุภัทราภรณ์ กุลภา 2547: 18) ผลการวิจัยของ ชู (Chu 1993) พบว่าการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการมีความจำเป็นและเกิดประสิทธิผลต่อความร่วมมือระหว่าง อาจารย์กับบรรณารักษ์

3.3 องค์ประกอบของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มีองค์ ประกอบสำคัญคือ ผู้บริหาร อาจารย์ และบรรณารักษ์ ดังนี้

3.3.1 ผู้บริหาร เป็นผู้ผลักดัน กำหนดนโยบาย และรับผิดชอบผูกพันพันธะตาม ข้อตกลง และจะยิ่งสัมฤทธิ์ผลมากขึ้นถ้าเป็นระดับนโยบาย (ชูดิมา สัจจามันท์ 2546: 11) การจัดตั้งคณะกรรมการห้องสมุดโดยมีผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเข้าร่วมด้วยจะช่วยสนับสนุนให้ ห้องสมุดได้รับงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและกำหนดสัดส่วนของงบประมาณ อย่างเหมาะสม (ลักขณา บำรุงชูเกียรติ 2536; ดวงสุตา พิมพ์อึ้ง 2546; Qobose 2000)

3.3.2 อาจารย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและ วรรณกรรมในแต่ละสาขา ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ทำให้ห้องสมุดได้รับ ทรัพยากรสารสนเทศสอดคล้องกับการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน ช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ต้องการและใช้ทรัพยากร สารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น และรู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Pinfield and Hampson 1999; Macauley and Jenny 1999; Houdyshell 2003; Holtze 2001)

3.3.3 บรรณารักษ์ คือกลจักรสำคัญในการนำนโยบายความร่วมมือสู่การปฏิบัติ ด้วยการประสานงานกับอาจารย์โดยสม่ำเสมอเพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับหลักสูตร การศึกษา วางแผนร่วมกับอาจารย์ในการเรียนการสอน ร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนเตรียมทรัพยากรสารสนเทศให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตร (สุรนา วงศ์ทองสรรค์ 2538 ; ดวงสุดา พิมพ์อึ้ง 2546 ; บงกช ศิริวัฒนมงคล 2547) อาจารย์พบว่า การได้ร่วมงานกับบรรณารักษ์ ทำให้พบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดงานให้นักศึกษาค้นคว้า (Baker 1996)

3.4 ปัจจัยที่มีผลสำเร็จต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ มีปัจจัยสำคัญคือ การบริหารจัดการที่ดี ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์การเป็นผู้นำให้เกิดความร่วมมือ ผู้นำต้องมีความมุ่งมั่น กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลและหน่วยงาน 2) วัฒนธรรมความร่วมมือขององค์กร การใช้เครื่องมือและบุคลากรร่วมกัน ทำให้งานความร่วมมือขององค์กรเป็นผลสำเร็จ 3) นโยบาย แผนกลยุทธ์และทรัพยากรดำเนินการ ผู้บริหารต้องมีนโยบายความร่วมมือที่ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของความร่วมมือ มีงบประมาณสนับสนุน 4) ผู้ใช้บริการสารสนเทศและบุคลากรทำงาน ความต้องการของผู้ใช้ทำให้ทราบข้อมูลและนำมาพัฒนาคุณภาพการบริการ 5) การจัดการความร่วมมือ แบ่งได้ 3 ระดับ คือ ระดับกลยุทธ์ ระดับจัดการ และระดับปฏิบัติการ 6) การดำเนินการความร่วมมือ ประกอบด้วย ข้อตกลงความร่วมมือ แนวปฏิบัติความร่วมมือ การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ การเก็บสถิติและประเมินผล และ 7) มาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับศักยภาพการทำงานของระบบ (วรนุช มานะวุฒิชัย 2546: 119-127)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การปริทัศน์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ จำแนกเป็นงานวิจัยในประเทศไทย และงานวิจัยในต่างประเทศ

4.1 งานวิจัยในประเทศไทย

จากการปริทัศน์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ในการบริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยยังไม่พบว่ามีผู้ใดศึกษาประเด็นนี้โดยตรง งานวิจัยที่พบเป็นความร่วมมือระหว่างครูและครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษา แต่มีงานวิจัยอื่นๆ ซึ่งมีข้อเสนอแนะเกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ด้วย โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการปริทัศน์งานวิจัยจำแนกเป็น ระดับมหาวิทยาลัย ระดับวิทยาลัย และระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา

4.1.1. ระดับมหาวิทยาลัย มีงานวิจัยที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในงานห้องสมุด การใช้ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศ ความต้องการการใช้บริการห้องสมุด ความคิดเห็นของอาจารย์และผู้ใช้บริการที่มีต่อห้องสมุด และบทบาทของบรรณารักษ์

1) งานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในงานห้องสมุด

สุภัทราภรณ์ กุลภา (2547) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 16 คณะวิชา จำแนกเป็น 4 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี จำนวน 297 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ได้รับแบบสอบถามคืน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เสนอรายชื่อหนังสือเพื่อการจัดหาเข้าห้องสมุดคณะ โดยมีความถี่การเลือกหนังสือภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ปัญหาที่อาจารย์ประสบคือ ไม่มีเวลาในการเลือกหนังสืออย่างต่อเนื่อง และห้องสมุดคณะมีงบประมาณจำกัดจึงจัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอเพียงบางรายการเท่านั้น แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่อาจารย์มีความต้องการระดับมากคือ ให้อาจารย์แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือได้อย่างอิสระ โดยเว็บไซต์ห้องสมุดคณะควรมีรายชื่อหนังสือใหม่และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ให้บรรณารักษ์ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์เพื่อเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะผ่านภาควิชา และถ้าหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะเป็นรายการซ้ำให้แจ้งอาจารย์ทราบทันที

2) งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศ

พุลสุข น้าสุนีย์ (2527) ศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอนของอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ อาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 191 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีความต้องการระดับสูงกว่าความต้องการอื่นๆ ด้านการมีส่วนร่วมเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อจัดซื้อ ให้บรรณารักษ์ส่งรายชื่อหนังสือใหม่แจ้งแก่อาจารย์ และส่งข่าวสารห้องสมุดไปตามภาควิชาเป็นประจำ

มุกดา มีลาภ (2531) ศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอนและงานเขียนทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้ง 7 คณะ จำนวน 574 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยให้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับอาจารย์ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศตรงกับความต้องการของอาจารย์ การจัดการรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับสาขาวิชาแล้วส่งรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นให้อาจารย์คัดเลือก การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการคัดเลือกทรัพยากรห้องสมุดให้มากที่สุด มีความร่วมมือระหว่าง

ห้องสมุดกับคณะวิชาโดยให้โอกาสอาจารย์คณะต่างๆ แนะนำวารสารฉบับที่ต้องการให้ห้องสมุดทราบเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดซื้อวารสารเข้าห้องสมุด และเมื่อห้องสมุดได้รับหนังสือใหม่ควรแจ้งให้อาจารย์แต่ละคณะที่เกี่ยวข้องทราบ

สุพิน อุดมผล (2536) ศึกษาการใช้และความต้องการบริการข่าวสารทันสมัยของอาจารย์คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐ 6 แห่ง จำนวน 371 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ได้รับแบบสอบถามคืน 254 ชุด คิดเป็นร้อยละ 68.46 ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ต้องการรายชื่อหนังสือใหม่ การบริการหน้าสารบัญวารสาร การคัดเลือกและเผยแพร่สารสนเทศ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ การวิจัย และเพื่อการสอนมากกว่าวัตถุประสงค์อื่น ให้ห้องสมุดจัดบริการที่เข้าถึงตัวอาจารย์โดยตรง การจัดบริการข่าวสารทันสมัยนั้นห้องสมุดควรให้อาจารย์ในสาขาวิชาต่างๆ แจ้งหัวข้อเรื่องที่ต้องการ ตลอดจนรายวิชาที่สอนเพื่อห้องสมุดใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดหาและปรับปรุงการบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์

สุรนา วงศ์ทองสรรค์ (2538) ศึกษาการจัดหาบริการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยผู้วิจัยได้สำรวจทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาอ่านตามรายชื่อกระบวนวิชาที่จัดทำเค้าโครงไว้ 17 กระบวนวิชา เป็นจำนวนหนังสือ 393 ชื่อเรื่อง วารสาร 32 รายชื่อ นำรายชื่อหนังสือและวารสารมาแยกประเภทตามกระบวนวิชาต่างๆ เปรียบเทียบกับจำนวนหนังสือและวารสารในสาขาวิชารัฐศาสตร์ที่ห้องสมุดมีบริการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า อาจารย์ผู้สอนควรประสานงานและให้ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการสำรวจทรัพยากรสารสนเทศสาขาวิชาที่ตนเองรับผิดชอบการสอน เพื่อจะได้ทราบว่าห้องสมุดมีหนังสือ วารสารที่ต้องการอยู่มากน้อยเพียงใด เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยหรือไม่ ควรให้ห้องสมุดจัดหาเพิ่มเติมและบอกรับวารสารชื่อใดบ้างก่อนสอนและก่อนมอบหมายงานให้นักศึกษาและบรรณารักษ์จัดหาควรติดตามและศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนโดยสม่ำเสมอ เพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับหลักสูตรการศึกษา

จุฑามาศ ถิ่นนาค (2539) ศึกษาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบในมหาวิทยาลัยของรัฐ 6 แห่ง จำนวน 269 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยว่าการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ บรรณารักษ์ควรขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ในแง่ของเนื้อหาที่อาจารย์ต้องการใช้

ควรทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบให้เสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการเพื่อจัดหาหนังสือได้ตรงตามที่อาจารย์ต้องการ

สมสรี เบญจวานนท์ (2539) ศึกษาการค้นและการได้รับบทความวิชาการที่ใช้อ้างอิงโดยอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ 3 สาขา คือ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์ ซึ่งเป็นผู้เขียนบทความจำนวนทั้งสิ้น 124 คน ใช้แบบสอบถามและแบบบันทึกรายการอ้างอิงทำบทความวารสารเป็นเครื่องมือการวิจัย มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยให้ห้องสมุดสำรวจการใช้วารสารโดยการสอบถามอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาทุกปีเพื่อเป็นแนวทางในการคัดสรรวารสารที่ล้ำสมัยออก และควรประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่าให้บริการใด และมีเครื่องมือช่วยค้นแบบใด

โสภี อุณรุท (2541) ศึกษาการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศของอาจารย์และนิสิตห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ อาจารย์และนิสิตห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ อาจารย์ 13 คน นิสิต 100 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยให้แจ้งคณาจารย์แต่ละสาขาวิชาทราบชื่อวารสารที่มีการใช้มากให้พิจารณาจัดหาไว้บริการ วารสารที่มีการใช้น้อย อาจารย์และบรรณารักษ์ร่วมกันพิจารณาขอรับวารสารนั้นในปีต่อไปและขอรับวารสารชื่อใหม่ที่มีความต้องการใช้แทน และขอความร่วมมือจากคณาจารย์ผู้สอนส่งเสริมและสนับสนุนนิสิตให้อ่านเรื่องจากวารสารภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

3) งานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการใช้บริการห้องสมุด

อัมพร อุรัชตมาศ (2539) ศึกษาความต้องการใช้บริการสารนิเทศของอาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 340 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย และบรรณารักษ์หรือผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศของหอสมุดกลาง 4 แห่ง ใช้วิธีสัมภาษณ์ ผลการวิจัยอาจารย์ต้องการให้บรรณารักษ์เป็นผู้ค้นหาสารสนเทศให้ ประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลที่มีบริการ ฝึกอบรมการใช้ฐานข้อมูล มีคู่มือการใช้ฐานข้อมูล ด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดควรสำรวจความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนอาจารย์คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อกระตุ้นความสนใจของอาจารย์และให้อาจารย์ตระหนักการมีส่วนร่วมจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

ศศิพิมล ประพินพงศกร (2543) ศึกษาความต้องการบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 3 สาขาวิชา คือ สาขาเคมี สาขาชีววิทยา และสาขาฟิสิกส์ จำนวน 321 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ที่ใช้บริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต้องการส่งเอกสารจาก

ห้องสมุดอื่นเพื่อการวิจัยและเพิ่มพูนความรู้ โดยขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ติดต่อใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด

4) งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์และผู้ใช้บริการต่อห้องสมุดของ มาลินี ศรีพิสุทธิ์ (2532) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริการของห้องสมุด มหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ระหว่างข้าราชการสาย ก สาย ข และสาย ค ผู้ใช้ห้องสมุดเป็นประจำกับเป็นครั้งคราว จำนวน 445 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ได้รับแบบสอบถามคืน 321 ชุด มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยว่า เพื่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเจ้าสังกัดและห้องสมุด เช่น มีนโยบายให้ข้าราชการสาย ก หมุนเวียนวิชาสอน ส่งเสริมให้ทำวิจัย ควรร่วมมือกับห้องสมุดในการจัดหาวัสดุสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมาให้ข้าราชการในสังกัดใช้ ควรมีนโยบายให้ข้าราชการจัดส่งเอกสารหรือสไลด์ทัศนวัสดุให้ห้องสมุดหรือแจ้งแหล่งให้ห้องสมุดจัดซื้อ รวมถึงส่งผลงานทางวิชาการให้ห้องสมุดด้วย

5) งานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ลักขณา บำรุงชูเกียรติ (2536) ศึกษาบทบาทบรรณารักษ์ในทัศนะของ อาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 390 คน บรรณารักษ์ระดับบริหาร จำนวน 229 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ได้รับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์ จำนวน 275 คน และจากบรรณารักษ์ระดับบริหาร จำนวน 166 คน มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยว่าควรจัดตั้งคณะกรรมการห้องสมุดโดยมีผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเข้าร่วมในคณะกรรมการด้วยซึ่งจะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการสนับสนุนห้องสมุดได้รับงบประมาณจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศและกำหนดสัดส่วนของงบประมาณให้เหมาะสม ร่วมมือกันวางแผนพัฒนาห้องสมุด ปรับปรุงความร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนในการคัดเลือกและจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศโดยอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ให้ร้านหนังสือนำหนังสือมาเสนอให้คัดเลือกเป็นประจำ หรือให้อาจารย์ไปเลือกที่ร้าน โดยบรรณารักษ์เป็นผู้ประสานงานกับร้านเพื่อจัดซื้อ หรือส่งรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์คัดเลือก ให้อาจารย์มีโอกาสคัดเลือกและส่งชื่อหนังสือเท่าเทียมกันตามสิทธิการใช้งาน งบประมาณ จัดให้มีบริการแปลบทความจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศด้วยการคิดค่าบริการ โดยบรรณารักษ์ร่วมมือกับอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางภาษาและวิชาการเพื่อให้งานแปลมีคุณภาพและนำไปใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้อง บรรณารักษ์ควรปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูล โดยนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการจัดทำ พัฒนานตนเองเพื่อเพิ่มความสามารถการทำงานให้มีประสิทธิภาพและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีต่างๆ

บงกช ศิริวัฒนมงคล (2547) ศึกษาบทบาทหน้าที่บรรณารักษ์ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ อาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาอาจารย์แกนนำด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” จำนวน 50 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือการวิจัย เก็บข้อมูลได้ จำนวน 35 คน ผลการวิจัยอาจารย์เห็นว่าบรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการเตรียมการสอน เตรียมทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามากที่สุด รองลงมาคือ ร่วมเป็นคณะกรรมการวางแผนหลักสูตรการเรียนการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าบรรณารักษ์ควรศึกษาหลักสูตรและวิธีการสอนร่วมกับอาจารย์ผู้สอนเตรียมทรัพยากรสารสนเทศให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตร และบรรณารักษ์ควรพัฒนาทักษะหัวข้อหรือสาขาที่ให้บริการด้วยวิธีให้อาจารย์สรุปหัวข้อหรือเนื้อหาวิชาให้บรรณารักษ์ ส่งรายชื่อหนังสือใหม่ให้อาจารย์คัดเลือกอย่างรวดเร็ว แจ้งให้อาจารย์ในสาขาที่เกี่ยวข้องทราบเมื่อได้รับสารสนเทศรายการใหม่ๆ และประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนว่าต้องการสื่ออะไรบ้างเพื่อเตรียมจัดหา อาจารย์เห็นว่าบรรณารักษ์ควรมีบทบาทร่วมกับอาจารย์ในการเป็นผู้ทบทวนความรู้ให้กับผู้เรียนและมีส่วนร่วมในการศึกษาหัวข้อที่ผู้เรียนต้องการศึกษา

4.1.2. ระดับวิทยาลัย มีงานวิจัยที่ศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการสอน การมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูและอาจารย์ โดยศิริกุล ถาวรคุณ (2533) ศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี จำนวน 104 คน แบ่งตามกลุ่มสาขาวิชาคือ ช่างยนต์ 9 คน ช่างกลโลหะ 22 คน ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 17 คน ช่างก่อสร้าง 11 คน คหกรรมศาสตร์ 8 คน พาณิชยกรรมศาสตร์ 12 คน และสามัญสัมพันธ์ 25 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยว่าการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุดทุกครั้งควรขอความร่วมมือจากอาจารย์เสนอแนะรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศ และอิทธิ โลหะชาละ (2542) ศึกษาการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูและ อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2541 จำนวน 69 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าสภาพการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย อยู่ในระดับปานกลาง งานที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงสุดคืองานการจัดการเรียนการสอนในคณะวิชา งานที่มีระดับการมีส่วนร่วมต่ำที่สุดคืองานห้องสมุด 3 งานคือ งานวางแผนการบริหารห้องสมุด งานการบริหารห้องสมุดและงานการประเมินการบริหารห้องสมุด งานที่มีส่วนร่วมสูงสุดคือ งานเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อจัดซื้อเข้าห้องสมุด งานที่มีระดับความต้องการมีส่วนร่วมสูงสุดคือ งานเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อจัดซื้อเข้าห้องสมุด ความต้องการมีส่วนร่วมต่ำที่สุดคืองานการบริหารห้องสมุด

เนื่องจากเป็นงานที่มีผู้ปฏิบัติประจำและผู้รับผิดชอบจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารงานห้องสมุดเป็นพิเศษ

4.1.3. ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา

ชาติ กลิ่นสุนทร (2532) ศึกษาความร่วมมือระหว่างครูและครูบรรณารักษ์เพื่อการสอนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 12 ประชากรคือ หัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 12 จำนวน 161 คน ครูบรรณารักษ์จำนวน 40 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าครูและครูบรรณารักษ์มีความร่วมมือกันโดยรวมค่อนข้างน้อย มีความพึงพอใจและต้องการความร่วมมือด้านการจัดทำทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด ความร่วมมือที่ครูและครูบรรณารักษ์ต้องการในระดับมากมีเพียงประการเดียวคืองานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ จัดหาหนังสือตามความต้องการของครู เหตุผลที่ครูและครูบรรณารักษ์ไม่ร่วมมือกันคือ ไม่สะดวกและไม่มีเวลา

ดวงสุดา พิมพ์อึ้ง (2546) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูบรรณารักษ์ในกระบวนการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นครูบรรณารักษ์ซึ่งปฏิบัติงานหัวหน้างานห้องสมุด จำนวน 13 คน ครู จำนวน 321 คน รวม 334 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในกระบวนการสอนของครูระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของครูบรรณารักษ์ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเนื้อหาวิชาที่สอนโดยใช้ห้องสมุดระดับน้อย ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูและครูบรรณารักษ์คือขาดการวางแผนร่วมกันขึ้นเตรียมการสอนเนื้อหาวิชาที่สอนโดยใช้ห้องสมุด และห้องสมุดมีสถานที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการครั้งละหลายๆ ห้องเรียนซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ไม่มีการนัดหมายเรื่องการเตรียมทรัพยากรและสถานที่ ขาดการประชาสัมพันธ์บทบาทและขั้นตอนการร่วมมือกับครู ส่งผลให้ครูไม่ได้ประสานงานกับครูบรรณารักษ์ในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ให้ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในกระบวนการสอน มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนคือ ควรมีการกำกับ ติดตาม ดูแลการปฏิบัติงานของครูและครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนตามบทบาทหน้าที่ที่กรมวิชาการกำหนดไว้ในคู่มือการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สนับสนุนให้มีการจัดอบรมสัมมนาครูและครูบรรณารักษ์ ให้มีการปฏิบัติตามหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในการร่วมมือจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด ครูบรรณารักษ์ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการสอนและแบบเรียนต่างๆ เพื่อให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนวางแผนการสอนและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ตลอดจนตามความต้องการของครูผู้สอน

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยระดับ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ศึกษาบริการและกิจกรรมของห้องสมุด การสอนโดยใช้ห้องสมุด การมีส่วนร่วมของครูบรรณารักษ์ในการสอนของครู ซึ่งมีข้อเสนอแนะเกี่ยวข้อง ดังนี้

ดรุณี ทาดวงตา (2529) ศึกษาทัศนคติของครูบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ต่อบริการและกิจกรรมของห้องสมุด จำนวน 19 คน ใช้วิธีสัมภาษณ์ ครูหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 167 คน ใช้แบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยให้ครูมีสิทธิ์เสนอรายชื่อหนังสือเพื่อจัดหาเข้าห้องสมุด ให้มีการประสานงานระหว่างครูและครูบรรณารักษ์ และให้ครูบรรณารักษ์ออกแบบสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของครูเป็นระยะๆ ส่วนครูบรรณารักษ์มีข้อเสนอแนะให้ครูแจ้งรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ทราบล่วงหน้าเพื่อจัดหาไว้บริการ

นิตยา สุขศิริสันต์ (2535) ศึกษาการสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร เขตการศึกษา 12 จำนวน 352 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยว่าครูบรรณารักษ์ควรให้ความร่วมมือกับอาจารย์จัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์สอน จัดเตรียมหนังสือจอบให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า รวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาของอาจารย์ และจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ มีงานวิจัยที่ศึกษาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ดังนี้

4.2.1 *ระดับมหาวิทยาลัย* มีงานวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์คณะวิชา ความสำคัญของทักษะการสืบค้นสารสนเทศ การจัดการห้องสมุดคณะ กรณีศึกษาอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการยกเลิกการบอกรับวารสาร ความเป็นเพื่อนร่วมงานระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ ดังนี้

คู๊ก (Cook 1981) ศึกษาการรับรู้ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเซาท์เทิร์นอิลลินอยส์ (Southern Illinois) ที่มีต่อตำแหน่งทางวิชาการ สถานภาพ และการมีส่วนช่วยเหลือของบรรณารักษ์ ในภาพลักษณ์ของบรรณารักษ์ที่อาจารย์มองเห็น ประชากรที่ศึกษาคือ อาจารย์ที่มีการสอนเต็มเวลา จำนวน 507 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการศึกษาพบว่างานบริการเป็นหน้าที่

สำคัญของบรรณารักษ์ และอาจารย์เสนอแนะว่าบรรณารักษ์ควรทำวิจัย อาจารย์ร้อยละ 57 ของกลุ่มประชากรได้รับความร่วมมือและได้ประโยชน์จากการช่วยเหลือของบรรณารักษ์

วอลเดน (Walden 1990) ศึกษาการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดคณะวิชาภาษาเยอรมัน ที่มหาวิทยาลัยมินนิโซตา (University of Minnesota) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์เกี่ยวกับการเลือกและจัดซื้อหนังสือ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเลือกหนังสือเพื่องานวิจัยของตนเองและเพื่อสนับสนุนรายวิชาที่อาจารย์สอน ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ทำให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

ชู (Chu 1993) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มประชากรคือ บรรณารักษ์ จำนวน 12 คน อาจารย์ จำนวน 36 คน ที่มหาวิทยาลัยของรัฐอิลลินอยส์ (Illinois State University) 30 แผนก ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ต้องการให้บรรณารักษ์จัดหาหนังสือที่อาจารย์เสนอแนะ แต่บรรณารักษ์ต้องจัดหาหนังสือตามงบประมาณที่ได้รับ อาจารย์แต่ละสาขาวิชามีส่วนร่วมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกัน เมื่ออาจารย์ไม่พบหนังสือหรืองานวิจัยที่ต้องการในห้องสมุดจะเกิดความรู้สึกทางลบ มีปัญหาด้านการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ บรรณารักษ์ไม่ได้ให้ข้อมูลที่เพียงพอต่ออาจารย์ รวมถึงเรื่องงบประมาณ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับห้องสมุดอยู่ในระบบตัวแทนห้องสมุด การสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการมีความจำเป็นและเกิดประสิทธิผล ปัจจัยเหล่านี้นำมาสู่ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ระหว่างห้องสมุดและภาควิชา ระหว่างห้องสมุดและบริษัทตัวแทน

เจฟฟรี (Jeffries 1998) ศึกษาความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์คณะวิชา ที่มหาวิทยาลัยของรัฐมิชิแกน (Michigan State University) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บรรณารักษ์ จำนวน 21 คน และอาจารย์ จำนวน 21 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยต่อบรรณารักษ์ที่เป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับอาจารย์ ดังนี้ 1) บรรณารักษ์ควรให้ความสนใจในการทำวิจัยของคณะวิชา หรือกิจกรรมในการสอน พยายามติดต่อกับคณะวิชาโดยทางโทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือพบที่ห้องเรียน 2) มีมิตรจิตที่ดี พร้อมที่จะสร้างสัมพันธภาพ 3) มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีความสุภาพอ่อนโยน 4) เมื่อมีบริการใหม่ๆ และได้รับหนังสือที่จัดหามาใหม่ควรแจ้งคณะวิชาทราบโดยทันที 5) ปฏิบัติด้วยความเสมอภาค ให้บริการที่ดี 6) มีความตั้งใจที่จะพบปะประชุมร่วมกัน 7) ร่วมเป็นคณะกรรมการทำงาน 8) เป็นผู้ฟังที่ดี ไม่สัญญาในสิ่งที่ทำไม่ได้ 9) ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาโดย

ร่วมมือกับคณะวิชาเพื่อเข้าถึงแหล่ง ข้อมูลที่จะช่วยนักศึกษาในการเรียน และ 10) เป็นผู้รอบรู้ เฉลียวฉลาด รู้ว่าอาจารย์แต่ละท่านมีความสนใจเรื่องใด

กรีน (Green 2001) ศึกษาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ที่มหาวิทยาลัยเซนต์ โดช (Shenandoah University) ในการแนะนำการค้นคว้าวิจัยและการเขียน รายงานเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่อยู่นอกมหาวิทยาลัย ประชากรที่ใช้ ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเอกด้านวิทยาศาสตร์ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่ม แรกเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับความรู้หรือคำแนะนำในการค้นคว้าและเขียนรายงานน้อยมาก อีก กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองโดยอาจารย์กับบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่ เกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ ความสามารถในการจัดการข้อมูลและการเขียนรายงานการวิจัย ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองที่อาจารย์กับบรรณารักษ์ร่วมมือกันมีคุณภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุม นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าการร่วมงานกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ทำให้ได้รับข้อมูลการ ค้นคว้าวิจัยเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ได้เร็วขึ้น

คอสตันติโน (Costantino 2003) ศึกษาความสำคัญของทักษะการสืบค้น สารสนเทศในการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยในเมืองซานดิเอโก ประชากรเป็นกลุ่มอาสาสมัครของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ นักศึกษา จำนวน 141 คน อาจารย์และ ผู้บริหาร จำนวน 24 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าความต้องการ ของอาจารย์มีผลต่อการเลือกข้อมูลอ้างอิงของนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารเห็นพ้องกันว่าทักษะ การสืบค้นสารสนเทศมีความสำคัญและนักศึกษาคควรเรียนรู้ทักษะเหล่านี้ นักศึกษาเห็นว่าความ ร่วมมือเป็นสิ่งจำเป็นต้องมีในกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ อาจารย์ บรรณารักษ์ และนักศึกษาเพื่อให้การ เรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

วอลเธอร์ (Walther 2003) ศึกษาการจัดการห้องสมุดคณะ กรณีศึกษาของ อาจารย์กับบรรณารักษ์ในการตัดสินใจยกเลิกการบอกรับวารสาร ประชากรคืออาจารย์จาก 8 แผนก ด้านวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 18 คน และบรรณารักษ์ จำนวน 20 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามการใช้วารสารของอาจารย์ และแบบเก็บข้อมูลการใช้วารสาร ที่บรรณารักษ์รวบรวมไว้จากผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าคณะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการ บอกรับและการยกเลิกการจัดซื้อวารสาร อาจารย์คณะวิชามีส่วนตัดสินใจการจัดหาทรัพยากร สารสนเทศ เนื่องจากปัญหาการวารสารเพิ่มมากขึ้นและงบประมาณซื้อทรัพยากรสารสนเทศของ ห้องสมุดมีจำกัด จากทั้งสองปัญหานี้อาจารย์และบรรณารักษ์แสดงความต้องการมีส่วนร่วมในการ ยกเลิกวารสาร โดยใช้ข้อมูลที่อาจารย์ต้องการและข้อมูลจากบรรณารักษ์ อาจารย์กับบรรณารักษ์มี วิธีการยกเลิกการบอกรับวารสาร โดยร่วมพิจารณาว่าวารสารชื่อใดมีความสำคัญสำหรับทั้งสองกลุ่ม

บรรณารักษ์เสนอชื่อวารสารที่ขอยกเลิกให้อาจารย์พิจารณา ร้อยละ 42.00 และจากผลการรวบรวมข้อมูลผู้ใช้ ร้อยละ 36.00

ดูคาส (Ducas 2004) ศึกษาการสร้างความเป็นเพื่อนร่วมงานกับคณาจารย์ที่มหาวิทยาลัยมานิโตบา (University of Manitoba) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์ทำงานเต็มเวลา จำนวน 1,400 คน และบรรณารักษ์ จำนวน 47 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย 2 ชุด สำหรับอาจารย์และบรรณารักษ์ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์มีความพอใจในความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในด้านกิจกรรมการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล บรรณารักษ์สองในสามระบุว่าเต็มใจอย่างยิ่งในการทำงานร่วมกับอาจารย์ในการทำโครงการวิจัย และในจำนวนใกล้เคียงกันต้องการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร ความร่วมมือที่บรรณารักษ์ได้รับจากอาจารย์ระดับสูงสุดคือ การจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศและการยกเลิกบอกรับวารสาร บรรณารักษ์ให้ความร่วมมือกับอาจารย์ในโครงการวิจัย ร้อยละ 50.00 ผลการวิจัยพบว่าโครงการวิจัยที่บรรณารักษ์ได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ทำให้รัฐบาลสนใจโครงการนั้น

4.2.2 ระดับวิทยาลัย งานวิจัยของเบเกอร์ (Baker 1996) ศึกษาความต้องการของอาจารย์ต่อการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชน ประชากรคือ นักศึกษาที่ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยอริโซนา (University of Arizona) กับอาจารย์ผู้สอนเต็มเวลาและที่สอนเป็นบางเวลา เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาภายหลังชั้นมัธยมส่วนใหญ่เกี่ยวกับความต้องการของอาจารย์ต่อการกำหนดงานของนักศึกษาให้ใช้ห้องสมุด อาจารย์พบว่าบรรณารักษ์มีบทบาทต่อการสอน การได้ร่วมงานกับบรรณารักษ์ทำให้อาจารย์พบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดงานให้นักศึกษาค้นคว้า การใช้ห้องสมุดมีความสำคัญต่อกระบวนการศึกษาและวิจัย มีข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ควรส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดอย่างจริงจัง

4.2.3 ระดับโรงเรียน งานวิจัยที่ศึกษาความร่วมมือระหว่างครูกับครูบรรณารักษ์ของเฟรเซอร์ (Fraser 1997) ศึกษาการสอนโดยความร่วมมือระหว่างครูบรรณารักษ์กับครูประจำชั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ ที่เมืองออนตาริโอ แคนาดา ประชากรคือครูโรงเรียนมัธยมศึกษา 7 ห้องเรียน ครูบรรณารักษ์และอาจารย์ใหญ่ โดยเป็นการวิจัยแบบทดลอง ประชากรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม โดยครูและครูบรรณารักษ์ทำงานปกติ กลุ่มที่ 2 ครูสอน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้และมีครูบรรณารักษ์จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าความร่วมมือของครูบรรณารักษ์มีส่วนสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ที่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ดังนี้

คุนเคิล วีเวอร์ และคูก์ (Kunkel Weaver and Cook 1996) ศึกษาทักษะการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาจากการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด จากวิทยาลัยชุมชน 7 แห่ง ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเคนท์ (Kent State University) จำนวน 245 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาไม่เข้าใจข้อมูลที่ปรากฏในรายการสารณะออนไลน์ (OPAC) และดรชนิวารสาร นักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับการเลือกแหล่งสารสนเทศ ไม่มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีข้อเสนอแนะให้บรรณารักษ์สอนวิธีการค้นหาสารสนเทศแก่นักศึกษา โดยอาจารย์ส่งเสริมและมีส่วนร่วมสอนการใช้ห้องสมุด นักศึกษาจะได้เข้าใจวิธีการสืบค้นและเลือกใช้สารสนเทศได้ถูกต้อง และอาจารย์ควรมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าสารสนเทศจากห้องสมุด

รีเบคกา (Rebecca 1997) ศึกษาการใช้และไม่ใช้อินเทอร์เน็ตในหลักสูตรเกี่ยวกับการทำรายงานการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยด้านศิลปะ ในรัฐเพนซิลวาเนีย จำนวน 73 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ต ใช้คำถามในการวิจัย 11 ข้อ และกลุ่มสองไม่ใช้อินเทอร์เน็ต ใช้คำถาม 4 ข้อ ผลการวิจัยพบว่าเหตุผลของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ใช้ค้นคว้าข้อมูลการทำรายงานการวิจัย และเพื่อความบันเทิง กลุ่มที่ไม่ใช้อินเทอร์เน็ต มีเหตุผลคือ ไม่ทราบวิธีใช้อินเทอร์เน็ต ไม่ทราบวิธีการค้นข้อมูลและแหล่งข้อมูล นักศึกษากลุ่มนี้เห็นว่าการเข้าถึงข้อมูลมีความยากลำบาก มีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร อาจารย์ และบรรณารักษ์ว่าควรมีความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนนักศึกษาในการเข้าถึงแหล่งความรู้ ให้นักศึกษาเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต และให้การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นวิชาเลือกในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อการค้นคว้าวิจัย

บิงแฮม (Bingham 1979: 5230-A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทรัพยากรสารสนเทศกับกลุ่มผู้คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ประชากรได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ซึ่งใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey University) โดยศึกษาจากสถิติการยืมของห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าทรัพยากรสารสนเทศที่คัดเลือกโดยอาจารย์มีความถี่การใช้มากกว่าทรัพยากรสารสนเทศที่คัดเลือกโดยบรรณารักษ์ และทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์และบรรณารักษ์เป็นผู้คัดเลือกมีอัตราการใช้มากกว่าเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นผู้คัดเลือก

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของไทยและต่างประเทศมีข้อสรุปความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ดังนี้

ด้านการบริหาร ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการห้องสมุด ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายให้มีความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยร่วมเป็นคณะกรรมการห้องสมุด บรรณารักษ์มีส่วนร่วมรับทราบการวางแผนการเปิดสอนหลักสูตรใหม่เพื่อการจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ทำให้ห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การวางแผนหลักสูตรและการเปิดสอนวิชาใหม่ ทำให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่าโดยร่วมกันพิจารณาจัดซื้อวารสารที่มีการใช้น้อย

ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ ความร่วมมือของอาจารย์ในการวิเคราะห์สารสนเทศในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญในบางรายการที่บรรณารักษ์ไม่แน่ใจ ช่วยให้การวิเคราะห์สารสนเทศถูกต้องและสามารถค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง

ด้านการบริการผู้ใช้ ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ทำให้ห้องสมุดสามารถจัดบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาในการเรียนการสอนสนองความต้องการ ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้ ช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ต้องการและใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้ดียิ่งขึ้น มีทักษะการค้นคว้าวิจัยและรู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความต้องการ ความคิดเห็น และรูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ 5 คณะวิชา จำนวน 380 คน 2) บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 13 คน 3) ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ได้แก่ รองอธิการบดี วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา จำนวน 5 คน รวม 6 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 กลุ่ม

1.2.1 กลุ่มอาจารย์ ใช้วิธีการสุ่มแบบจัดชั้น (stratified random sampling) โดยใช้ตารางของเครซซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 อ้างถึงในพวา พันธุ์เมฆา และสุจิตรา หังสพฤกษ์ 2545: 204) ได้กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ จำนวน 192 คน นำมาหาอัตราส่วนจำแนกตามคณะวิชา ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์ 5 คณะวิชา ปีการศึกษา 2547

คณะวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณะอักษรศาสตร์	107	54
คณะศึกษาศาสตร์	61	31
คณะวิทยาศาสตร์	111	56
คณะเกษตรศาสตร์	62	31
คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	39	20
รวม	380	192

1.2.2 กลุ่มบรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้กลุ่มประชากร คือ บรรณารักษ์ทั้งหมด จำนวน 13 คน

1.2.3 กลุ่มผู้บริหาร ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ได้กลุ่มประชากร คือ รองอธิการบดี วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา จำนวน 5 คน รวม 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด สำหรับอาจารย์ 1 ชุด บรรณารักษ์ 2 ชุด และ 2) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมีกระบวนการดังนี้

2.1 การปริทัศน์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในด้านต่างๆ จากตำรา บทความ งานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องจากสื่อสิ่งพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต

2.2 การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามอาจารย์ มี 1 ชุด ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ เป็นแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นจากการปริทัศน์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อประมวลความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด คำถามมีลักษณะให้เลือกตอบแบบมาตราประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ และขณะเดียวกันเพื่ออำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ในการตอบแบบสอบถามเพียงครั้งเดียว ผู้วิจัยได้รวมคำถามความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์เป็นการประมวลผลคำตอบจากแบบสอบถามบรรณารักษ์ ชุดที่ 1 ซึ่งบรรณารักษ์แสดงความต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป คำถามมีลักษณะให้เลือกตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.2.2 แบบสอบถามบรรณารักษ์ มี 2 ชุด ได้แก่

1) แบบสอบถามความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ เป็นแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นจากการปริทัศน์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อประมวลความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ในการบริการห้องสมุด คำถามมีลักษณะให้เลือกตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

2) แบบสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ เป็นการประมวลผลคำตอบจากแบบสอบถามอาจารย์ ชุดที่ 1 ซึ่งอาจารย์แสดงความต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ ประกอบด้วยข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป นำมาสอบถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อการให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ในการบริการห้องสมุด คำถามมีลักษณะให้เลือกตอบแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2.2.3 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร มี 1 ชุด ผู้วิจัยพัฒนาแบบสัมภาษณ์จากการปริทัศน์เอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษาความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ และความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ ประมวลผลเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารมหาวิทยาลัย ศิลปากรเพื่อนำไปสัมภาษณ์

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามอาจารย์ ซึ่งสอบถามความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และแบบสอบถามบรรณารักษ์ ชุดที่ 1 สอบถามความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ ส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้บริหารห้องสมุด และอาจารย์ผู้สอนที่เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการสอน จากมหาวิทยาลัยของรัฐ (ดูภาคผนวก ก) ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา (content

validity) ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ประเด็นคำถาม และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมในเรื่องการใช้คำศัพท์ ดังนี้

แบบสอบถามอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอว่าช่วงอายุควร เริ่มต้นอายุตั้งแต่ 20 ปี

ตอนที่ 2 ข้อความ “แจ้งให้อาจารย์ทราบแผนงานประจำปี.....” เสนอให้ใช้คำใหม่ ว่า “แจ้งให้อาจารย์ทราบแผนการจัดกิจกรรม.....”

ข้อความ “เผยแพร่ให้อาจารย์ทราบ....” เสนอให้ใช้คำใหม่ ว่า “แจ้งให้อาจารย์ทราบ.....”

ข้อความ “ให้บรรณารักษ์ทำการศึกษา / วิจัย...” เสนอให้ใช้คำใหม่ ว่า “ให้บรรณารักษ์วิจัย”

ข้อความ “แจ้งรายชื่อหรือเสนอทรัพยากร...” เสนอให้ใช้คำใหม่ ว่า “รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ.....”

ข้อความ “เสนอแนะแหล่งสารสนเทศ.....” เสนอให้ใช้คำใหม่ ว่า “รวบรวมแหล่งสารสนเทศ.....”

แบบสอบถามบรรณารักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอว่าช่วงอายุควร เริ่มต้นอายุตั้งแต่ 20 ปี

ตอนที่ 2 ข้อความ “บริจาคทรัพยากรสารสนเทศ.....” เสนอให้ใช้คำใหม่ ว่า “บริจาคหนังสือ / ตำราส่วนตัวที่มีประโยชน์”

ข้อความ “การแนะนำ มอบหมายงาน.....” เสนอให้ใช้คำใหม่ ว่า “แนะนำหรือมอบหมายงาน.....”

1) การทดสอบเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 กลุ่มมาดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถามอาจารย์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ จำนวน 15 คน และอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 15 คน รวม 30 คน นำผลทดลอง ดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 ซึ่งค่าความเที่ยงนั้นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach α - Coefficient) โดย

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามควรมีค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ดังนั้นแบบสอบถามดังกล่าวจึงมีความเที่ยงที่ถือว่าใช้ได้ (พวา พันธุ์เมฆา และสุจิตรา หังสพฤกษ์ 2545: 191)

แบบสอบถามบรรณารักษ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ จำนวน 11 คน และบรรณารักษ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 2 คน รวม 13 คน นำผลทดลองดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87 ซึ่งค่าความเที่ยงนั้นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach α - Coefficient) โดยค่าความเที่ยงของแบบสอบถามควรมีค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ดังนั้นแบบสอบถามดังกล่าวจึงมีความเที่ยงที่ถือว่าใช้ได้ (พวา พันธุ์เมฆา และสุจิตรา หังสพฤกษ์ 2545: 191)

2) **การจัดพิมพ์เครื่องมือการวิจัย** ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้ไขครั้งสุดท้ายไปดำเนินการจัดพิมพ์

แบบสอบถามอาจารย์ แบ่งเป็น 3 ตอน เพื่อความเหมาะสมและอำนวยความสะดวกต่อการขอความร่วมมือจากอาจารย์ในการตอบแบบสอบถามจึงได้นำคำตอบของบรรณารักษ์จากแบบสอบถามบรรณารักษ์ ชุดที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มาพิมพ์ไว้ในแบบสอบถามอาจารย์ชุดเดียวกัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความในช่องว่าง ถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิกการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน คณะ / ภาควิชาที่สังกัด และประสบการณ์การสอนที่มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ตอนที่ 2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์แบบสอบถามแบบเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ เป็นการประมวลผลคำตอบจากแบบสอบถามบรรณารักษ์ ชุดที่ 1 ซึ่งถามความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ ที่ส่งให้บรรณารักษ์ตอบสนองความต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ แบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และข้อสุดท้ายเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้อาจารย์แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ (ดูภาคผนวก ข)

แบบสอบถามบรรณารักษ์ มี 2 ชุด

ชุดที่ 1 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ ประกอบด้วย
คำถาม 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม
เป็นแบบเลือกตอบ ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน ฝ่ายงานที่สังกัด
ประสบการณ์การทำงานที่หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
ศิลปากร และประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในฝ่าย / งานปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์
แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ชุดที่ 2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์
ประกอบด้วยคำถามตอนที่ 1 คือ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของ
อาจารย์ เป็นการประมวลผลคำตอบจากแบบสอบถามอาจารย์ ตอนที่ 2 ความต้องการของอาจารย์
ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ ที่ส่งให้อาจารย์ตอบแสดงความต้องการความร่วมมือจาก
บรรณารักษ์ นำคำตอบข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามบรรณารักษ์
ชุดที่ 2 เพื่อถามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อการให้ความร่วมมือแก่อำจารย์ในการบริการ
ห้องสมุด แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
น้อยที่สุด และข้อสุดท้ายเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้บรรณารักษ์แสดงความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะ (ดูภาคผนวก ข)

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้วิจัยพัฒนาแบบสัมภาษณ์จากการปริทัศน์เอกสาร
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษา ประมวลผลเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ศิลปากร ส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ต่อจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้แก้ไขแล้ว
ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือการวิจัย ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนาทรัพยากร
สารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้ นำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ศิลปากร ได้แก่ รองอธิการบดี วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา
จำนวน 5 คน รวม 6 คน (ดูภาคผนวก ค)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 กลุ่มบรรณารักษ์ ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามบรรณารักษ์ ชุดที่ 1 (ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์) ส่งพร้อมจดหมายนำของประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และจดหมายแนะนำตัวผู้วิจัยถึงบรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร และขอรับคืนด้วยตนเอง ระยะเวลาแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 10 – 15 สิงหาคม 2547 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสอบถามบรรณารักษ์ ชุดที่ 2 (ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์) ส่งให้บรรณารักษ์และขอรับคืนด้วยตนเอง ระยะเวลาแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20 – 26 พฤศจิกายน 2547 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 กลุ่มอาจารย์ ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามอาจารย์ สอบถามความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ ส่งพร้อมจดหมายนำของประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และจดหมายแนะนำตัวผู้วิจัยถึงคณบดี 5 คณะวิชา ได้แก่ คณบดี คณะอักษรศาสตร์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ และคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปฝากไว้กับเลขานุการคณะต่างๆ ทั้ง 5 คณะเพื่อแจกให้อาจารย์และขอรับคืนด้วยตนเอง ระยะเวลาแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 20 สิงหาคม 2547 – 15 พฤศจิกายน 2547 ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 192 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 กลุ่มผู้บริหาร ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พร้อมจดหมายนำของประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และจดหมายแนะนำตัวผู้วิจัยถึงรองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา จำนวน 5 คน รวม 6 คน โดยผู้วิจัยได้โทรศัพท์ขอนัดวันสัมภาษณ์ผู้บริหารผ่านเลขานุการคณะ ระยะเวลาเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 19 เมษายน 2549 - 4 พฤษภาคม 2549

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย *ข้อมูลเชิงปริมาณ* จากแบบสอบถามอาจารย์และบรรณารักษ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test *ข้อมูลเชิงคุณภาพ* จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และข้อเสนอแนะต่างๆ นำมาประมวลผลวิเคราะห์และสังเคราะห์นำเสนอตามประเด็นด้วยการบรรยายความ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 (อาจารย์และบรรณารักษ์) ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 (อาจารย์และบรรณารักษ์) ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ กำหนดน้ำหนักคะแนนในการตอบดังนี้ (บุญศรี พรหมมาพันธุ์ 2546: 37-38)

คำตอบ	มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
คำตอบ	มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
คำตอบ	ปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
คำตอบ	น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
คำตอบ	น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535)

- ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง มีความต้องการ / ความคิดเห็น ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง มีความต้องการ / ความคิดเห็น ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง มีความต้องการ / ความคิดเห็น ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง มีความต้องการ / ความคิดเห็น ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง มีความต้องการ / ความคิดเห็น ในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test

เมื่อแยกวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณค่าทางสถิติ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่ได้ในรูปแบบตาราง และความเรียง

4. ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเรียงตามความถี่และนำเสนอตามประเด็นด้วยการบรรยายความ

5. ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ซึ่งแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นำข้อมูลมาประมวลผลวิเคราะห์และสังเคราะห์ นำเสนอตามประเด็นด้วยการบรรยายความ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการ
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับหัวข้อ
ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์
และความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์
และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยศิลปากรต่อความร่วมมือระหว่าง
อาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
- ตอนที่ 5 รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการ
บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามครอบคลุม เพศ อายุ วุฒิกการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงาน คณะ หน่วยงานที่สังกัด ประสบการณ์การทำงาน งานที่รับผิดชอบ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	อาจารย์		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	77	40.11	1	7.69
หญิง	115	59.89	12	92.31
รวม	192	100.00	13	100.00
อายุ				
21-30 ปี	21	10.94	1	7.69
31-40 ปี	45	23.44	5	38.46
41-50 ปี	67	34.90	5	38.46
51-60 ปี	59	30.72	2	15.39
รวม	192	100.00	13	100.00
วุฒิกการศึกษาสูงสุด				
ปริญญาตรี	4	2.07	3	23.08
ปริญญาโท	107	55.73	10	76.92
ปริญญาเอก	81	42.19	0	0.00
รวม	192	100.00	13	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	อาจารย์		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งปัจจุบัน				
อาจารย์	112	58.33	0	0.00
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	60	31.25	0	0.00
รองศาสตราจารย์	19	9.90	0	0.00
ศาสตราจารย์	1	0.52	0	0.00
บรรณารักษ์ระดับ 5-6	0	0.00	8	61.54
บรรณารักษ์ระดับ 7	0	0.00	1	7.69
บรรณารักษ์ชำนาญการ	0	0.00	3	23.08
บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ	0	0.00	1	7.69
รวม	192	100.00	13	100.00
คณะ				
คณะอักษรศาสตร์	54	28.13	0	0.00
คณะวิทยาศาสตร์	56	29.17	0	0.00
คณะศึกษาศาสตร์	31	16.14	0	0.00
คณะเภสัชศาสตร์	31	16.14	0	0.00
คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี	20	10.42	0	0.00
อุตสาหกรรม				
หอสมุดฯ				
ฝ่ายบริการ	0	0.00	4	30.77
ฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด	0	0.00	6	46.15
ฝ่ายโสตทัศนศึกษา	0	0.00	2	15.39
งานศูนย์ข้อมูลภาคตะวันตก	0	0.00	1	7.69
รวม	192	100.00	13	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	อาจารย์		บรรณารักษ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การสอน / การทำงานที่หอสมุดฯ				
1 – 5 ปี	36	18.75	0	0.00
6 -10 ปี	43	22.40	5	38.46
11-15 ปี	20	10.42	1	7.69
16-20 ปี	22	11.46	3	23.08
21-25 ปี	31	16.14	4	30.77
26 ปี ขึ้นไป	40	20.83	0	0.00
รวม	192	100.00	13	100.00
ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายงานปัจจุบัน				
1 – 5 ปี	0	0.00	4	30.78
6 -10 ปี	0	0.00	6	46.14
11-15 ปี	0	0.00	1	7.69
16 ปีขึ้นไป	0	0.00	2	15.39
รวม	0	0.00	13	100.00

ตารางที่ 4.1 นำเสนอสถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์และบรรณารักษ์ ดังนี้

อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 115 คน (ร้อยละ 59.89) และเพศชาย จำนวน 77 คน (ร้อยละ 40.11) อายุ 41-50 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 34.90) รองลงมาคืออายุ 51-60 ปี จำนวน 59 คน (ร้อยละ 30.72) และมีอายุ 21-30 ปี จำนวน 21 คน (ร้อยละ 10.94)

วุฒิการศึกษาสูงสุด วุฒิปริญญาโท จำนวน 107 คน (ร้อยละ 55.73) รองลงมาเป็นวุฒิปริญญาเอก จำนวน 81 คน (ร้อยละ 42.19) และมีวุฒิปริญญาตรีน้อยที่สุด จำนวน 4 คน (ร้อยละ 2.07)

ตำแหน่งปัจจุบัน ตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 112 คน (ร้อยละ 58.33) รองลงมาตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 60 คน (ร้อยละ 31.25) และน้อยที่สุดตำแหน่งศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.52)

คณะที่สังกัด อาจารย์ส่วนใหญ่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 29.17) รองลงมาในจำนวนใกล้เคียงกันสังกัดคณะอักษรศาสตร์ จำนวน 54 คน (ร้อยละ 28.13) และน้อยที่สุดสังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 20 คน (ร้อยละ 10.42)

ประสบการณ์การสอน อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนที่มหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ 6-10 ปี จำนวน 43 คน (ร้อยละ 22.40) รองลงมาในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมีประสบการณ์การสอน 26 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน (ร้อยละ 20.82) และมีประสบการณ์การสอนน้อยที่สุด 11-15 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 10.42)

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน (ร้อยละ 92.31) และเพศชาย จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.69) มีอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี จำนวน 5 คน เท่ากัน (ร้อยละ 38.46) รองลงมามีอายุ 51-60 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 15.39) และน้อยที่สุดมีอายุ 21-30 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.69)

วุฒิการศึกษาสูงสุด วุฒิปริญญาโท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 76.92) วุฒิปริญญาตรี น้อยที่สุด จำนวน 3 คน (ร้อยละ 23.08) และไม่มีบรรณารักษ์วุฒิปริญญาเอก

ตำแหน่งปัจจุบัน ตำแหน่งบรรณารักษ์ ระดับ 5 -6 จำนวน 8 คน (ร้อยละ 61.54) รองลงมาดำรงตำแหน่งบรรณารักษ์ชำนาญการ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 23.08) และน้อยที่สุดในจำนวนที่เท่ากัน ดำรงตำแหน่งบรรณารักษ์เชี่ยวชาญและบรรณารักษ์ ระดับ 7 จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.69)

ฝ่ายงานที่สังกัด สังกัดฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.15) รองลงมาสังกัดฝ่ายบริการ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 30.77) และน้อยที่สุดสังกัดงาน ศูนย์ข้อมูลภาคตะวันตก จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.69)

ประสบการณ์การทำงาน บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานที่หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ 6-10 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 38.46) รองลงมาในจำนวนใกล้เคียงกัน 21-25 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 30.76) และน้อยที่สุด 11-15 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.69)

ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายงานปัจจุบัน บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในฝ่ายงานปัจจุบัน 6-10 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.14) รองลงมาในจำนวนใกล้เคียงกัน 1-5 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 30.78) และน้อยที่สุด 11-15 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.69)

**ตอนที่ 2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความต้องการ
ของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ ในการบริการห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์**

ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความต้องการของ
บรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ ครอบคลุมด้านการบริหาร ด้านการพัฒนาทรัพยากร
สารสนเทศ และด้านการบริการผู้ใช้ ดังตารางที่ 4.2- 4.3

ตารางที่ 4.2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์

บริการที่อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหาร			
เผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์ และนักศึกษาทราบโดยทั่วกัน	3.38	0.83	ปานกลาง
แจ้งให้อาจารย์ทราบแผนการจัดกิจกรรมวิชาการของห้องสมุด	3.85	0.77	มาก
แจ้งให้อาจารย์ทราบงบประมาณที่ห้องสมุด คณะ และภาควิชาได้รับการจัดสรรงบประมาณ	3.77	0.91	มาก
ประชาสัมพันธ์การบริการและกิจกรรมของห้องสมุด ให้อาจารย์ทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.73	มาก
ให้บรรณารักษ์วิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ และการบริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ	4.00	0.69	มาก
พัฒนาบุคลากรของห้องสมุดให้มีความรู้ความสามารถ ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวงวิชาการและเทคโนโลยี	4.23	0.64	มาก
จัดอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และบรรยากาศให้เหมาะสม สะดวกและจงใจให้เข้าไปใช้บริการ	4.35	0.70	มาก
ผลรวม	3.96	0.51	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

บริการที่อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ			
รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ ให้อาจารย์ คัดเลือกตามสาขาที่เชี่ยวชาญอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.30	0.71	มาก
จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน	4.39	0.74	มาก
จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชา ที่อาจารย์สอน	4.39	0.74	มาก
จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำผลงาน ทางวิชาการของอาจารย์	4.20	0.70	มาก
จัดหาทรัพยากรสารสนเทศตามที่อาจารย์เสนอแนะ	4.22	0.72	มาก
แจ้งให้อาจารย์ทราบเมื่อห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศ ที่อาจารย์สั่งซื้อหรือจัดหามาใหม่	4.23	0.75	มาก
ผลรวม	4.27	0.59	มาก
ด้านการบริการผู้ใช้			
รวบรวมบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้อง กับรายวิชาที่อาจารย์สอน	4.20	0.74	มาก
รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลแหล่งสารสนเทศและแหล่งการ เรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอน	4.23	0.70	มาก
รวบรวมและเผยแพร่แหล่งข้อมูลบนเว็บ (เว็บท่า Portal Web) ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน	4.11	0.75	มาก
จัดบริการอาจารย์โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บบอร์ด วารสารบนเว็บ ส่งข่าวห้องสมุดทาง e-mail	4.00	0.81	มาก
จัดทำคู่มือการสืบค้นการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและฐานข้อมูล ของห้องสมุดในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.34	0.72	มาก
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นจาก Web Opac ของห้องสมุด	3.85	0.86	มาก
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต	3.76	0.89	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

บริการที่อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุด เช่น ThaiLIS Sciencedirect	3.82	0.87	มาก
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิง และบรรณานุกรมช่วยสืบค้นสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนในรายวิชา	3.54	1.00	มาก
ที่อาจารย์สอน และการจัดทำผลงานทางวิชาการ	3.96	0.87	มาก
ช่วยสอนวิธีการสืบค้นสารสนเทศให้นักศึกษาตามคำร้องขอของอาจารย์	4.03	0.74	มาก
ร่วมมือกับอาจารย์ในการวางแผนการเปิดสอนรายวิชาต่างๆ ในด้านการเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ	3.54	0.86	มาก
จัดบริการยืมระหว่างห้องสมุด หรือบริการนำส่งเอกสารจากห้องสมุดอื่นตามที่อาจารย์ต้องการ	4.19	0.73	มาก
ให้บริการแก่ผู้ใช้ด้วยจิตวิญญาณของผู้ให้บริการ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.51	0.69	มากที่สุด
ผลรวม	4.01	0.54	มาก
ผลรวมทุกด้าน	4.04	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมาคือ ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=4.27$) ด้านการบริการผู้ใช้ ($\bar{X}=4.01$) และด้านการบริหาร ($\bar{X}=3.96$) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบริหาร อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ระดับมากทุกรายการ มีเพียงรายการเดียวอยู่ในระดับปานกลางคือ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้ อาจารย์และนักศึกษาทราบ โดยทั่วกัน ($\bar{X}=3.38$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และบรรยากาศให้เหมาะสม สะดวกและจงใจให้เข้าไปใช้บริการ ($\bar{X}=4.35$)

ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ระดับมากทุกรายการ โดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน ($\bar{X}= 4.39$)

ด้านการบริการผู้ใช้ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ระดับมากทุกรายการ แต่มี 1 รายการที่อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ระดับมากที่สุดคือ ให้บริการแก่ผู้ใช้ด้วยจิตวิญญาณของผู้ให้บริการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X}= 4.51$)

ตารางที่ 4.3 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์

บริการห้องสมุดที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหาร			
กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุด	1.85	0.80	น้อย
วางแผนงานประจำปีของห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน	2.31	0.63	น้อย
แนะแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดหา ทรัพยากรสารสนเทศ	4.00	0.71	มาก
ช่วยประชาสัมพันธ์บริการและกิจกรรมของห้องสมุด	4.08	0.86	มาก
เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในการบริหารและดำเนินงาน ห้องสมุด	2.92	0.76	ปานกลาง
มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริการห้องสมุด	3.85	0.55	มาก
มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด	3.62	0.87	มาก
ออกแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ ที่ห้องสมุด ดำเนินการเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนา การบริหารจัดการ และบริการของห้องสมุด	4.08	0.64	มาก
ผลรวม	3.34	0.40	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ			
เสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน	4.69	0.63	มากที่สุด
คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน	4.69	0.63	มากที่สุด
เสนอแนะ คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศทั่วไป	3.92	0.76	มาก
แจ้งแหล่งข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ต้องการ เพื่อจัดหาเข้าห้องสมุด	4.38	0.51	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

บริการห้องสมุดที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
บริจาคหนังสือ / ตำราส่วนตัวที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเข้าห้องสมุด	3.85	0.80	มาก
ร่วมพิจารณาการจำหน่ายออกทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์	4.00	0.82	มาก
ผลรวม	4.26	0.49	มาก
ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ			
ให้คำปรึกษาการวิเคราะห์เนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ	3.15	0.90	ปานกลาง
ให้คำปรึกษาในการกำหนดค่าสำคัญ หัวเรื่องและคำค้นเพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ	3.31	1.11	ปานกลาง
ผลรวม	3.23	0.99	ปานกลาง
ด้านการบริการผู้ใช้			
ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด	4.92	0.28	มากที่สุด
ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของห้องสมุดตามแผนงานที่กำหนด เช่น การส่งสารองหนังสือ	4.85	0.38	มากที่สุด
ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด	4.54	0.66	มากที่สุด
แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด	4.54	0.52	มากที่สุด
สอนเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศแก่นักศึกษาในรายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอน	4.23	0.73	มาก
ช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น	4.62	0.51	มากที่สุด
ส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของ ห้องสมุด	4.92	0.28	มากที่สุด
ผลรวม	4.66	0.38	มากที่สุด
ผลรวมทุกด้าน	3.97	0.31	มาก

ตารางที่ 4.3 พบว่าบรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ในการบริการห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ในด้านการบริการผู้ใช้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$) ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) และต้องการระดับปานกลางในด้านการบริหาร และการวิเคราะห์สารสนเทศ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบริหาร บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์โดยรวมระดับปานกลาง รายการที่อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 รายการคือ ช่วยประชาสัมพันธ์บริการและ กิจกรรมของห้องสมุด และตอบแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ที่ห้องสมุดดำเนินการ เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการและบริการของห้องสมุด ($\bar{X}=4.08$) และบรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ระดับน้อย 2 รายการคือ กำหนดวิสัยทัศน์นโยบายของห้องสมุด ($\bar{X}=1.85$) และวางแผนงานประจำปีของห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.31$)

ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ โดยรวมระดับมาก รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 รายการคือ เสนอแนะ ทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน และคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน ($\bar{X}=4.69$)

ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ด้านการ วิเคราะห์สารสนเทศระดับปานกลางทั้ง 2 รายการ

ด้านการบริการผู้ใช้ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์โดยรวมระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 รายการคือ ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด และส่งเสริมให้ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด ($\bar{X}=4.92$) และมีเพียงรายการเดียวอยู่ในระดับมากคือ สอนเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศแก่นักศึกษาในรายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ และ
 ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์
 ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ และความคิดเห็น
 ของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ ในด้านการบริหาร การพัฒนาทรัพยากร
 สารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศและการบริการผู้ใช้ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 -4.5

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์

บริการห้องสมุดที่อาจารย์ต้องการความร่วมมือจาก บรรณารักษ์	อาจารย์ ต้องการ		ความคิดเห็นบรรณารักษ์		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t
ด้านการบริหาร					
เผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์ และนักศึกษาทราบโดยทั่วกัน	3.38	0.83	4.23	0.60	-3.66*
แจ้งให้อาจารย์ทราบแผนการจัดกิจกรรมวิชาการ ของห้องสมุด	3.85	0.77	4.15	0.69	-1.37
แจ้งให้อาจารย์ทราบงบประมาณที่ห้องสมุด คณะ และภาควิชาได้รับการจัดสรรงบประมาณ	3.77	0.91	4.08	0.95	-1.20
ประชาสัมพันธ์การบริการและกิจกรรมของ ห้องสมุดให้อาจารย์ทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.73	4.15	0.69	-0.04
ให้บรรณารักษ์วิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ และการบริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ	4.00	0.69	3.62	0.65	1.96*
พัฒนาบุคลากรของห้องสมุดให้มีความรู้ความ สามารถให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวง วิชาการและเทคโนโลยี	4.23	0.64	4.08	0.64	0.86
จัดอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์และบรรยากาศให้ เหมาะสม สะดวกและจงใจให้เข้าไปใช้บริการ	4.35	0.70	4.08	0.64	1.36
ผลรวม	3.96	0.51	4.05	0.50	-0.64

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

บริการห้องสมุดที่อาจารย์ต้องการความร่วมมือจาก บรรณารักษ์	อาจารย์ต้องการ		ความคิดเห็นบรรณารักษ์		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ					
รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ ให้ อาจารย์คัดเลือกตามสาขาที่เชี่ยวชาญอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.30	0.71	3.85	0.69	2.24*
จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับ รายวิชาที่อาจารย์สอน	4.39	0.74	4.08	0.76	1.47
จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำ ผลงานทางวิชาการของอาจารย์	4.20	0.70	3.77	0.73	2.14*
จัดหาทรัพยากรสารสนเทศตามที่อาจารย์เสนอแนะ แจ้งให้อาจารย์ทราบเมื่อห้องสมุดได้รับทรัพยากร สารสนเทศที่อาจารย์สั่งซื้อ หรือจัดหามาใหม่	4.22	0.72	3.85	0.69	1.81
	4.23	0.75	4.08	0.49	0.74
ผลรวม	4.27	0.59	3.92	0.61	2.03*
ด้านการบริการผู้ใช้					
รวบรวมบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศที่ สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน	4.20	0.74	3.46	1.13	3.35*
รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลแหล่งสารสนเทศ และแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชา ที่อาจารย์สอน	4.23	0.70	3.54	1.05	3.37*
รวบรวมและเผยแพร่แหล่งข้อมูลบนเว็บ (เว็บไซต์ Portal Web) ที่สอดคล้องกับรายวิชา ที่อาจารย์สอน	4.11	0.75	3.31	1.03	3.62*
จัดบริการอาจารย์โดยใช้อีเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บบนหน้าสารบัญวารสารบนเว็บ ส่งข่าวห้องสมุดทาง e-mail	4.00	0.81	3.92	0.64	0.33

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

บริการห้องสมุดที่อาจารย์ต้องการความร่วมมือจาก บรรณารักษ์	อาจารย์ต้องการ		ความคิดเห็นบรรณารักษ์		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
จัดทำคู่มือการสืบค้น การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และฐานข้อมูลต่างๆ ของห้องสมุดในรูปแบบสื่อ สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.34	0.72	4.31	0.63	0.15
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นจาก Web Opac ของห้องสมุด	3.85	0.86	4.23	0.60	-1.57
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นสารสนเทศจาก อินเทอร์เน็ต	3.76	0.89	4.08	0.49	-1.27
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นสารสนเทศจาก ฐานข้อมูลของห้องสมุด เช่น ThaiLIS Scencedirect	3.82	0.87	4.15	0.38	-1.36
ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิง และ บรรณานุกรม	3.54	1.00	4.00	0.58	-1.65
ช่วยสืบค้นสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนใน รายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอนและการจัดทำผลงาน ทางวิชาการ	3.96	0.87	3.77	0.83	0.76
ช่วยสอนวิธีการสืบค้นสารสนเทศให้นักศึกษา ตามคำร้องขอของอาจารย์	4.03	0.74	4.15	0.90	-0.57
ร่วมมือกับอาจารย์ในการวางแผนการเปิดสอนราย วิชาต่างๆ ในด้านการเตรียมทรัพยากรสารสนเทศ	3.54	0.86	3.54	1.05	0.01
จัดบริการยืมระหว่างห้องสมุด หรือบริการนำส่ง เอกสารจากห้องสมุดอื่นตามที่อาจารย์ต้องการ	4.19	0.73	3.85	0.69	1.64
ให้บริการแก่ผู้ใช้ด้วยจิตวิญญาณของผู้ให้บริการ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.51	0.69	4.38	0.51	0.65
ผลรวม	4.01	0.54	3.91	0.42	0.64
ผลรวมทุกด้าน	4.04	0.49	3.95	0.43	0.68

*p< .05

t (.05) = 1.96

ตารางที่ 4.4 พบว่าความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดกับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยความต้องการของอาจารย์กับความคิดเห็นที่บรรณารักษ์สามารถให้ความร่วมมือได้ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารและด้านการบริการผู้ใช้ไม่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบริหาร อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายการให้บรรณารักษ์วิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการบริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ ส่วนรายการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้สูงกว่าความต้องการของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายการเผยแพร่วิทยุทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์และนักศึกษาทราบ โดยทั่วกัน

ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายการ รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ ให้อาจารย์คัดเลือกตามสาขาที่เชี่ยวชาญอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ส่วนรายการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริการผู้ใช้ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายการ รวบรวมบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลแหล่งสารสนเทศและแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมและเผยแพร่แหล่งข้อมูลบนเว็บ (เว็บท่า Portal Web) ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน ส่วนรายการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์

บริการห้องสมุดที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือ จากอาจารย์	บรรณารักษ์ ต้องการ		ความคิดเห็นอาจารย์		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t
ด้านการบริหาร					
แนะแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณสำหรับ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ	4.00	.71	2.86	1.00	4.07*
ช่วยประชาสัมพันธ์บริการและกิจกรรมของห้องสมุด	4.08	.86	3.43	.80	2.81*
มีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริการห้องสมุด	3.85	.55	3.60	.81	1.08
มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด	3.62	.87	3.29	.76	1.48
ตอบแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ที่ ห้องสมุดดำเนินการเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนา การบริหารจัดการและบริการของห้องสมุด	4.08	.64	3.87	.65	1.11
ผลรวม	3.34	0.40	3.41	0.54	-0.49
ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ					
เสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชา ที่อาจารย์สอน	4.69	.63	4.19	.75	2.37*
คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน	4.69	.63	4.10	.70	2.94*
เสนอแนะ คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศทั่วไป	3.92	.76	3.70	.65	1.20
แจ้งแหล่งข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ ต้องการเพื่อจัดหาเข้าห้องสมุด	4.38	.51	4.00	.75	1.85
บริจาคหนังสือ ตำราส่วนตัวที่มีประโยชน์ ต่อการเรียนการสอนเข้าห้องสมุด	3.85	.80	3.41	.92	1.67
ร่วมพิจารณาการจำหน่ายออกทรัพยากรสารสนเทศ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์	4.00	.82	3.36	.88	2.54*
ผลรวม	4.26	0.49	3.79	0.56	2.93*

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

บริการห้องสมุดที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือ จากอาจารย์	บรรณารักษ์ ต้องการ		ความคิดเห็นอาจารย์		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t
ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ					
ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์เนื้อหาทรัพยากร สารสนเทศในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ	3.15	.90	3.71	.78	-2.44*
ให้คำปรึกษาในการกำหนดคำสำคัญ หัวเรื่อง และคำค้นเพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ	3.31	1.11	3.72	.74	-1.90
ผลรวม	3.23	0.99	3.72	0.71	-2.31*
ด้านการบริการผู้ใช้					
ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด	4.92	.28	4.22	.59	4.21*
ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของห้องสมุดตาม แผนงานที่กำหนด เช่น การส่งสารหนังสือ	4.85	.38	4.10	.60	4.42*
ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และใช้บริการของห้องสมุด	4.54	.66	3.94	.56	3.72*
แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้า และใช้บริการของห้องสมุด	4.54	.52	4.02	.62	2.98*
สอนเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศแก่นักศึกษา ในรายวิชาที่อาจารย์สอน	4.23	.73	3.68	.76	2.53*
ช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น	4.62	.51	3.78	.73	4.03*
ส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของ ห้องสมุด	4.92	.28	4.09	.80	3.71*
ผลรวม	4.66	0.38	3.98	0.46	5.27*
ผลรวมทุกด้าน	3.97	0.31	3.75	0.43	1.76

*p < .05

t (.05) = 1.96

ตารางที่ 4.5 พบว่าความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ในการบริการห้องสมุดกับความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือแก่บรรณารักษ์ได้โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าบรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์กับความคิดเห็นที่อาจารย์สามารถให้ความร่วมมือได้ในด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ และด้านการบริการผู้ใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารไม่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบริหาร บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายการ แนะนำแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และช่วยประชาสัมพันธ์บริการและกิจกรรมของห้องสมุด ส่วนรายการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายการ เสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน และร่วมพิจารณาการจำหน่ายออกทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ส่วนรายการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ อาจารย์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือแก่บรรณารักษ์ได้สูงกว่าความต้องการของบรรณารักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายการ ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์เนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ ส่วนรายการอื่น ไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริการผู้ใช้ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกรายการ ได้แก่ ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของห้องสมุดตามแผนงานที่กำหนด เช่น การส่งสารองหนังสือ ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด สอนเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศแก่นักศึกษาในรายวิชาที่อาจารย์สอน ช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น และส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด

นอกจากนี้อาจารย์ จำนวน 42 คน ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดเพื่อให้บรรณารักษ์ดำเนินการ ดังนี้

ด้านการบริหาร พัฒนาบุคลากรห้องสมุด (1 คน) จัดมูมนั่งอ่านหนังสือที่เป็นแบบชุดรับแขกสามารถนั่งคุยหรือใช้เสียงได้ จัดมูมสำหรับฟังเทป ดูวีดิทัศน์หรือวีซีดีเป็นรายบุคคล (3 คน)

ด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ขอให้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศทั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ รวมถึงการบันทึกรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ เช่น สารวจโลก (14 คน) รวบรวมรวมผลงานทางวิชาการของนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอกไว้บริการในห้องสมุด (4 คน)

ด้านการบริการผู้ใช้ ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริการและจัดบริการเชิงรุกที่หลากหลาย เช่น การให้บริการอย่างรวดเร็ว ให้บรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยเฉพาะช่วยการสืบค้นสารสนเทศ ประสานงานการยืมระหว่างห้องสมุด ปรับปรุงจิตสำนึกและมารยาทของผู้ให้บริการ จัดระบบเอกสารให้สะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า จัดหนังสือใหม่ขึ้นชั้นบริการให้เร็วขึ้น นำเสนอผลงานของอาจารย์และนักศึกษา ให้บริการตอบคำถามทางโทรศัพท์ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้บริการทราบบริการและกิจกรรมของห้องสมุด (20 คน)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยศิลปากรต่อความร่วมมือระหว่าง อาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ ผู้วิจัยได้นำผลคำตอบของอาจารย์และบรรณารักษ์มาวิเคราะห์และประมวลเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารและสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ (ดูภาคผนวก ค)

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ รวม 6 คน ได้แก่ รองอธิการบดี วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา จำนวน 5 คน ได้ให้ความคิดเห็นต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการบริหาร

1.1 ผู้บริหารทุกคน จำนวน 6 คนเห็นด้วยที่จะให้มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นนโยบายให้มีความร่วมมือระหว่างคณะวิชากับห้องสมุด ผู้บริหาร 1 คน เสนอแนะว่าคณะที่มีเว็บไซต์ของตนควรให้เชื่อมต่อมาห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถเข้าถึงสารสนเทศของคณะวิชาได้โดยตรง ผู้บริหาร 2 คน เสนอให้จัดสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ และระหว่างอาจารย์ บรรณารักษ์ และนักศึกษาในประเด็นที่สำคัญด้านการพัฒนาการบริการของห้องสมุด และ

การประสานงานระหว่างคณะวิชากับห้องสมุดนั้น ผู้บริหาร 2 คนเห็นว่าควรมีการประสานงานแบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการควบคู่กันไป

1.2 ด้านภาระงานของอาจารย์ ผู้บริหารส่วนใหญ่ 4 คน จากจำนวน 6 คน เห็นว่าการที่อาจารย์ให้ร่วมมือกับห้องสมุดไม่ใช่ภารกิจหลักของอาจารย์ จึงไม่ควรกำหนดเป็นภาระงานของอาจารย์ ส่วนผู้บริหารอีก 2 คน เห็นด้วยให้กำหนดเป็นภาระงานของอาจารย์เพราะการมีส่วนร่วมของอาจารย์ในงานห้องสมุดต้องใช้เวลาพอสมควร และหากนำมาพิจารณาความคิดความชอบจะมีผลดีในทางปฏิบัติมากถือเป็นแรงจูงใจให้อาจารย์มีความร่วมมือมากขึ้น

ด้านภาระงานของบรรณารักษ์ ผู้บริหารส่วนใหญ่ 5 คน จากจำนวน 6 คน เห็นว่าการมีส่วนร่วมของบรรณารักษ์ในการเรียนการสอน เช่น การสอนการใช้ห้องสมุด สามารถกำหนดเป็นภาระงานของบรรณารักษ์ได้ถือเป็นแรงจูงใจ โดยอาจนำเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย (กบม.) พิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยศิลปากรกำหนดให้บรรณารักษ์มีหน้าที่สอนได้ด้วย กรณีนี้ผู้บริหาร 2 คน ให้ข้อคิดว่าบรรณารักษ์ที่ไม่มีงานสอนจะเป็นจุดด้อยและไม่ใช่ว่าบรรณารักษ์ทุกคนจะทำหน้าที่สอนได้ดี ส่วนผู้บริหาร 1 คน ไม่เห็นด้วยในการกำหนดเป็นภาระงานของบรรณารักษ์เพราะบรรณารักษ์มีงานรับผิดชอบมากแล้ว หากกำหนดเป็นนโยบายให้สอนด้วยจะทำให้ไม่มีเวลาปฏิบัติหน้าที่บริการผู้ใช้ และคณะอักษรศาสตร์สามารถสอนวิชาการใช้ห้องสมุดได้เอง

2. ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ผู้บริหารทุกคนเห็นว่าการรวบรวมผลงานทางวิชาการของอาจารย์ และสารนิพนธ์ของนักศึกษาไว้บริการที่ห้องสมุดนั้น ห้องสมุดควรทำเรื่องขอความร่วมมือไปยังคณะวิชาให้จัดส่งผลงานวิชาการของอาจารย์และสารนิพนธ์ของนักศึกษาให้ห้องสมุดในรูปแบบสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมีผู้บริหาร 1 คน แสดงความเห็นเพิ่มว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากหากส่งสารนิพนธ์ของนักศึกษามาให้ทั้งหมด ห้องสมุดอาจไม่มีที่เก็บ และสารนิพนธ์เป็นเรื่องเฉพาะอาจมีผู้ใช้น้อยจึงควรเก็บไว้ใช้ในห้องสมุดของภาควิชา และเห็นว่าการจัดทำเป็นซีดีรอมทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายของนักศึกษา

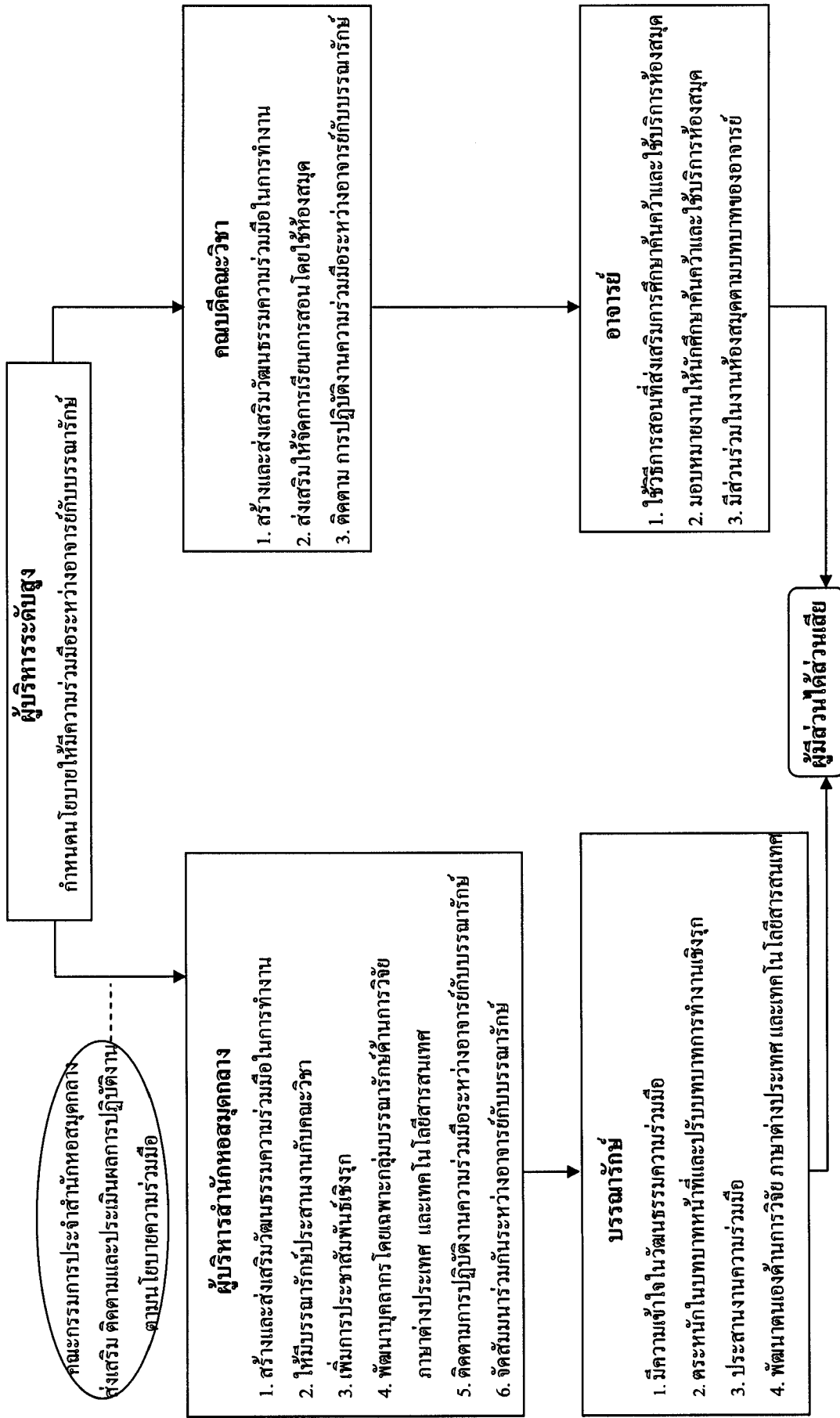
3. ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ ผู้บริหารทุกคน เห็นว่าบรรณารักษ์ควรขอคำแนะนำและขอความร่วมมือจากอาจารย์ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาเฉพาะในการวิเคราะห์เนื้อหา การกำหนดเลขหมู่ คำค้น คำสำคัญบางรายการที่มีปัญหาเพื่อประโยชน์ต่อการค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศได้ และผู้บริหาร 2 คน เสนอให้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้วย

4. ด้านการบริการผู้ใช้ ผู้บริหาร 1 คน เสนอแนะให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยอาจส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงอาจารย์แต่ละคนโดยตรง และบรรณารักษ์ควรขอร่วมกิจกรรมการสัมมนาบุคลากรของคณะวิชาเพื่อนำเสนอบริการของห้องสมุดที่น่าสนใจใหม่ๆ

ตอนที่ 5 รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการ บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ผลการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ความต้องการของ
อาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์
ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อ
ความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ และข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ศิลปากร ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. ผู้บริหาร ระดับสูงของมหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดนโยบายให้มีความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ เพราะความร่วมมือจะยิ่งสัมฤทธิ์ผลมากขึ้นถ้าเป็นระดับนโยบาย (ชูดิมา สัจจามันท์ 2546: 11) และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร (ดวงสุตา พิมพ์อึ้ง 2546; Fraser 1997) ให้อาจารย์ที่ให้ความร่วมมือกับห้องสมุดสามารถนำผลงานมาคำนวณเป็นภาระงานได้

2. คณะกรรมการสำนักหอสมุดกลาง ส่งเสริม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายความร่วมมือ

3. ผู้บริหารสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร (ผู้อำนวยการ)

3.1 สร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือในการทำงานระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

3.2 ให้มีบรรณารักษ์ประสานงานกับอาจารย์คณะ ภาควิชา เพื่อการเรียนการสอน การวิจัย และในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริการของห้องสมุด

3.3 เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น การติดต่ออาจารย์แต่ละคน โดยทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

3.4 พัฒนานวัตกรรม โดยเฉพาะกลุ่มบรรณารักษ์ด้านการวิจัย ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.5 กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ในการดำเนินการความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

3.6 จัดให้มีการสัมมนาร่วมกัน ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

4. คณะคณาจารย์

4.1 สร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือในการทำงานระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

4.2 ส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งวิทยาการ เช่น ห้องสมุด

4.3 ติดตามการปฏิบัติงานของอาจารย์เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

5. อาจารย์ ความร่วมมือของอาจารย์ต่อบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดเป็นปัจจัยสำคัญที่บรรณารักษ์จะดำเนินการกิจสู่ความเป็นเลิศของห้องสมุดได้ดังนี้

5.1 ใช้วิธีสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด

5.2 มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการห้องสมุด

5.3 มีส่วนร่วมในงานห้องสมุดตามบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในด้านการบริหาร การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้

6. บรรณารักษ์ บรรณารักษ์เป็นกลจักรสำคัญในการดำเนินการสู่ความเป็นเลิศของ ห้องสมุดดังนี้

6.1 มีความเข้าใจในวัฒนธรรมความร่วมมือ

6.2 ตระหนักในบทบาทหน้าที่และปรับบทบาทการทำงานเชิงรุก เข้าใจผู้ใช้ บริการและความต้องการของผู้ใช้บริการโดยมีเป้าหมายสู่การบริการที่มีประสิทธิภาพ

6.3 การประสานงานความร่วมมือ การประสานงานเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน สามารถปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์

6.4 พัฒนาดนด้านการวิจัย ภาษาต่างประเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้ทำหรือมากกว่าที่ผู้ใช้บริการคาดหวัง สามารถจัดบริการ สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์

7. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความร่วมมือระหว่าง 3 ฝ่าย คือ ผู้บริหาร อาจารย์และ บรรณารักษ์ ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียคือ กลุ่มอาจารย์และนักศึกษาได้รับประโยชน์สูงสุดด้วยบริการที่ มุ่งเน้นผู้ใช้เป็นสำคัญ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้นำเสนอ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัยเรื่องความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1. สรุปการวิจัย

1.1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์

1.1.2 เพื่อศึกษาความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์

1.1.3 เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1.2. วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) อาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จาก 5 คณะวิชา จำนวน 380 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบจัดชั้น โดยใช้ตารางของเครซซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 192 คน 2) บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 13 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง 3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยศิลปากร ระดับรองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา จำนวน 5 คน รวม 6 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสอบถามอาจารย์ได้รับคืน จำนวน 192 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามบรรณารักษ์ได้รับคืน จำนวน 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ นำเสนอตามประเด็นด้วยการบรรยายความ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 115 คน (ร้อยละ 59.89) อายุ 41-45 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 34.90) วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท จำนวน 107 คน (ร้อยละ 55.73) ตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 112 คน (ร้อยละ 58.33) สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 29.17) ประสบการณ์การสอนที่มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 43 คน (ร้อยละ 22.40)

บรรณารักษ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน (ร้อยละ 92.31) อายุ 31-40 ปี และ 41-45 ปี จำนวนเท่ากันกลุ่มละ 5 คน (ร้อยละ 38.46) วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 76.92) ตำแหน่งบรรณารักษ์ ระดับ 5-6 จำนวน 8 คน (ร้อยละ 61.54) สังกัดฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.15) ประสบการณ์การทำงานที่ห้องสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 38.46) และประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายงานปัจจุบัน ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.14)

1.3.2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1) ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ทุกด้านระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมาคือ ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=4.27$) ด้านการบริการผู้ใช้ ($\bar{X}=4.01$) และด้านการบริหาร ($\bar{X}=3.96$) โดยมีรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงรายการเดียวคือ ให้บริการแก่ผู้ใช้ด้วยจิตวิญญาณของผู้ให้บริการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X}=4.51$) และระดับปานกลางคือ เผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์และนักศึกษาทราบ โดยทั่วกัน ($\bar{X}=3.38$)

2) *ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์*
โดยรวมไม่แตกต่างกัน บรรณารักษ์สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารและด้านการบริการผู้ใช้ไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหาร อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ให้บรรณารักษ์วิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการบริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ ส่วนบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เผยแพร่วิทยุทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์และนักศึกษาทราบโดยทั่วกัน ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ ให้อาจารย์คัดเลือกตามสาขาที่เชี่ยวชาญอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ด้านการบริการผู้ใช้ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ รวบรวมบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลแหล่งสารสนเทศและแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมและเผยแพร่แหล่งข้อมูลบนเว็บ (เว็บทำ Portal Web) ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน

1.3.3 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1) *ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์* โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ด้านการบริการผู้ใช้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$) ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) ด้านการบริหารและด้านการวิเคราะห์สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 8 รายการเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมาคือ ด้านการบริการ ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด และส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด ($\bar{X}=4.92$) เท่ากัน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของห้องสมุดตามแผนงานที่กำหนด เช่น การส่งสำรองหนังสือ ($\bar{X}=4.85$) ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน และคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน ($\bar{X}=4.69$) เท่ากัน ด้านการบริการ ช่วยประชาสัมพันธ์และ

ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น ($\bar{X}= 4.62$) ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริม การศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด และแนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้า และใช้บริการของห้องสมุด ($\bar{X}= 4.54$) เท่ากัน

2) *ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์* โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจารย์สามารถให้ความร่วมมือแก่บรรณารักษ์ด้านการพัฒนาทรัพยากร สารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศและการบริการผู้ใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหาร รายการที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ แนะนำแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และช่วย ประชาสัมพันธ์บริการและกิจกรรมของห้องสมุด ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ รายการที่ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความ ร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่ อาจารย์สอน คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน และร่วมพิจารณาการจำหน่ายออก ทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ รายการที่ อาจารย์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือแก่บรรณารักษ์ได้สูงกว่าความต้องการอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์เนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศใน สาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ ด้านการบริการผู้ใช้ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจาก อาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทุกรายการ

1.3.4 รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการ บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ระดับสูง คณะกรรมการสำนักหอสมุดกลาง ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง คณบดี อาจารย์ บรรณารักษ์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากความร่วมมือระหว่างอาจารย์ กับบรรณารักษ์โดย 1) ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย กำหนดนโยบายให้มีความร่วมมือ ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ 2) คณะกรรมการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่งเสริม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับ บรรณารักษ์ 3) ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง สร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือในการ ทำงานระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ให้มีบรรณารักษ์ประสานงานกับคณะวิชา ประชาสัมพันธ์ เชิงรุก พัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะกลุ่มบรรณารักษ์ในด้านการวิจัย ภาษาอังกฤษและการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ในการดำเนินการความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ และจัดสัมมนาพร้อมกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ 4) ควบคุมดี สร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือในการทำงานระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด ติดตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ 5) อาจารย์ ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการห้องสมุด มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการห้องสมุด และมีส่วนร่วมกับบรรณารักษ์ในงานบริการห้องสมุด 6) บรรณารักษ์ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมความร่วมมือ ตระหนักในบทบาทหน้าที่และปรับบทบาทการทำงานเชิงรุก ประสานงานความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ พัฒนาตนเองด้านการวิจัย การใช้ภาษาต่างประเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ ในการบริการห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่าทุกรายการที่บรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือได้น้อยกว่าความต้องการของอาจารย์แม้ว่าเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของบรรณารักษ์ อาจมีสาเหตุมาจากปัญหาของบรรณารักษ์ดังนี้

2.1.1 บรรณารักษ์อาจขาดความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น การรวบรวมและเผยแพร่แหล่งข้อมูลบนเว็บ (เว็บท่า: Portal Web) จำเป็นต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสารสนเทศเฉพาะวิชา และอาจมีปัญหาด้านภาษาต่างประเทศด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของอารีย์ เพชรหวาน (2541) และศศิธร ดิณะมาศ (2540) พบว่าการค้นเรื่องเฉพาะวิชา รวมทั้งคำศัพท์ในการค้น คำแนะนำและผลของการสืบค้นเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้บรรณารักษ์มีปัญหาในการทำความเข้าใจและการขาดความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและขอบเขตของฐานข้อมูลที่จะค้น มีอุปสรรคทางด้านภาษาต่างประเทศ

2.1.2 บรรณารักษ์อาจขาดความรู้ความสามารถทางการวิจัย ขาดความตระหนักในบทบาทการวิจัย ไม่มีเวลาทำวิจัย การวิจัยถือเป็นงานหนึ่งในหน้าที่รับผิดชอบของบรรณารักษ์ ในฐานะนักวิจัยปฏิบัติการ (practitioner researcher) เพื่อการเรียนรู้ และนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางาน (ชุตินา สัจจนันท์ 2546: 90) การทำวิจัยเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้

ช่วยปรับปรุงการบริการของห้องสมุดเพื่อเพิ่มความพึงพอใจให้ผู้ใช้บริการ ช่วยให้เกิดความรู้ใหม่ที่ชี้นำการปฏิบัติและช่วยให้วิชาชีพเจริญเติบโต วิชาชีพใดที่ขาดการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในไม่ช้าความรู้ที่มีอยู่ในวิชาชีพนั้นจะเก่าล้าสมัยไป (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2543: 203) บรรณารักษ์จึงควรทำวิจัย และศึกษาผู้ใช้ซึ่งเป็นหลักสำคัญของวิชาชีพเพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรฐานการดำเนินงานในห้องสมุดนำไปสู่การจัดบริการที่ดี สนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้ และผู้บริหารควรถือเป็นนโยบายให้ความสำคัญส่งเสริมให้บรรณารักษ์ทำวิจัย (ชวนพิศ พรรัมย์ 2528; เกษวรา หมั่นเพียร 2547: 135)

2.1.3 บรรณารักษ์อาจมีภาระงานบริการผู้ใช้จำนวนมาก จากการเปรียบเทียบการให้บริการของบรรณารักษ์ตามมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดอัตราส่วนไว้ว่า ผู้ใช้บริการ 500 คน ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน (ทบทวมหาวิทยาลัย 2544: 6) อาจกล่าวได้ว่า บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ต้องให้บริการผู้ใช้เกินมาตรฐานที่กำหนดจึงทำให้ตอบสนองความต้องการของอาจารย์ในทุกประเด็นได้น้อยกว่าที่ต้องการ โดยที่จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศิลปากร มีจำนวนทั้งสิ้น 11,627 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 2,719 คน รวมนักศึกษาทั้งหมด 14,446 คน ต่อบรรณารักษ์ของหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 13 คน ถือว่าบรรณารักษ์มีภาระที่ต้องบริการผู้ใช่มาก จำนวนบรรณารักษ์ที่เหมาะสมกับผู้ใช้บริการควรมีประมาณ 21 คน (ผู้ใช้บริการนี้ยังไม่รวมอาจารย์ ข้าราชการ นักเรียนโรงเรียนสาธิต และบุคคลภายนอก)

ผลการสำรวจงานวิจัยของบรรณารักษ์หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่ามีบรรณารักษ์เพียง 2 คน มีผลงานการวิจัย 6 เรื่อง (พ.ศ. 2533-2549 สำรวจเมื่อวันที่ 12 ต.ค. 2549) จากจำนวนบรรณารักษ์ 13 คน ถือได้ว่าน้อยมาก อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์ไม่สามารถบริหารเวลาเพื่อการทำวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษวรา หมั่นเพียร (2547) ชวนพิศ พรรัมย์ (2528) และเทอร์เนอร์ (Turner 2002) พบว่าปัญหาในการผลิตผลงานทางวิชาการที่บรรณารักษ์ประสบมากที่สุด คือ การไม่มีเวลา เนื่องจากงานที่ต้องทำในห้องสมุดมีมากและต้องทำงานเต็มเวลา โดยเฉพาะบรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ ต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการด้วยในวันจันทร์-วันศุกร์ (16.30-22.00 น.) วันเสาร์-วันอาทิตย์ (9.00-20.00 น.) ตามตารางเวรที่กำหนดคนละประมาณ 6-8 วัน ต่อเดือน ดังนั้นบรรณารักษ์จะต้องบริหารเวลาอย่างมีคุณค่า มีการวางแผนไว้ให้ดีกว่าควรจะทำอะไรก่อน-หลัง (เกษวรา หมั่นเพียร 2547)

นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่าความต้องการของอาจารย์ในการบริการห้องสมุดเป็นบทบาทโดยตรงของบรรณารักษ์ และการบริการของห้องสมุดต้องมุ่งส่งเสริมให้มีความสะดวก

แก่ผู้ใช้ทุกประเภท (ทบทวมหาวิทยาลัย 2544: 4-5 ; วัลลีย์ เพียรสถาพร 2534:11) สอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยของพลสุข น้าสุนีย์ (2527) ให้บรรณารักษ์ส่งรายชื่อหนังสือใหม่แจ้งแก่ อาจารย์ และส่งข่าวสารห้องสมุดไปตามภาควิชาเป็นประจำ และข้อเสนอแนะของมุกดา มีลาก (2531) ; ธารดี กลิ่นสุนทร (2532) ; นิตยา สุขศิริสันต์ (2535) ; Ducas (2004) ให้บรรณารักษ์จัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อใช้ ประกอบการเรียนการสอน

2.2 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของ อาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด

การที่อาจารย์มีความคิดเห็นที่สามารถสนองตอบความต้องการความร่วมมือของ บรรณารักษ์ได้โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ให้ความ ร่วมมือได้น้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 13 รายการ เมื่อวิเคราะห์แล้ว พบว่าหลายรายการที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์นั้นเป็นรายการเชิงปฏิบัติของ บรรณารักษ์ที่ไม่สอดคล้องกับผลการปริทัศน์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอาจมีสาเหตุจาก บรรณารักษ์และอาจารย์ ดังนี้

2.2.1 บรรณารักษ์

1) บรรณารักษ์เห็นว่าอาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาเฉพาะ มีความรู้ใน ศาสตร์และวรรณกรรมแต่ละสาขาเป็นอย่างดี ความร่วมมือจากอาจารย์ในการเสนอแนะ คัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศทำให้ห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับ นโยบายการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การเปลี่ยนแปลงของศาสตร์แต่ละสาขา การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการเปิดสอนวิชาใหม่ เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และคุ้มค่างบประมาณ (มุกดา มีลาก 2531; สุพิน อุดมผล 2536 ; สมสิริ เบญจวรรณนท์ 2539 ; โสภี อุดมรุต 2541 ; ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ 2546 ; สุภัทราภรณ์ กุลภา 2547 ; Pinfield and Andrew 1999 ; Qobose 2000 ; Heller-Ross, Holly 1996 ; Walther 2003 ; Ducas 2004 ; White 2004)

2) บรรณารักษ์เห็นว่าอาจารย์เป็นบุคคลที่นักศึกษาเคารพเชื่อฟัง ดังนั้นหาก อาจารย์ได้ร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด นักศึกษาย่อมทำตาม ข้อเสนอแนะของอาจารย์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเบเกอร์ (Baker 1996) พบว่าการใช้

ห้องสมุดของนักศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวกับความต้องการของอาจารย์ต่อการกำหนดงานของนักศึกษาให้ใช้ห้องสมุด

3) บรรณารักษ์อาจขาดความเข้าใจบทบาทของตนเองที่ควรจะเป็น และประโยชน์ของความร่วมมือที่จะได้รับจากอาจารย์ซึ่งเป็นผู้ใช้กลุ่มสำคัญ โดยเฉพาะประเด็นการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุด และวางแผนงานประจำปีของห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของอาจารย์มีความจำเป็นต่อการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมในองค์กร หากอาจารย์มีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุด และวางแผนงานประจำปีของห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน ย่อมทำให้การบริหารจัดการและบริการของห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

4) บรรณารักษ์อาจยึดกฎระเบียบเป็นหลักในการปฏิบัติงานและใส่ใจในรายละเอียดเชิงปฏิบัติมากเกินไป เช่น ต้องการให้ผู้ใช้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด เพราะบรรณารักษ์เห็นว่าระเบียบกฎเกณฑ์การใช้ห้องสมุด ทำให้การบริการห้องสมุดเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามมาตรฐานเดียวกัน (ครุณี ทาควงตา 2529) การขาดระเบียบวินัยในการใช้ห้องสมุด ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้กับเจ้าหน้าที่ ทำให้ห้องสมุดขาดบรรยากาศทางวิชาการ เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์ของสถาบัน (ยุวดี มโนมยิทธิกาญจน์ 2547: 18-19) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของเจฟฟรี (Jeffries 1998) เสนอว่าบรรณารักษ์ควรมีความยืดหยุ่นในการให้บริการ และไม่ควรยึดเส้นตรงเกินไป

5) บรรณารักษ์อาจมีปัญหาในการปฏิบัติงานบริการของห้องสมุดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของผู้ใช้บริการซึ่งมีผลต่อการบริการของห้องสมุดโดยรวม เช่น การสั่งสำรองหนังสือ หากอาจารย์ไม่สั่งสำรองหนังสือตามระยะเวลาที่ห้องสมุดกำหนดไว้ อาจเกิดผลกระทบต่อถึงนักศึกษาที่ต้องการใช้หนังสือสำรอง และทำให้ไม่พึงพอใจบริการของห้องสมุด

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าบรรณารักษ์สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้มากกว่าความต้องการของอาจารย์ ได้แก่ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์ และนักศึกษาทราบโดยทั่วกัน ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นจาก Web Opac ของห้องสมุด ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุด เช่น ThaiLIS Science direct ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม อาจเนื่องจากบรรณารักษ์ขาดการศึกษาผู้ใช้โดยเฉพาะความเข้าใจในคุณลักษณะและความต้องการของกลุ่มอาจารย์ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถ จากสถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์พบว่าอาจารย์มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทสูงสุด และรองลงมาวุฒิปริญญาเอก จึงมีความสามารถและมีประสบการณ์การศึกษา

คั่นกว่าระดับสูง และบริการเหล่านี้เป็นบริการพื้นฐานที่อาจารย์สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง หรือบรรณารักษ์อาจให้บริการผู้ใช้กลุ่มอื่นเป็นหลัก เช่น นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาปริญญาตรี ในประเด็นเหล่านี้ย่อมเมื่อให้แสดงความคิดเห็นว่าเป็นการให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้ระดับใดจึงได้ แสดงความคิดเห็นว่าสามารถให้บริการได้สูงกว่าความต้องการของอาจารย์

2.2.2 อาจารย์

1) ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เฉพาะภารกิจหลัก อาจารย์เห็นว่าบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่วนการเสนอแนะ คัดเลือก จัดหา และร่วมพิจารณาการจำหน่ายออกทรัพยากรสารสนเทศ เป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์และของอาจารย์ที่เป็นตัวแทนคณะวิชาในการคัดเลือก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภัทราภรณ์ กุลภา (2547) พบว่าอาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 49.21 ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเข้าห้องสมุดคณะเลย โดยระบุเหตุผลว่ามีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศแล้ว นอกจากนี้บางบทบาทที่ บรรณารักษ์ต้องการไม่ใช่ภาระ หน้าที่ของอาจารย์ เช่น แนะนำแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณ สำหรับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เพราะเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังกัดที่ต้องจัดสรรงบประมาณให้อย่างเพียงพอ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2544: 2) และ เรื่องของกฎระเบียบต่างๆ อาจารย์อาจเห็นว่าควรยืดหยุ่นได้ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจาก ผลการวิจัยของเจฟฟรีย์ (Jeffries 1998) ว่าบรรณารักษ์ควรมีความยืดหยุ่นในการให้บริการและไม่ควรขีดเส้นตรงเกินไป และการออกกฎระเบียบ แนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้ปฏิบัติตาม อาจสามารถลดหย่อนให้อยู่ในกรอบของ “ความพอดี” ได้ เช่น ห้ามนักศึกษาที่สวมรองเท้าแตะเข้าห้องสมุด (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2546: 99-114)

2) การไม่ได้รับทราบข่าวสารข้อมูลหรือการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงบริการต่างๆ ของห้องสมุด เช่น การเสนอแนะ คัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่ อาจารย์สอนเพื่อจัดหาเข้าห้องสมุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของเสนห์ เข็มหนู (2528); อัมรัตน์ อนวัช (2543); สุภัทราภรณ์ กุลภา (2547) พบว่าสาเหตุที่อาจารย์จำนวนหนึ่งไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือให้จัดซื้อ เพราะไม่เคยได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือและไม่เคยได้รับการติดต่อขอความร่วมมือจากห้องสมุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมพร อูร์ชตมาศ (2539); สุธนา วงศ์ทองสรรค์ (2538) เสนอแนะให้บรรณารักษ์ประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ทราบวิธีการสั่งซื้อ ทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด และให้ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุดให้ตรงกับหลักสูตรการศึกษา แนวทางการแก้ปัญหานี้อาจ เสนอให้มีบรรณารักษ์ประสานงานกับคณะวิชา เพื่อประสานงานการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

การเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย และในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริการของห้องสมุด (Qobose 2000)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าอาจารย์จำนวนหนึ่งอาจเห็นว่าความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดมิใช่ภาระหน้าที่หลักของอาจารย์ แต่บรรณารักษ์จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้กับอาจารย์ ซึ่งจะเกิดประโยชน์หลายด้าน โดยเฉพาะความร่วมมือของอาจารย์ในการเสนอแนะ คัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ทำให้ห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการเปิดสอนวิชาใหม่ (มุกดา มีลาภ 2531; สุพิน อุดมผล 2536; สมสิริ เบญจวรรณ 2539; โสภี อุณรุท 2541; ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ 2546; สุภัทราภรณ์ กุลภา 2547; Pinfield and Andrew 1999; Qobose 2000; Heller-Ross 1996; Walther 2003; Ducas 2004; White 2004) การส่งเสริมและมีส่วนร่วมสอนการค้นสารสนเทศของห้องสมุด ทำให้นักศึกษารู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เข้าใจวิธีการสืบค้นข้อมูลและเลือกใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว (โสภี อุณรุท 2541; Kunkel, Weaver & Cook 1996) การจัดการเรียนการสอนโดยให้ห้องสมุด ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (Fraser 1997) และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้ต้องสอนนักศึกษาให้มีทักษะการใช้ห้องสมุดที่จำเป็นสำหรับการศึกษา (Rader 1995: 270-271)

2.3 รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ที่น่าเสนอไว้ มีความเหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เนื่องจากจัดทำขึ้นจากผลการวิจัยที่พบ การปฏิสัมพันธ์เอกสารงานวิจัย สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎี โดยเน้นประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.3.1 หลักการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมจะทำให้สมาชิกมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ช่วยให้ทุกฝ่ายหันหน้าเข้าหากันและพึ่งพากันมากขึ้น งานบริการผู้ใช้คือหัวใจสำคัญของงานห้องสมุด และการที่ห้องสมุดจะมีบทบาทได้โดยสมบูรณ์ตามพันธกิจและความมุ่งหมายได้นั้น ความร่วมมือเป็นกลยุทธ์ทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร มีองค์ประกอบสำคัญคือ ผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และระดับปฏิบัติการ โดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กรต้องมีความมุ่งมั่นในนโยบายความร่วมมือ กำหนดแผนกลยุทธ์ เป้าหมาย กระบวนการดำเนินงาน ผู้บริหารระดับกลางเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานความร่วมมือ ให้การสนับสนุนการ

บริหารจัดการ และกำกับติดตามการดำเนินการความร่วมมือ และระดับปฏิบัติการ เป็นผู้ดำเนินการความร่วมมือให้บรรลุเป้าหมาย (เสน่ห์ จุ้ยโต 2545:10)

2.3.2 หลักการบริหารจัดการเชิงรุก โดยพัฒนาแนวคิดขยายบทบาทของบรรณารักษ์เป็นบรรณารักษ์ประสานงาน แทนการมีตัวแทนคณะวิชาในรูปแบบเดิมเนื่องจากผลการวิจัยนี้พบปัญหาในการดำเนินงานความร่วมมือในรูปแบบที่มีตัวแทนคณะวิชา สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภัทราภรณ์ กุลภา (2547) พบว่าอาจารย์ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเข้าห้องสมุด ระบุเหตุผลว่ามีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศแล้ว ทำให้อาจารย์ท่านอื่นไม่มีส่วนร่วมจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ แนวคิดบรรณารักษ์ประสานงานระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชาจะช่วยสนับสนุนบทบาทบรรณารักษ์ในการทำงานเชิงรุก ทำหน้าที่ประสานงานกับคณะและภาควิชาต่างๆ เพื่อประมวลความต้องการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในทุกด้านเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด ผลสำเร็จจะเกิดขึ้นทันทีที่บรรณารักษ์เสนอตนเองไปให้บริการงานของห้องสมุดถึงคณะ ภาควิชา และอาจารย์จะเกิดความประทับใจเมื่อบรรณารักษ์ได้ไปพบถึงคณะวิชา (Brown 1997 อ้างถึงใน Qobose 2000)

2.3.3 หลักการปฏิสัมพันธ์สามเส้า ประกอบด้วย ผู้บริหาร บรรณารักษ์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บริการทั่วไป) โดยหลักการแล้ว ทั้งสามฝ่ายจะได้ประโยชน์ถ้าร่วมกันสร้างปฏิสัมพันธ์บริการที่มีความสมดุลอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการกำหนดกฎและแนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อนำสู่บริการที่เป็นมาตรฐาน (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2546; ครุณี ทาดวงตา 2529) บรรณารักษ์ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเพื่อจะได้ทราบว่าการที่จัดให้ตอบสนองความต้องการของอาจารย์มากน้อยเพียงใด (อัมพร อุรัชตมาศ 2539; ครุณี ทาดวงตา 2529) เข้าใจผู้ใช้บริการและความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้เท่าหรือมากกว่าที่ผู้ใช้บริการคาดหวัง สามารถจัดบริการสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ โดยมีเป้าหมายสู่การบริการที่มีประสิทธิภาพ (วันชัย ศิริชนะ 2540: 107 ; Rader 1999)

อย่างไรก็ตามบรรณารักษ์คือกลจักรสำคัญในการนำนโยบายความร่วมมือสู่การปฏิบัติ ด้วยการเปิดใจและเปิดตัว การเปิดใจ หมายถึงการยอมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในองค์กรในวิชาชีพ และในสังคม พร้อมรับแนวคิดใหม่ วัฒนธรรมการทำงานแบบใหม่ มีจิตวิญญาณของการให้ความร่วมมือและการบริการ การเปิดตัว บรรณารักษ์ยุคใหม่จะไม่ถูกจำกัดในกรอบกำแพงห้องสมุด แต่จะต้องก้าวออกมาจากพรมแดนของตน แสดงบทบาทของตนและของวิชาชีพในเชิงรุก เพื่อให้สถาบันห้องสมุดเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ (ชุติมา สัจจามันท์ 2546:13) และทำให้อาจารย์ได้พัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรู้ในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และมี

การทำความเข้าใจกับคณาจารย์ มีการประสานงานใกล้ชิดกว่า ผลลัพธ์ที่ได้ คือความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาในทุกด้าน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบ การอภิปรายผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ระดับสูงของมหาวิทยาลัยศิลปากร

พิจารณารูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ที่นำเสนอไปใช้เป็นต้นแบบในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

- 1) พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจวัฒนธรรมความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ และระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชา
- 2) พัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์หรือเชิงรุก โดยเน้นให้มีบรรณารักษ์ประสานงาน ประชาสัมพันธ์บริการของห้องสมุดเชิงรุก
- 3) พัฒนาคณาจารย์ โดยเฉพาะบรรณารักษ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมัยใหม่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบทบาทของตนและพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพที่จำเป็น โดยเฉพาะด้านการวิจัย ภาษาดังประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) ดำเนินการจัดสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์เพื่อการบริการห้องสมุด

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อคณบดี

- 1) สร้างความเข้าใจวัฒนธรรมความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ และระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชา
- 2) ส่งเสริมให้อาจารย์จัดการเรียนการสอน โดยใช้ห้องสมุด

3.1.4 ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์

- 1) ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด
- 2) แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด

3) ให้ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ในงานบริการห้องสมุดด้านการบริหาร การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้

3.1.5 ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

- 1) ปรับบทบาทและตระหนักหน้าที่ของบรรณารักษ์เพื่อสามารถสนองตอบ ความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะอาจารย์และนักศึกษา
- 2) พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3) เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุกถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างรวดเร็ว เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงอาจารย์แต่ละท่าน โดยตรง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.2.1 ศึกษาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด ประเภทอื่นๆ
- 3.2.2 ศึกษารูปแบบความร่วมมือโดยบรรณารักษ์ประสานงาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุลธิดา ท้วมสุข (2545) *การเรียนรู้โดยอาศัยแหล่งเรียนรู้เป็นฐาน* ขอนแก่น ฝ่ายพัฒนานุคคหล
มหาวิทยาลัยขอนแก่น (อัครสำเนา)
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) *การจัดการเครือข่าย : กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูป
การศึกษา* กรุงเทพมหานคร ชัคเชส มีเดีย
- เกษรรา หมั่นเพียร (2547) “การผลิตผลงานทางวิชาการของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษา” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- จุฑามาศ ถิ่นนาค (2539) “การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาศิลปะและการ
ออกแบบในมหาวิทยาลัยของรัฐ” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ชวณพิศ พรรมย์ (2528) “ปัญหาการผลิตผลงานทางวิชาการของบรรณารักษ์ห้องสมุด
มหาวิทยาลัย” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ชุตินา สัจจามันท์ (2541) “ห้องสมุดและบรรณารักษ์ในกระแสแห่งการปรับเปลี่ยน” ใน *การ
ประชุมวิชาการประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ เรื่อง ห้องสมุดใน
กระแสแห่งการปรับเปลี่ยน จัดโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ วันที่ 27-29
พฤศจิกายน 2541 ณ หอประชุมโรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร*
_____. (2544) “การรู้สารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา คนไทยและสังคมไทย”
วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช 14, 3 (กันยายน – ธันวาคม): 50-51
- _____. (2546) “บทบาทใหม่ของนักสารสนเทศ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการจัดการ
สารสนเทศ* หน่วยที่ 3 หน้า 89-92 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- _____. (2546) “ประเด็นสำคัญด้านการจัดการงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ” ใน *เอกสาร
การสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 15 หน้า 282 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- ฉันทา สวัสดิสรณ์ (2522) “การสำรวจการใช้ทรัพยากรห้องสมุด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อ
ประกอบการสอนของคณาจารย์” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต*

- ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ดร.ณี ทาดวงตา (2529) “ทัศนคติของครูต่อบริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร
 มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ดวงสุดา พิมพ์อึ้ง (2546) “การมีส่วนร่วมของครูบรรณารักษ์ในกระบวนการสอนของครูโรงเรียน
 มัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 ทบวงมหาวิทยาลัย (2544) “ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสถาบัน
 อุดมศึกษา พ.ศ. 2544” ประกาศ ณ สิงหาคม 2544 (โรเนียว)
- ธารดี กลิ่นสุนทร (2532) “ความร่วมมือระหว่างครูและครูบรรณารักษ์เพื่อการสอนในโรงเรียน
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 12” วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร
 มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์ (2541) “การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนา
 เอกชนในการนำนโยบายการสาธารณสุขมูลฐานไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- นวลละออ ไชยมงคล (2522) “การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานเขียนวิจัยทางการ
 แพทย์ของคณาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญา
 อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย
- น้ำทิพย์ วิภาวิน (2548) *การบริหารห้องสมุดยุคใหม่* กรุงเทพมหานคร เอสอาร์ พรินต์ติ้ง
 แมสโปรดักส์
- นิตยา เงินประเสริฐศรี (2540) *ทฤษฎีองค์การ : แนวทางศึกษาเชิงบูรณาการ* กรุงเทพมหานคร
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นิตยา สุขศิริสันต์ (2535) “การสอนโดยใช้ห้องสมุดของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และ
 สารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- บงกช ศิริวัฒนมงคล (2547) “บทบาทหน้าที่บรรณารักษ์ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการ
 สอนตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัย

- ขอนแก่น” ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- บุญชม ศรีสะอาด (2535) *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
ประภาวดี สืบสนธิ์ (2527) *ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย*
กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- _____. (2543) *สารสนเทศในบริบทสังคม* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทยฯ
- _____. (2546) “ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์และคุณภาพบริการสารสนเทศ” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการจัดการสารสนเทศ หน่วยที่ 8 หน้า 99-114
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- ประยงค์ พัฒนากิจจำรูญ (2546) “กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ” ใน *เอกสารการ
สอน ชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ* หน่วยที่ 4 หน้า 91-185 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- พวงศักดิ์ จันทร์สุรินทร์ (2543) “การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา กับ
สถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู” ปรินญาณครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พวา พันธุ์เมฆา และสุจิตรา หังสพฤกษ์ (2545) “การออกแบบการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์* หน่วยที่ 3 หน้า 191- 204
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- พัทธยา เนตรธรรานนท์ (2540) “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและเจ้าอาวาสที่มีต่อ
ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับวัด : กรณีศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่ใช้พื้นที่ของวัด” วิทยานิพนธ์ปรินญาณสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พลสุข น้าสุนีย์ (2527) “การใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อประกอบการสอนของอาจารย์ทางด้าน
สังคมศาสตร์” วิทยานิพนธ์ปรินญาณอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2530) *การอุดมศึกษากับสังคมไทย ; รวมบทวิจารณ์เกี่ยวกับการอุดมศึกษา
และสังคมไทย* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยศิลปากร (2530) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2530 และข้อบังคับ
มหาวิทยาลัยศิลปากรซึ่งออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2530
มปท.
- _____. (2535) “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยการจัดระบบบริหารงานในสำนัก
หอสมุดกลางและการจัดให้มีคณะกรรมการประจำสำนักหอสมุดกลาง พ.ศ. 2535”
มปท. (อัคราเนนา)
- มหาวิทยาลัยศิลปากร สำนักหอสมุดกลาง (2544) คู่มือการประกันคุณภาพการปฏิบัติงาน สำนัก
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศิลปากร
- มาลินี ศรีพิสุทธิ (2532) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ระหว่างข้าราชการผู้ใช้ห้องสมุดเป็นประจำ
กับ เป็นครั้งคราว นครปฐม แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์
- มุกดา มีลาภ (2531) การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของคณาจารย์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง
เพื่อประกอบการสอนและงานเขียนทางวิชาการ กรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุด
กลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บุคา รักไทย และสุภาวดี วิริยะประพันธ์ (2544) กลยุทธ์พันธมิตรธุรกิจ กรุงเทพมหานคร
เอ็กซ์เปอร์เน็ด
- ยุวดี มโนมยทธิกาญจน์ (2547) “ทำไมห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องมีระเบียบและมารยาทการใช้
ห้องสมุด?” อินฟอร์เมชัน 11, 1 (มกราคม-มิถุนายน): 18-22
- ลักขณา บำรุงชูเกียรติ (2536) “บทบาทบรรณาธิการในทัศนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ”
วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วรรณุช มานะวณิชย์ (2546) “ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดการสารสนเทศ” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการจัดการสารสนเทศ หน้าที่ 14 หน้า 91-140
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- วันชัย ศิริชนะ (2540) “การบรรยายพิเศษ เรื่อง ความเป็นเลิศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา”
ใน รายงานการสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 15
ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อความเป็นเลิศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จัดโดย สำนัก
วิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ร่วมกับ
คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย

- วัลลีย์ เพียรสถาพร (2534) *การศึกษาความต้องการในการใช้หนังสือของอาจารย์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง กรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง*
- ศศิธร ดิณะมาศ (2540) “การใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
ของรัฐ” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ศศิพิมล ประพินพงศกร (2543) “ความต้องการบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์
สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ” *วิทยานิพนธ์ปริญญา
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย*
- ศิริกุล ถาวรคุณ (2533) “การใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
ปราจีนบุรี” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- สมชาติ กิจยรรยง (2544) *การพัฒนาที่มงานบริการ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร มัลติมีเดีย
เมชั่นเทคโนโลยี*
- สมสรี เบญจวรรณนท์ (2539) “การค้นและการได้รับบทความวิชาการที่ใช้อ้างอิงโดยอาจารย์
สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- สุจิตรา เพ็ญวรรณนะ (2524) “การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนของ
คณาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษร
ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- สุธนา วงศ์ทองสรณ์ (2538) *การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของบัณฑิตศึกษา คณะ
รัฐศาสตร์ ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยรามคำแหง*
- สุพิน อุดมผล (2536) “การใช้และความต้องการบริการข่าวสารทันสมัยของอาจารย์คณะเภสัช
ศาสตร์” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- สุภัทราภรณ์ กุลภา (2547) “การมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดของอาจารย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*

- สุมน อยู่สิน (2545) “การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ สถาบันบริการสารสนเทศ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การจัดการชั้นสูงสำหรับสถาบันบริการสารสนเทศ* หน่วยที่ 8 หน้า 10 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- เสถียร จิรรังสีมันต์ (2549) *ความรู้เกี่ยวกับองค์กรเครือข่าย* กรุงเทพมหานคร สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ออนไลน์) ค้นคืนวันที่ 18 ตุลาคม 2549 จาก <http://www2.nesac.go.th/document/>
- เสน่ห์ เข้มหนู (2528) “ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อบทบาทของห้องสมุดและบทบาทของตนเองในการเลือกหนังสือสำหรับสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- เสน่ห์ จุ้ยโต (2545) “การประกันคุณภาพสถาบันบริการสารสนเทศ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการชั้นสูงสำหรับสถาบันบริการสารสนเทศ* หน่วยที่ 15 หน้า 342 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- _____ (2545) “หลักและทฤษฎีการจัดการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการชั้นสูงสำหรับสถาบันบริการสารสนเทศ* หน่วยที่ 1 หน้า 10 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- โสภี อนุรุต (2541) “การศึกษาการใช้วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ ของอาจารย์และนิสิตห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- อมรรัตน์ ธิชัย (2542) “บทบาทของห้องสมุดในฐานะที่เป็นแหล่งสารสนเทศยุคใหม่” *วารสารวิทยาลัยคริสเตียน* 5, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม): 20-22
- อัมพร อุรัชตมาศ (2539) “ความต้องการใช้บริการสารนิเทศของอาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ” *วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- อัมรัตน์ อนวัช (2543) *ความต้องการในการใช้บริการเสนอแนะทรัพยากรสารนิเทศของอาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง* กรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- อารีย์ เพชรหวาน (2541) “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานบริการตอบคำถามของบรรณารักษ์
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อิทธิ โลหะชาละ (2542) “การมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูและอาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
เชียงราย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- Baker, Robert Kerry. (1996). “Faculty Attitudes Towards Student Library Use in a Large Urban
Community College.” Thesis (Ed.D.) Northern Arizona University. Abstract
Online. Pub. No. AAT 9625748 Retrieved October 3, 2004, from Dissertation
Abstract Online <http://www.proquest.umi.com/pdqweb>.
- Bingham, Robbie Barnes. (1979). “Collection Development in University Libraries : an
Investigation of the Relationship Between Categories of Selectors and Usage of
Selectors and Usage of Selected Items.” University of New Jersey-New Brunswick.
Abstract Online. Pub. No. AAT 8008858 Retrieved May 13, 2004, from
Dissertation Abstract Online <http://www.proquest.umi.com/pdqweb>.
- Chu, Felix Tse-Hsiu. (1993). “The Lateral Relationship Between Librarians and Faculty in a
Loosely Coupled System.” Thesis (Ph.D.) Illinois State University. Abstract
Online. Pub. No. AAT 9323729 Retrieved August 26, 2004, from Dissertation
Abstract Online <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/>
- The Collaborative Imperative : Librarians and Faculty Working Together in the Information
Universe.* (2000). edited by Dick Raspa and Dane Ward. Chicago : Association of
College and Research Libraries.
- Cook, M. (1981). “Rank Status and Contribution for Academic Librarians as Perceived by
Teaching Faculty at Southern Illinois University.” *College and Research Libraries.*
42: 214-23.
- Costantino, Connie Ellen. (2003). “Stakeholders’ Perceptions of the Importance of Information
Literacy Competencies within Undergraduate Education” Thesis (Ed.D.) Alliant
International University, San Diego. Abstract online. Pub. No. AAT 3086813
Retrieved December 4, 2003, from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/>

- Davis, B. Schwartz. (2007). "Faculty/Librarian Collaboration." Long Island University, C.W. Post Campus. Retrieved May 8, 2007, from <http://www.liu.edu/cwis/CWP/library/instruct/collabor.htm>
- Davis, Keith. (1981). *Human Behavioral at Work : Organization Behavior*. New York : McGraw-Hill.
- Ducas, Ada M. and Nicole Michaud-Oystryk. (2004). "Toward a New Venture : Building Partnerships With Faculty" *College & Research Libraries*. 65, 4: 334-48.
- Fraser, Judith Ann. (1997). "Lifelong Learning and Better Learning or Just Another Activity? : a Case Study of the Perspectives of a Teacher-Librarian and Classroom Teacher Towards a Resource Centre in a Secondary School." Thesis (M.Ed.) Queen's University at Kingston (Canada). Abstract Online. Pub. No. AAT MM17830 Retrieved November 30, 2003, from Dissertation Abstract Online <http://www.proquest.umi.com/pqdweb?index>.
- Gordon, J. (1996). *Organizational behavior : a diagnostic approach*. 5th ed. New Jersey : Prentice-Hall.
- Green, Rosemary and Mary Bowser. (2001). "Evolution of the Thesis Literature Review : a Faculty-Librarian Partnership to Guide Off-Campus Graduate Research and Writing." Paper presented in ACRL Eleventh National Conference April 10-13, 2003. Charlotte, North Carolina. Retrieved October 30, 2003, from <http://www.ifla.org/IV64>.
- Hardy, Cynthia, Phillips, Nelyn and Lawrence, Thomas B. (2003). "Resources, Knowledge and Influences the Organizational Effects of Interorganizational Collaborative." *Journal of Management Studies*. 40, 2 (March): 323-329.
- Heller-Ross, Holly. (1996). "Librarian and Faculty Partnerships for Distance Education." *MC Journal: The Journal of Academic Media Librarianship*. 41, 1 (Summer): 1-8.
- Holtze, Terri L. (2001). "50+ ways to reach your faculty." Poster session presented at The ACRL Conference Denver, CO. March 17, 2001. Retrieved October 30, 2003 from <http://www.louisville.edu/~tlholt02/present/acrl2001.html>
- Houdyshell, Mara L. (2003). "Navigating the Library : What Students (and Faculty) Need to Know." *College Teaching*. 51, 2 (Spring): 76-78.

- Jeffries, Shellie and Dariene P. Nichols. (1998). "Cooperation, Collaboration and Coordination : Education Librarians in Michigan." *Education Libraries*. 22, 3: 3-19.
- Johnson, D.W. (1991). *Human Relations and Your Career*. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- Kunkel, Lilith R., Susan M. Weaver and Kim N. Cook. (1996). "What do They Know? : an Assessment of Undergraduate Library Skills." *The Journal of Academic Librarianship*. 22, 6 (November) : 430-434.
- Lambert, Tom. (2003). *Key Management Questions : Smart Guidelines for Every Situation*. London : Pearson Education (Prentice-Hall).
- Lippincott, Joan. (2003). "Librarian and Cross-Sector Teamwork." Retrieved October 1, 2003, from http://www.arl.org/newsltr/208_209/team.html.
- Macauley, Peter and Jenny Addie. (1999). *Collaborating to a Higher Degree*. Reference and Information Service Section Conference and Exhibition 1999. Retrieved July 24, 2005 from <http://www.csu.edu.au/special/raiss99/papers/pmacaulley.html>.
- Pinfield, S. and Hampson, A. (1999). "Partnership and Customer Service in the Hybrid Library." *The New Review of Information and Library Research*. Vol. 5 :
- Qobose, Edwin. (2000). "Subject Librarians Relations with Faculty at the University of Botswana : a Review of Liaison Activities." *Journal of Southern Academic and Special Librarianship*. 1, 3 Retrieved October 1, 2003, from http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v01n03/qobose_e01.html
- Rader, Hannelore B. (1999). "Faculty-Librarian Collaboration in Building the Curriculum for the Millennium : the US Experience." Paper Presented in 64th IFLA General Conference August 16 – 21, 1998 Amsterdam, The Netherlands. Retrieved September 30, 2003, from <http://ifla.org/IV64/040-112e.html>.
- _____. (2001). "Faculty-Librarian Partnerships to Teach Information Skills for the 21st Century." Retrieved July 24, 2005, from <http://www.edoc.hu-berlin.de/conferences/eunis2001/e/Rader/HTML/rader.html>.
- Rebecca A. Wilson. (1997). "Students' Use of the Internet for Course-Related Research : Factors Which Account for Use or Non-Use." Thesis (Ed.D.) The Pennsylvania

- State University. Abstract online. AAT 9802771 Retrieved November 30, 2003, from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/9802771>.
- Spitzer, K. S., Eisenberg, M. B. and Lowe, C. A. (1998) "Information Literacy : Essential Skills for the Information Age." New York : ERIC Clearinghouse on Information and Technology.
- Suresh, Ranghini S. ; Ryans, Cynthia C. and Wei-Ping Zhang. (1995). "The Library-Faculty Connection : Starting a Liaison Programme in an Academic Setting." *Library Review*. 44, 1: 7-13.
- Thomas, M. Izbicki. (2000). "Liaison and Outreach in the Electronic Environment." *JAH*. 3, 2 (August): 1-6.
- Turner, Kathlyn F. (2002). "The Use of Applied Library and Information Studies (LIS) research in New Zealand Libraries." *Library Review*. 51, 5: 230-240.
- Walden, Barbara L. (1990). "Faculty Participation in Book Selection in a Large Academic Library : the Case of German Studies." *Collection Management*. 13, 3 : 27-42.
- Walter, Scott. (2000). "Engelond : a Model for Faculty-Librarian Collaboration in the Information Age." *Information Technology and Libraries*. 19, 1 (March) : 34-41. Retrieved September 24, 2003, from <http://www.thailis.nui.net.th/eric/detail>.
- Walther, James Harmon. (2003). "Academic Library Administration : a Case Examination of Faculty-Librarian Perceptions of Journal Cancellations and the Decision-Making Process in a Large, Urban Institution." Thesis (Ed.D.) The George Washington University. Abstract online. AAT 3099665 Retrieved December 4, 2003, from Dissertation Abstract Online. <http://www.proquest.umi.com/pqdweb?index>.
- White, Gary W. (2004). "Collaborative Collection Building of Electronic Resources : a Business Faculty / Librarian Partnership." *Collection Building*. 23, 4 : 177-181.
- Yang, Eveline L. (1990). "Psychology Selection Review : a Cooperative Project Between Librarians and Development Faculty Members." *Collection Management*. 13, 3: 48-60.
- Young, JoAnne. (1995). "Faculty Collaboration and Academic Librarians." *Catholic Library World* . 66, 1 (September): 16-21.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ชื่อ นางจिराय คาศรี
- วุฒิการศึกษา กศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง) มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตหัวหน้าหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
- ความเชี่ยวชาญ การบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย

2. ชื่อ รองศาสตราจารย์เจิม ชุมเกต
- วุฒิการศึกษา ศน.บ (ศาสนศาสตร์บัณฑิต) สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย
Master of Arts (Sociology) – Banaras Hindu University (India)
- ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตรองศาสตราจารย์ ระดับ 9 คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ความเชี่ยวชาญ การบริหารการศึกษา

3. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิรา พิพิทพจนการณ
- วุฒิการศึกษา วท.บ. (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
M.Sc. (Mathematical Statistics), Strathclyde University, Scotland
- ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร
- ความเชี่ยวชาญ สถิติและการวิจัย

4. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์
- วุฒิการศึกษา MLS (Library Science)
- ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ
อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ความเชี่ยวชาญ การบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย
5. ชื่อ รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์
- วุฒิการศึกษา กศ.บ. , ค.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์), ค.ค. (หลักสูตรและการสอน)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ความเชี่ยวชาญ สถิติและการวิจัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เรียน บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยดิฉัน นางฐิติมา กลิ่นทอง นักศึกษาบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์” จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ ตามสภาพที่เป็นจริงและตรงกับความต้องการ/ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดให้สามารถตอบสนองความต้องการของท่านและผู้ใช้บริการยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างเดือนสิงหาคม และเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547

การทำวิทยานิพนธ์นี้ จะสำเร็จไม่ได้หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ดิฉันจึงขอขอบคุณในความร่วมมือนี้อีกด้วย โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางฐิติมา กลิ่นทอง)

หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เรียน อาจารย์ คณะ.....
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยดิฉันนางจิตติมา กลิ่นทอง บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ กำลังศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และต้องการรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ เพื่อนำไปสู่รูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสมระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา สัจจามันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

เพื่อให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ โดยขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนภายในวันที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางจิตติมา กลิ่นทอง)

ที่ ศธ 0522.15(1)/148

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕ สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เนื่องด้วย นางจิตติมา กลิ่นทอง นักศึกษาลัทธิไตรรัตน์ศึกษา แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์"

ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากอาจารย์คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตรา จีรปรีรินทร์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8516-7

โทรสาร 0-2503-3564

ที่ กศ 0522.14 (03)/๙๕๑๐

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์
ตำบลบางมูล อําเภอบางบาล
จังหวัดลพบุรี 11120

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๙

เรื่อง ขอลาอนุมัติภาวะให้ให้นักศึกษาสัมภาระผู้บริหาร

เรียน

1. สรุปผลการวิจัย “ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์”

2. ประเด็นสัมภาระผู้

เนื่องด้วยนางฐิติมา กลิ่นทอง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความร่วมมือระหว่าง
อาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์”
จึงขอวิจัยนี้ลงในขั้นตอนสุดท้ายการสัมภาระผู้บริหาร เพื่อพัฒนาแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือ
ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์

ในการนี้ นักศึกษาได้แนบผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1-2 และประเด็นสัมภาระผู้
มาแจ้งเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการสัมภาระผู้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง ทั้งนี้ให้นักศึกษาและประสานงาน
เพื่อขอใบ เวลา 1 นัดหมายกับท่านโดยตรงต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสวัฒน์ ไตรรัตน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8516-7

โทรสาร 0 2503-3564

แบบสอบถามบรรณารักษ์

No.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์”

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ในการบริการห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

ตอนที่ 1 โปรดทำเครื่องหมาย รอบข้อความตอบที่ตรงกับท่าน

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ	1. ชาย	2. หญิง	☐
2. อายุ	1. 25 – 30 ปี	2. 31 – 35 ปี	☐
	3. 36 – 40 ปี	4. 41 – 50 ปี	
	5. 51 – 55 ปี	6. 56 ปีขึ้นไป	
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด			☐
	1.ปริญญาตรี	2.ปริญญาโท	
	3.ปริญญาเอก	4. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
4. ฝ่ายงานที่สังกัด			☐
	1. ฝ่ายบริการ	2. ฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนาศูนย์ทรัพยากรสารสนเทศ	
	3. ฝ่ายโสตทัศนศึกษา	4. อื่นๆ (โปรดระบุ)	
5. ประสบการณ์ในการทำงานที่ห้องสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง ม.ศิลปากร			☐
	1. 1 – 5 ปี	2. 6 – 10 ปี	
	3. 11 - 15 ปี	4. 16 – 20 ปี	
	5. 21 – 25 ปี	6. 26 ปีขึ้นไป	

บริการห้องสมุดที่อาจารย์ต้องการ ความร่วมมือจากบรรณารักษ์	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
19. ให้คำแนะนำ คำปรึกษา การสืบค้นสารสนเทศ จากอินเทอร์เน็ต.....
20. ให้คำแนะนำ คำปรึกษา การสืบค้นสารสนเทศ จากฐานข้อมูลของห้องสมุด เช่น ThaiLIS Sciencedirect เป็นต้น
21. ให้คำแนะนำ/คำปรึกษาในการเขียนการอ้างอิง และบรรณานุกรม.....
22. ช่วยสืบค้นสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียน ในรายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอน และการจัดทำ ผลงานทางวิชาการ
23. ช่วยสอนวิธีการสืบค้นสารสนเทศให้นักศึกษา ตามคำร้องขอของอาจารย์.....
24. ร่วมมือกับอาจารย์ในการวางแผนการเปิด สอนรายวิชาต่างๆ ในด้านการเตรียมทรัพยากร สารสนเทศ.....
25. จัดบริการยืมระหว่างห้องสมุด หรือบริการ นำส่งเอกสารจากห้องสมุดอื่นตามที่อาจารย์ ต้องการ.....
26. ให้บริการแก่ผู้ใช้ด้วยจิตวิญญาณของ ผู้ให้บริการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี.....
27. อื่นๆ (โปรดระบุ)						
.....						
.....						
.....						
.....						

แบบสอบถามอาจารย์

No.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์”

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์
ในการบริการห้องสมุด

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย O รอบข้อความที่ตรงกับท่าน และเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ	1. ชาย	2. หญิง
2. อายุ	1. 21 – 30 ปี	2. 31 – 40 ปี
	3. 41 – 50 ปี	4. 51 – 60 ปี
3. วุฒิการศึกษาขั้นสูงสุด	1. ปริญญาตรี	2. ปริญญาโท
	3. ปริญญาเอก	4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	1. อาจารย์	2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์
	3. รองศาสตราจารย์	4. ศาสตราจารย์
5. คณะ / ภาควิชา ที่สังกัด		
	1. คณะอักษรศาสตร์	ภาควิชา
	2. คณะวิทยาศาสตร์	ภาควิชา
	3. คณะศึกษาศาสตร์	ภาควิชา
	4. คณะเกษตรศาสตร์	ภาควิชา
	5. คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	ภาควิชา

บริการห้องสมุดที่บรรณารักษ์ ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย กรอก
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
12. ร่วมพิจารณาการจำหน่ายออกทรัพยากร สารสนเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์..
13. ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์เนื้อหาทรัพยากร สารสนเทศในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ...
14. ให้คำปรึกษาในการกำหนดคำสำคัญ หัวเรื่อง และ คำค้นเพื่อการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ ในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ
15. ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด
16. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของห้องสมุดตาม แผนงานที่กำหนด เช่น การส่งสารหนังสือ
17. ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและ ใช้บริการของห้องสมุด
18. แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้า และใช้บริการของห้องสมุด
19. สอนเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศแก่นักศึกษา ในรายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอน.....
20. ช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น
21. ส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของ ห้องสมุด.....
22. อื่น ๆ (โปรดระบุ)						

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

โปรดระบุความต้องการ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ท่านมีเกี่ยวกับความร่วมมือ
ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์.....

.....

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

แบบสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยพัฒนาจากการปริทัศน์เอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา และประมวลเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อนำความคิดเห็นของท่านนำมาเป็นส่วนสนับสนุนการวิจัยเพื่อนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ดังประเด็นต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าบรรณารักษ์ต้องการให้อาจารย์เสนอแนะ คัดเลือก จัดหา ทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอน รวมถึงทรัพยากรสารสนเทศทั่วไปที่มีประโยชน์ ซึ่งการปฏิบัติงานนี้ต้องใช้เวลามากพอสมควร ดังนั้นเพื่อให้อาจารย์ได้มีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ทางมหาวิทยาลัยฯ คณะวิชา สามารถกำหนดให้การปฏิบัติงานนี้เป็นภาระและปริมาณงานของอาจารย์ได้หรือไม่

.....
.....
.....

2. จากผลการวิจัยพบว่าบรรณารักษ์ต้องการให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการจำหน่ายออก ทรัพยากรสารสนเทศที่ล้าสมัยในสาขาวิชาที่อาจารย์เกี่ยวข้อง ซึ่งการปฏิบัติงานนี้ต้องใช้เวลาพอสมควร ทางมหาวิทยาลัยฯ คณะวิชา สามารถกำหนดให้การปฏิบัติงานนี้เป็นภาระและปริมาณงานของอาจารย์ได้หรือไม่

.....
.....
.....

3. จากผลการวิจัยพบว่าบรรณารักษ์ต้องการให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดคำค้น คำสำคัญ หรือหัวเรื่องในสาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ ซึ่งการปฏิบัติงานนี้อาจมีผลกระทบต่อเวลาปฏิบัติหน้าที่ประจำของอาจารย์ ทางมหาวิทยาลัยฯ คณะวิชา สามารถกำหนดให้การปฏิบัติงานนี้เป็นภาระปริมาณงานของอาจารย์ได้หรือไม่

.....
.....
.....

4. จากผลการวิจัยในส่วนข้อเสนอแนะพบว่าอาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดรวบรวมผลงานทางวิชาการของอาจารย์ และสารนิพนธ์ของนักศึกษาไว้บริการ โดยขอเป็นฉบับพิมพ์ 1 ฉบับ และในรูปแบบซีดีรอม 1 แผ่น ซึ่งอาจมีผลกระทบต่องบประมาณในการจัดพิมพ์มหาวิทยาลัยฯ คณะวิชา สามารถสนับสนุนงบประมาณส่วนนี้ได้หรือไม่ และจัดเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวให้ห้องสมุดได้หรือไม่

.....
.....
.....

5. ผลการวิจัยในส่วนข้อเสนอแนะ อาจารย์เห็นว่าบรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะการสอนการใช้ห้องสมุด การชี้แนะแหล่งข้อมูล และแนะนำการสืบค้นข้อมูลแก่อาจารย์และนักศึกษา หรือร่วมสอนในรายวิชาต่างๆ ซึ่งในภาระงานของบรรณารักษ์ไม่กำหนดไว้ทางมหาวิทยาลัยฯ คณะวิชา สามารถกำหนดให้การปฏิบัติงานนี้เป็นภาระปริมาณงานของบรรณารักษ์ได้หรือไม่

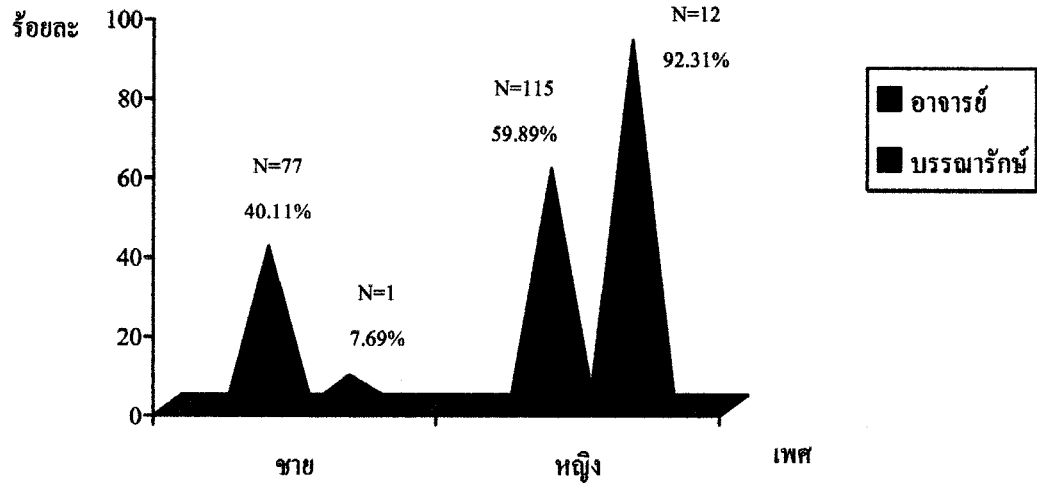
.....
.....
.....

ภาคผนวก ง

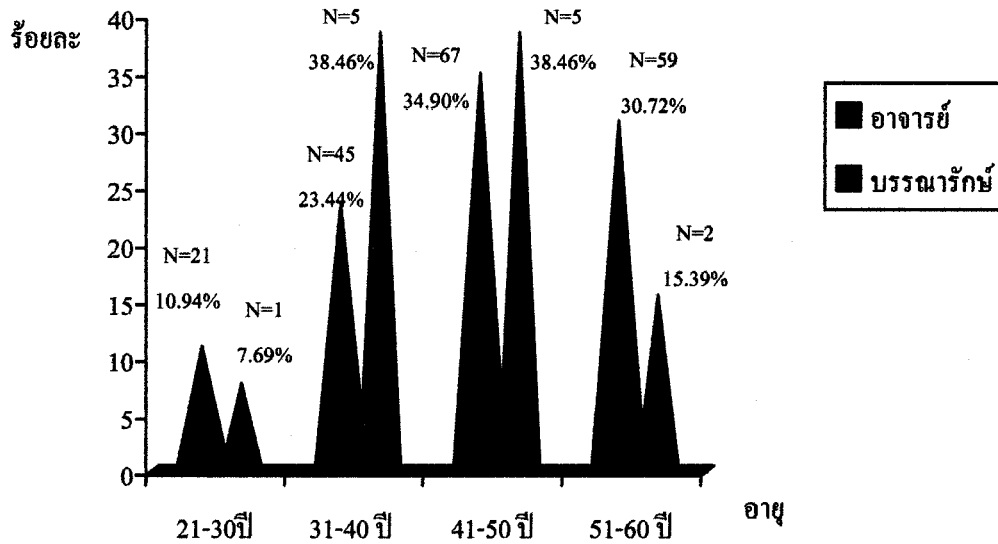
แผนภูมิ

**ความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์**

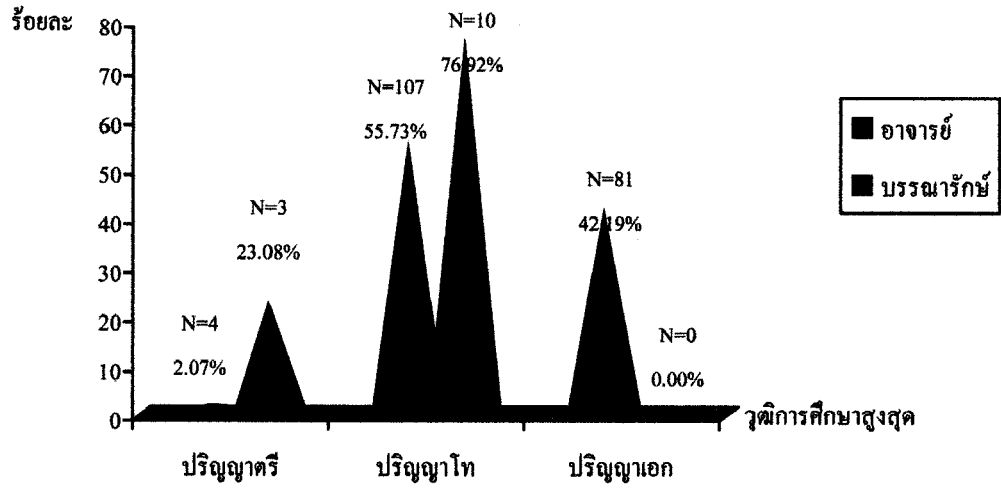
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

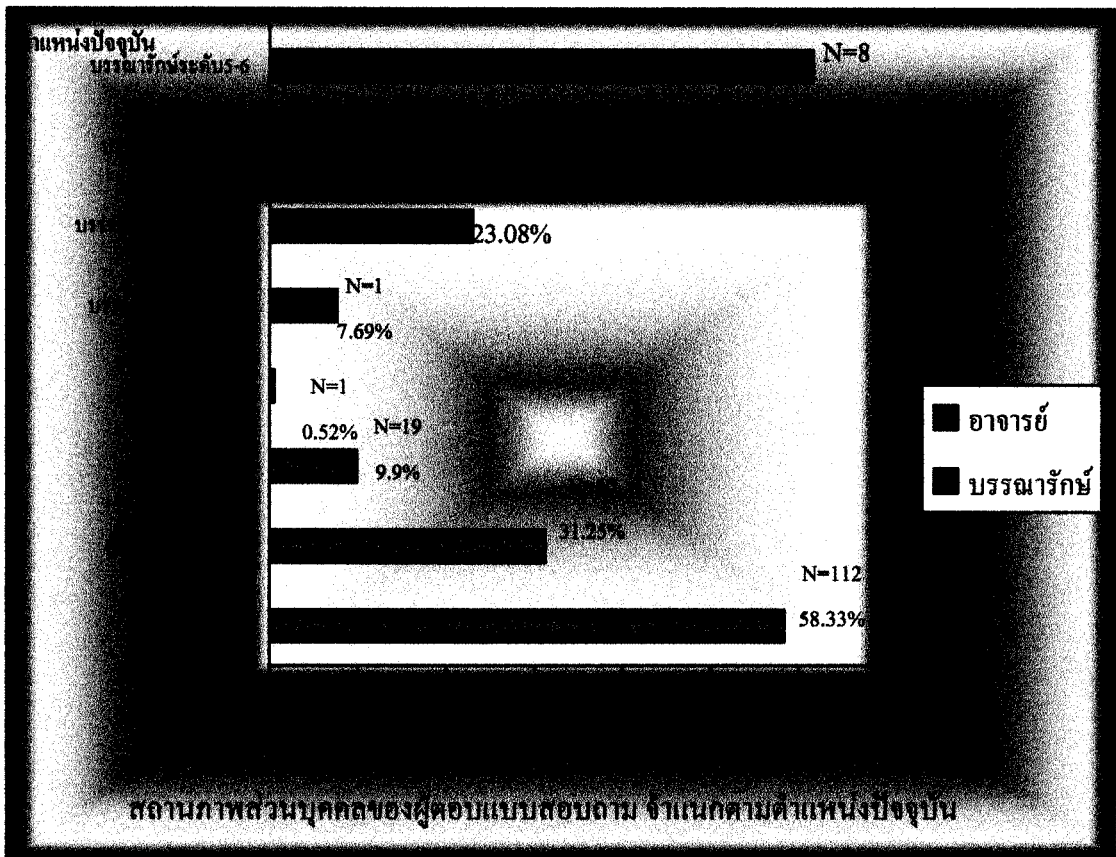
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

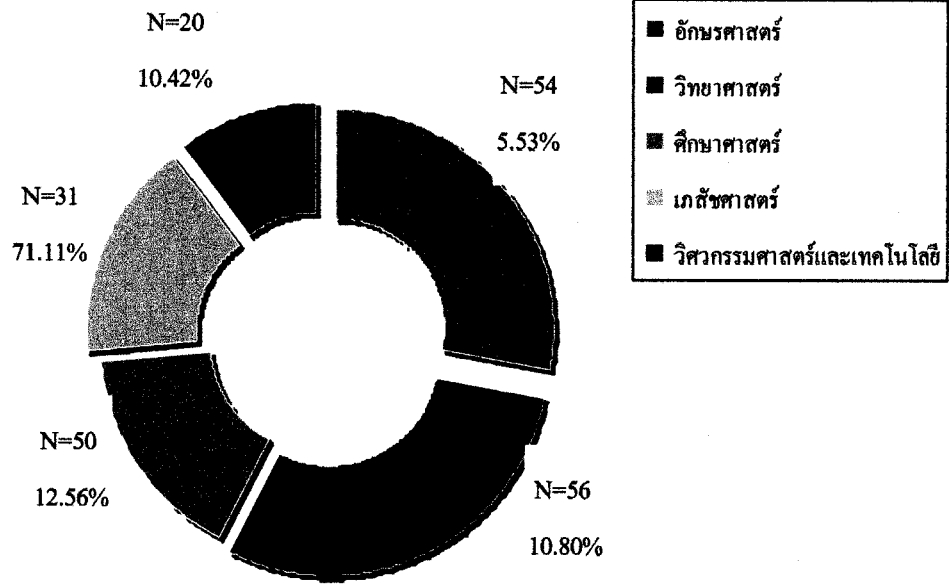
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

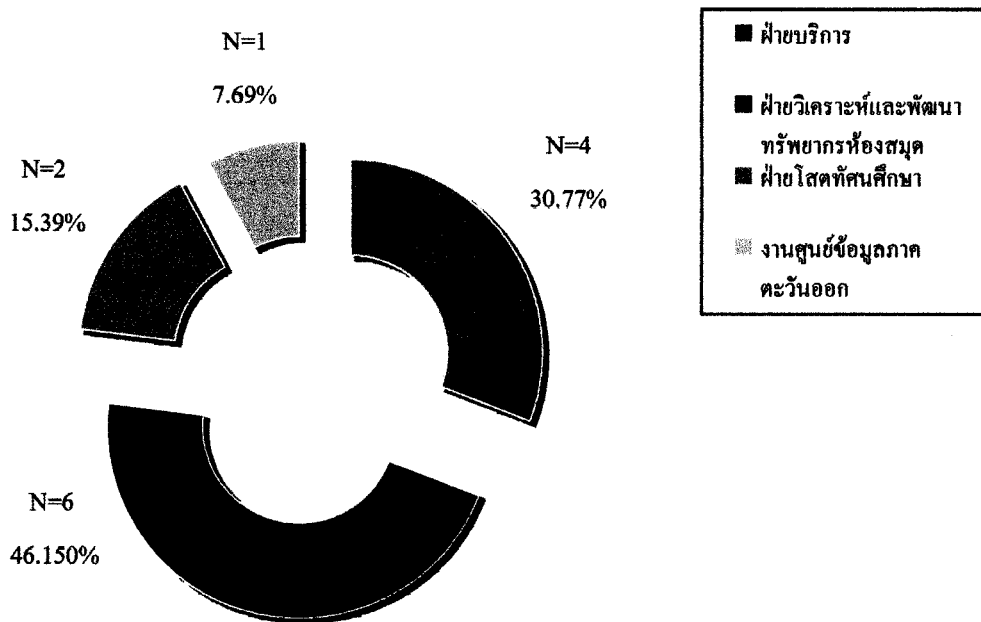
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

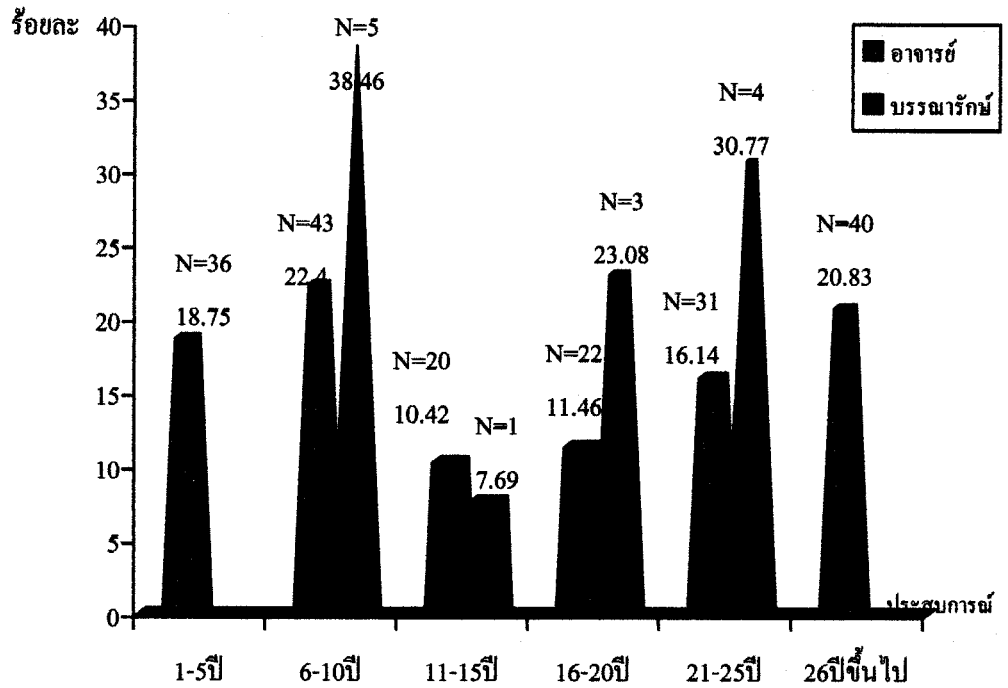
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน

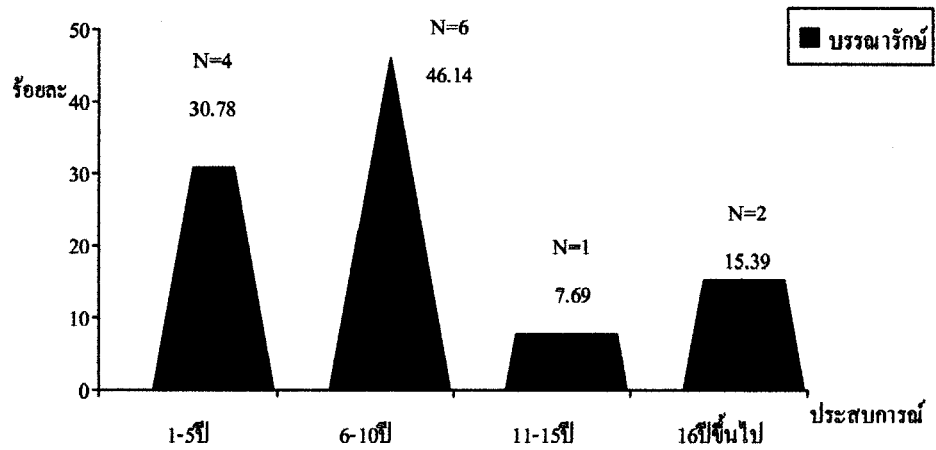
สถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์ จำแนกตามคณะ

สถานภาพส่วนบุคคลของบรรณารักษ์ จำแนกตามฝ่าย

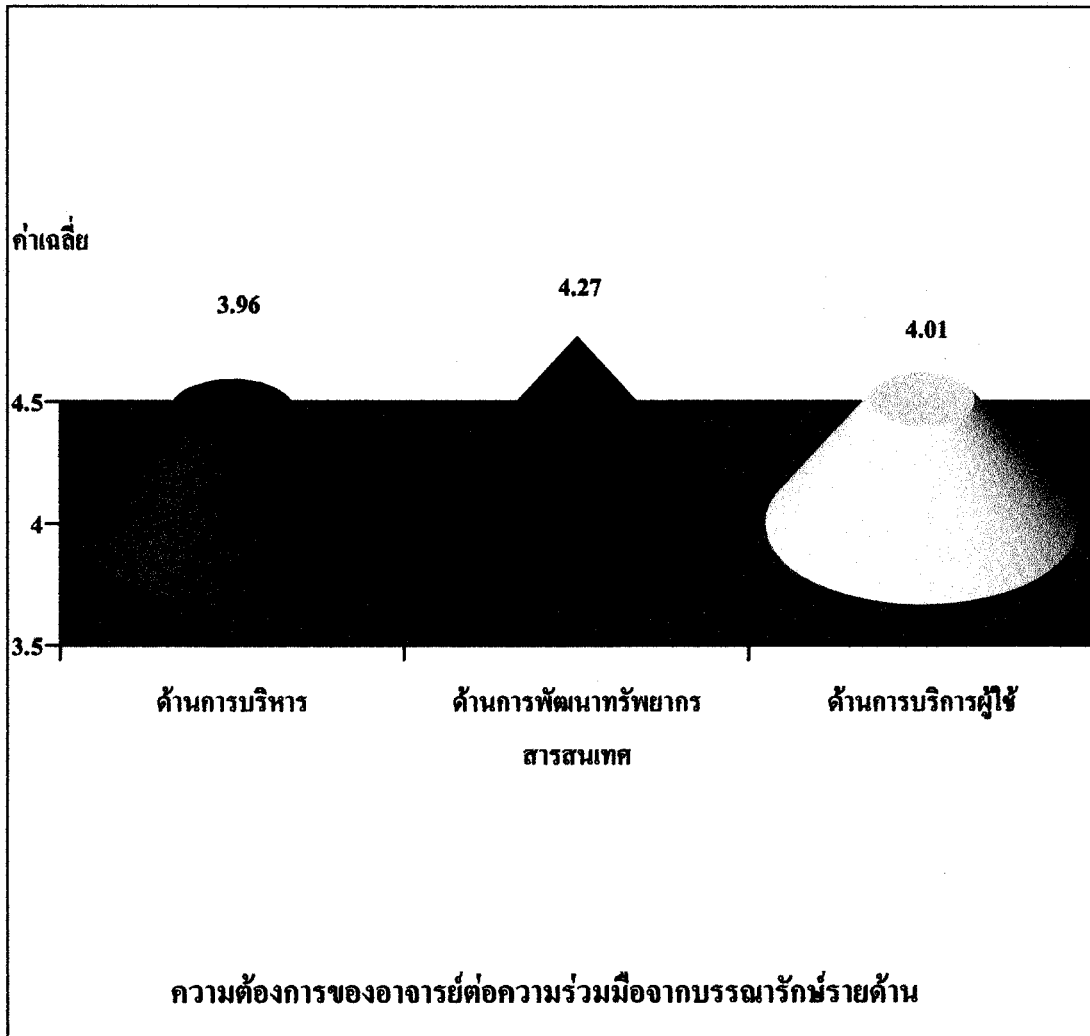

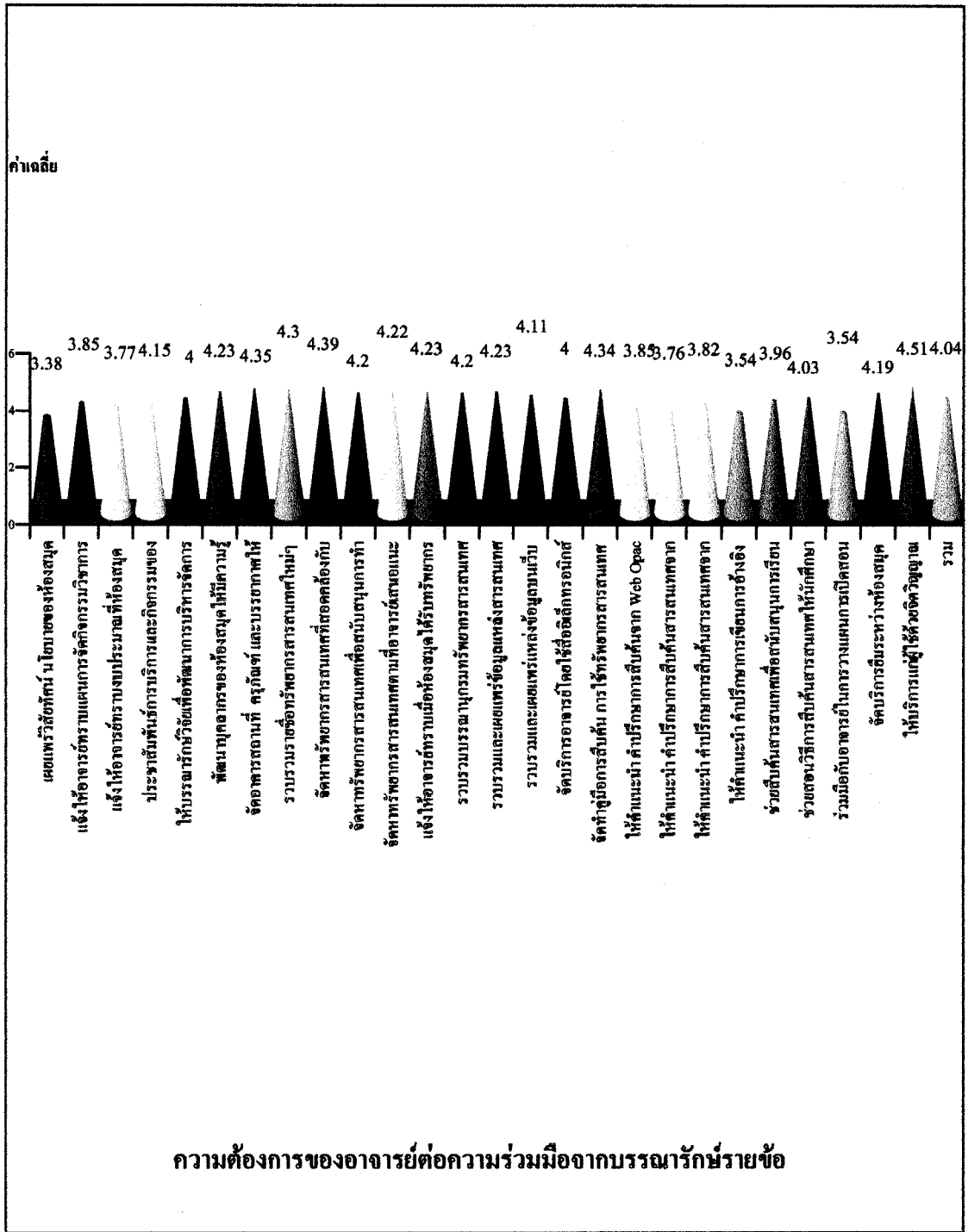
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การสอนและการทำงาน

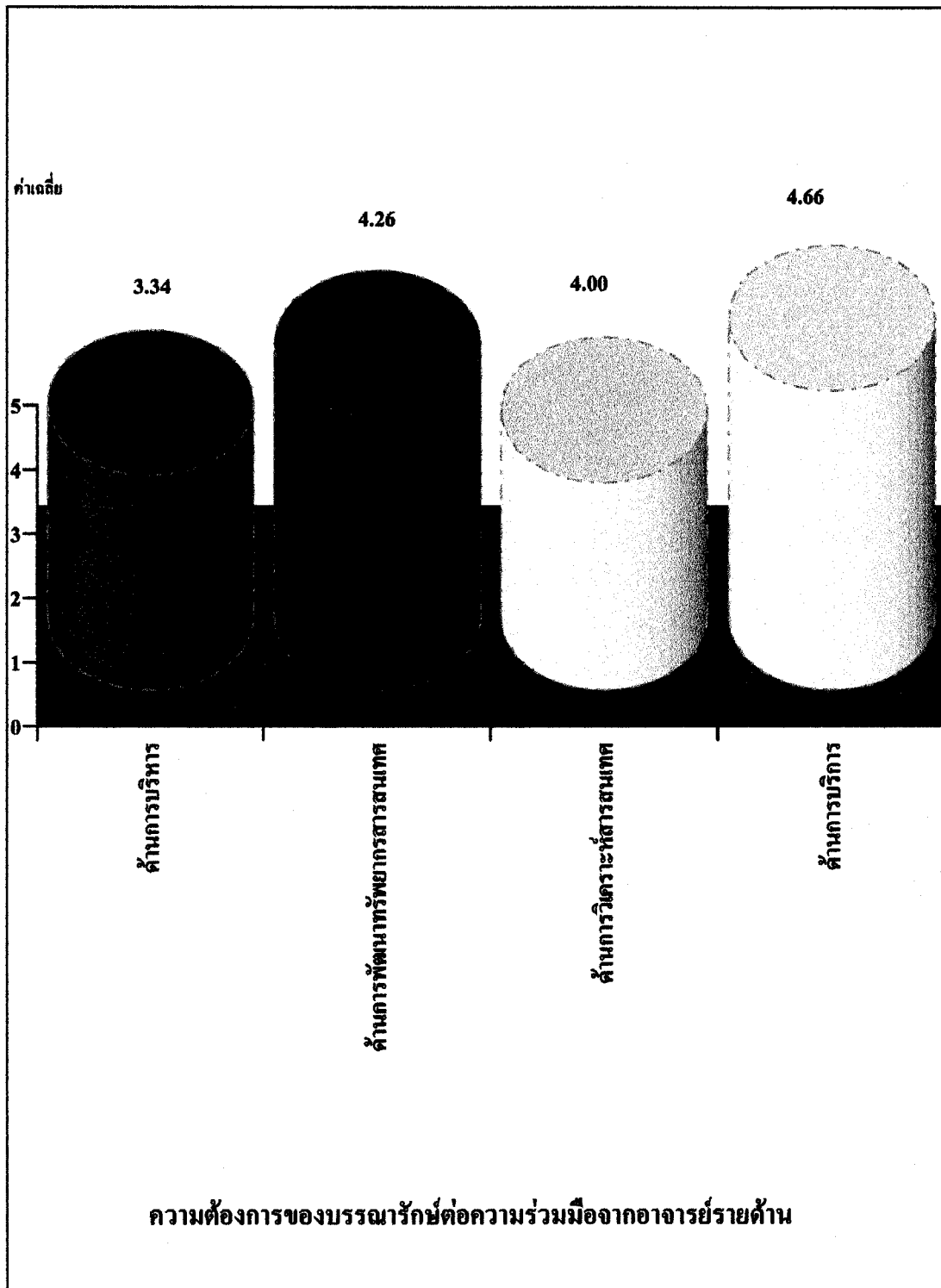

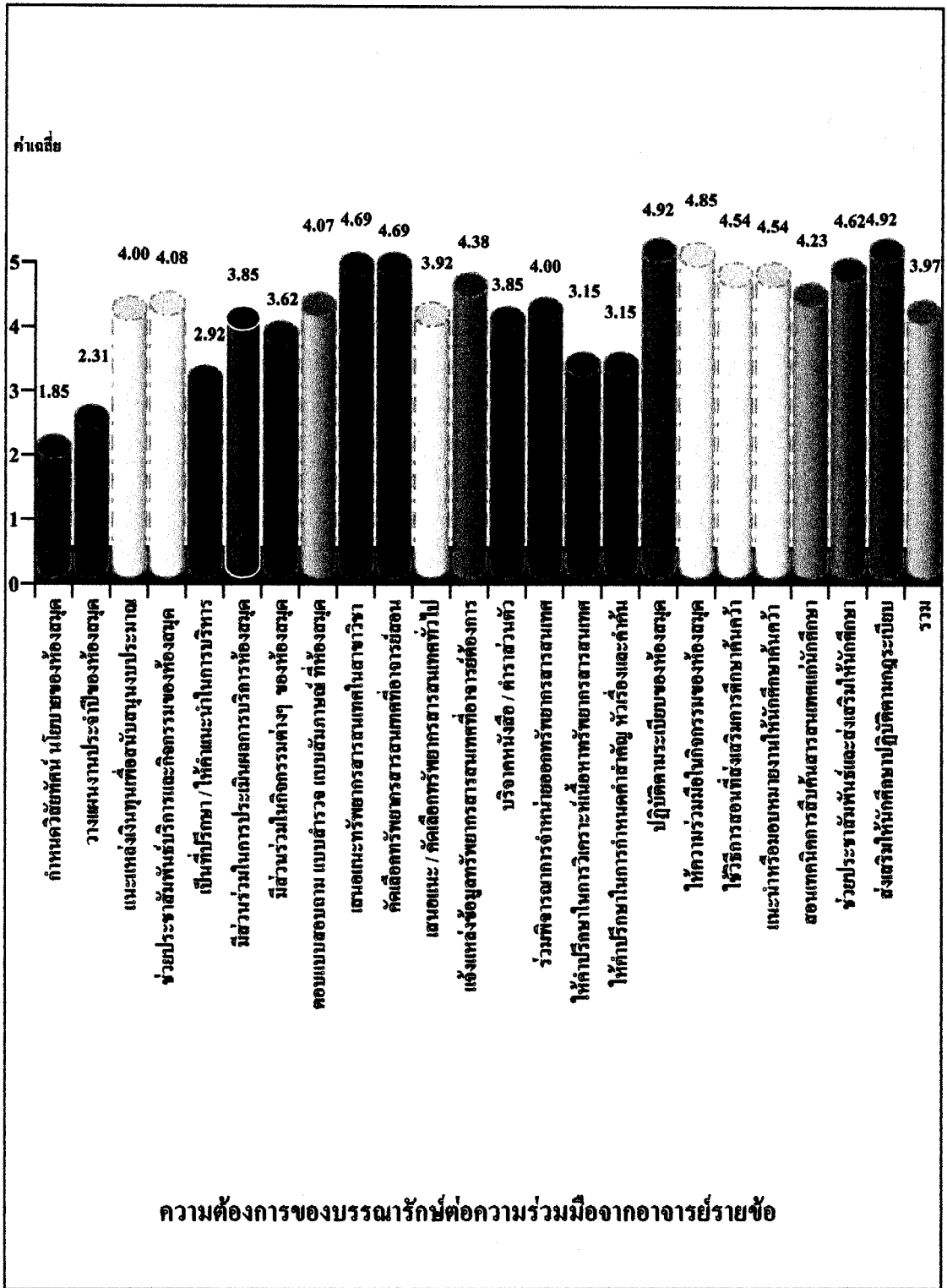
สถานภาพส่วนบุคคลของบรรณารักษ์ จำแนกตามประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายงานปัจจุบัน

**ตอนที่ 2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความต้องการ
ของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์**

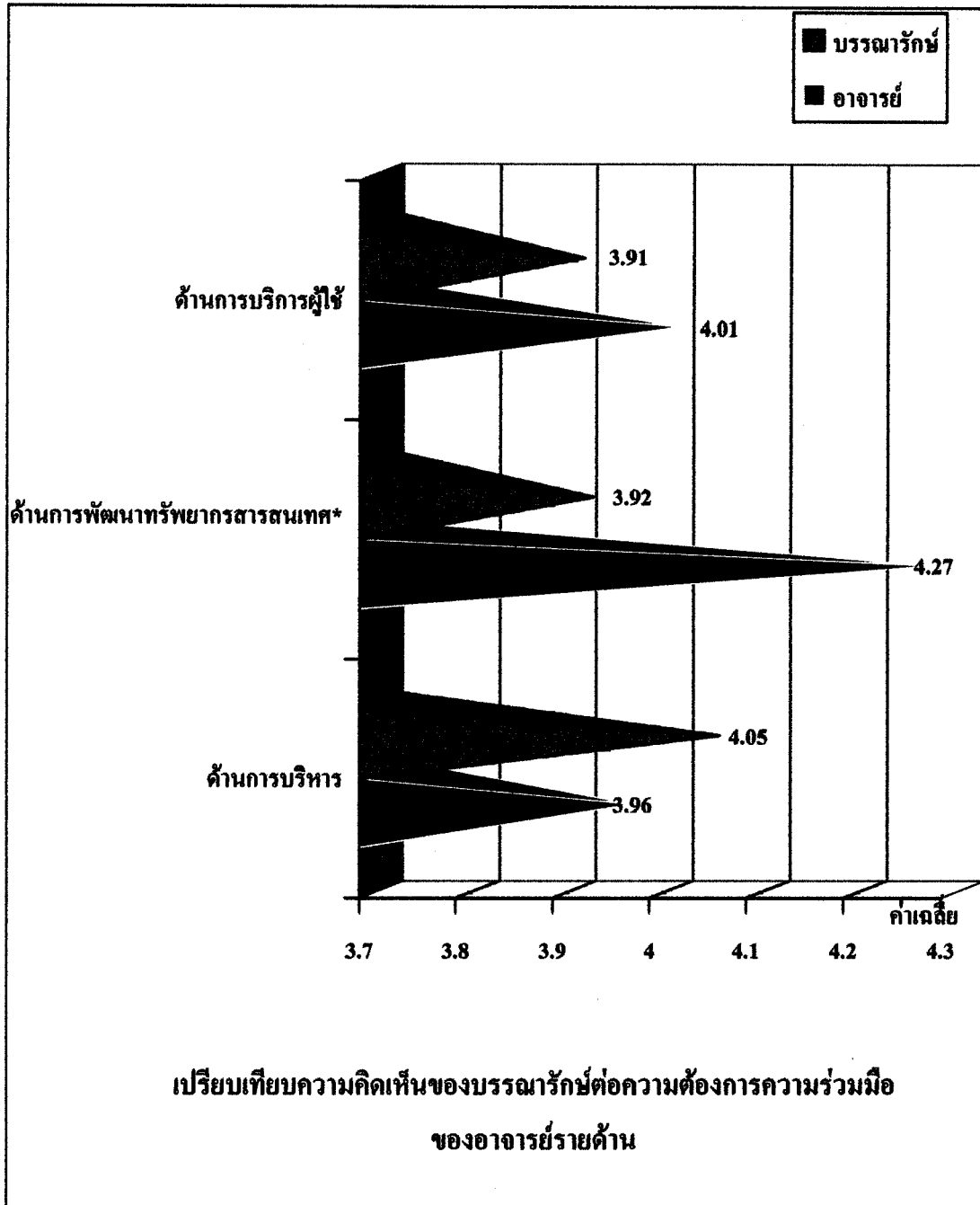

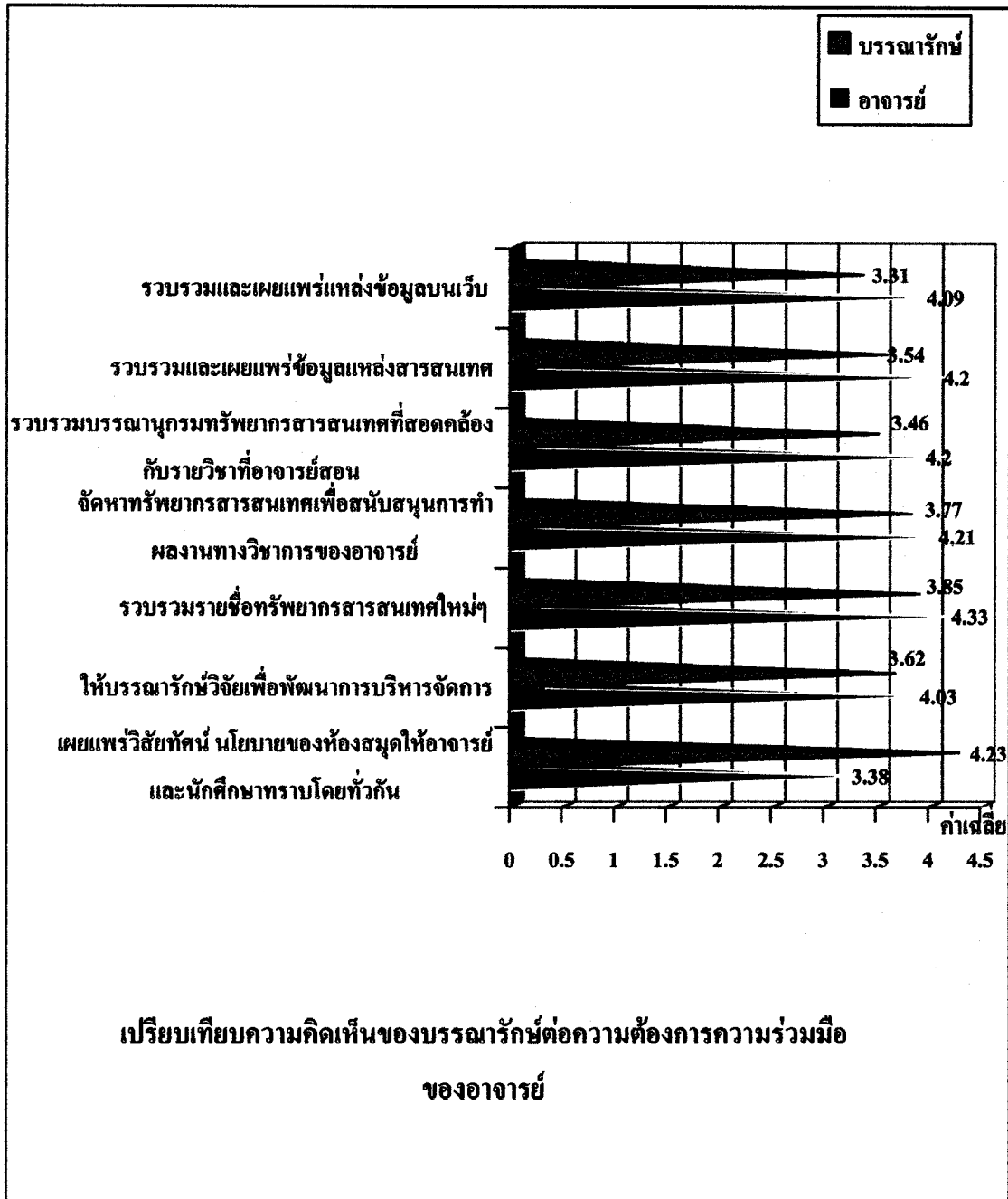

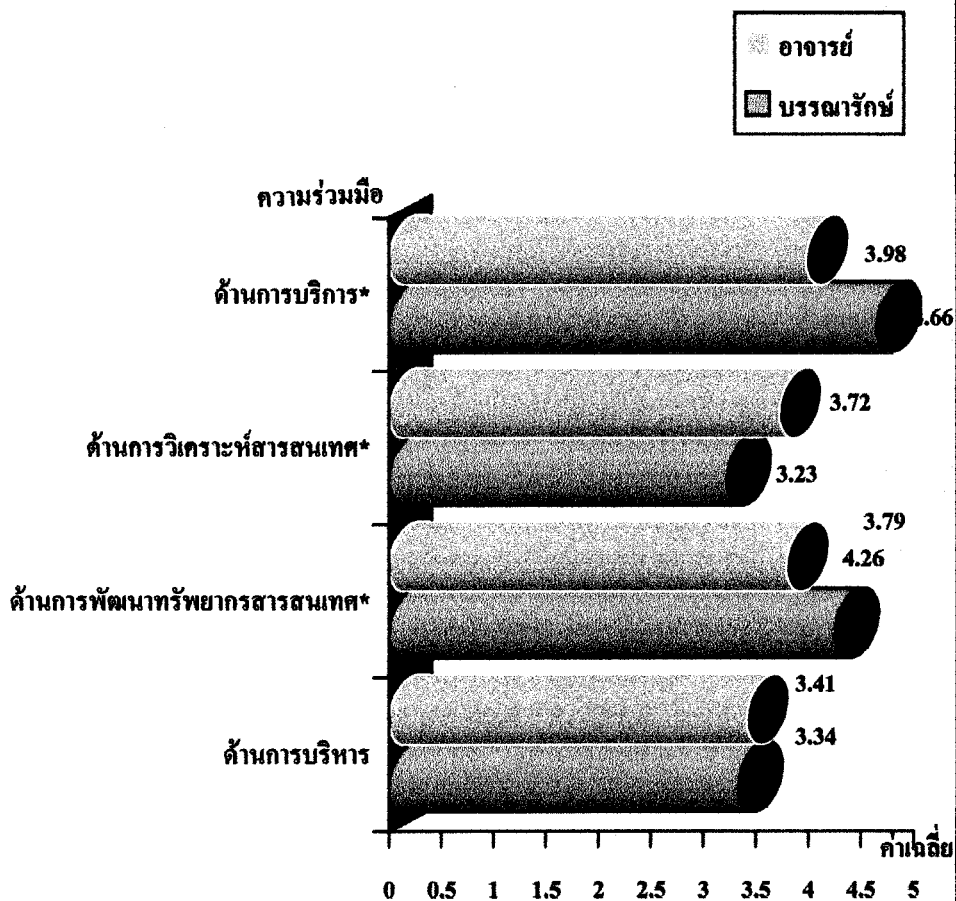

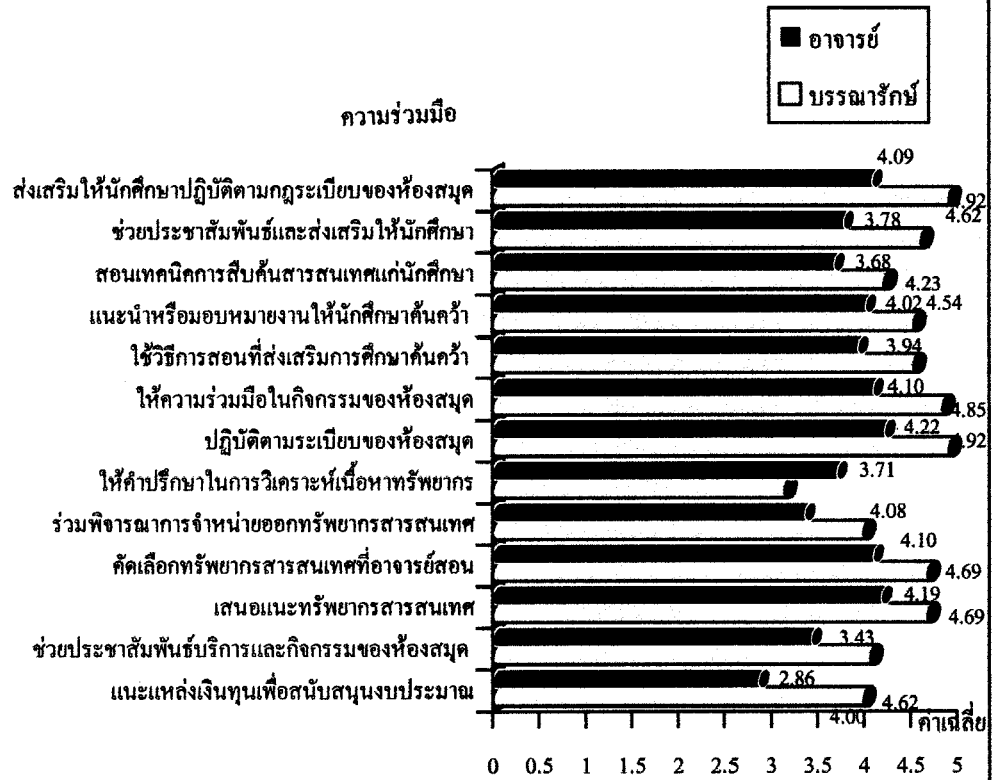
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการ
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือ
ของบรรณารักษ์รายด้าน

**เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือ
ของบรรณารักษ์**

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางฐิติมา กลิ่นทอง
วัน เดือน ปีเกิด	16 ธันวาคม 2501
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2532
สถานที่ทำงาน	หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม 73000
ตำแหน่ง	บรรณารักษ์ ระดับ 6 หัวหน้างานบริการวารสารและหนังสือพิมพ์